"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

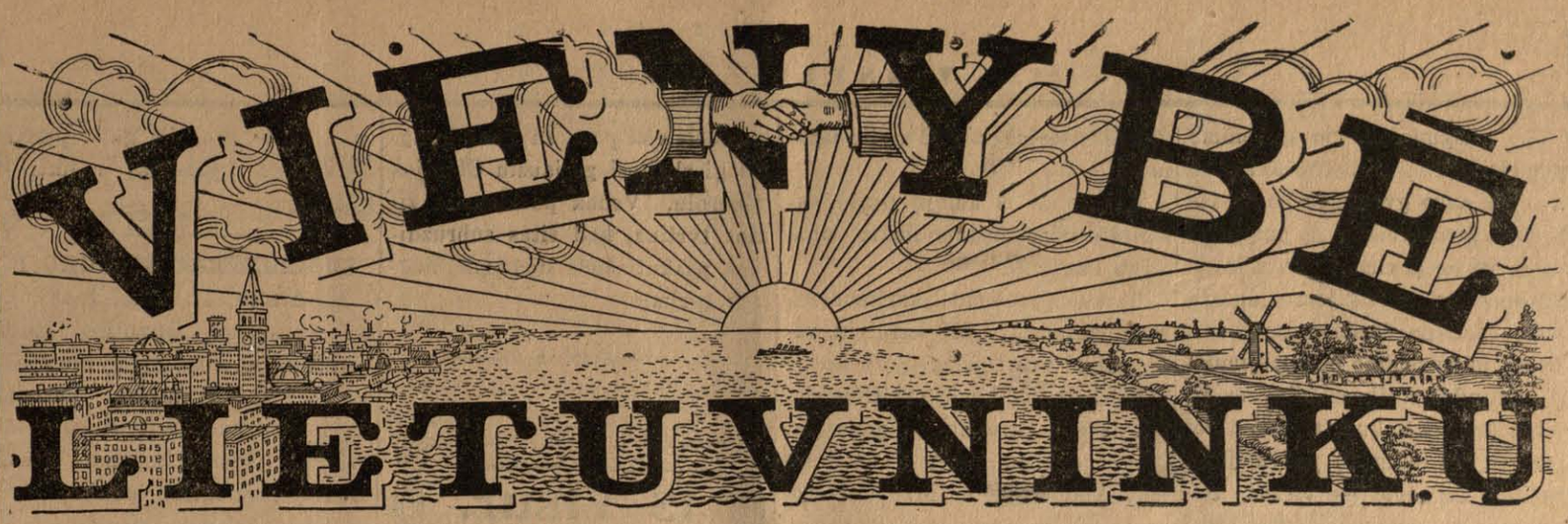

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 49. Brooklyn, N. Y. 3 d. Gruodžio (December) 1913 m. Metai XXVIII

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

SKAITYKLOS BEI PASKAITOS.

Paklausus, kas kelia visuomenės tarpe apšvietą, kas lavina žmogaus protą, kas duoda jam įvairius patarimus ir nurodymus, ty. kokie yra apšvietos įrankiai, be abejo, kiekvienas atsakys, kad tais apšvietos įrankiais yra kningos ir mokyklos. Taip, kningos bei laikraščiai yra didžiausis žmonijos mokytojas. Mokyklos gi, ypač pradinės, suteikia žmogui pirmutines bei pamatines žinias su kurių pagalba galima lavinties toliau. Mokyklos praveda kelią prie tolesnio lavinimosi su pagalba kningų ir laikraščių.

Taigi mums ir reikia naudoties tais apšvietos bei mokslo šaltiniais. Mes privalome lankyti mokyklas ir kuodaugiausiai skaityti kningų ir laikraščių.

Vienok Amerikoje gyvenantiems lietuviams darbininkams tankiai delei kokių nors priežasčių negalima pasinaudoti augščiau nurodytais apšvietos įrankiais. Juk čion lietuviai atvažiuoja suaugę, ir jei jie lanko čia mokyklą, tai tankiausiai tą daro tik delei to, kad šiek tiek išmokti angliškos kalbos. Kiti gi, be mokyklos išmokę keletą angliškų frazių, tuom ir užsiganėdina; bet jie negali skaityti angliškų raštų, jie negali lankyti angliškų mokyklų, jie negali klausyti angliškų prakalbų bei prelekcijų...

Kaslink lietuviškų kningų, tai jomis irgi nesinaudoja, nes vienam sunku daug kningų nusipirkti, kiti nežino, kokios kningos but jam naudingesnės, bet tankiausiai kningos jiems esti neprieinamos delei to, kad jie neturi pamatinių žinių. Jei jie ir skaito, tai tas skaitymas neatneša pageidaujamos naudos, nes nėra kam išaiškinti nesuprantamų vietų.

Turint tą visą omenyje, nesunku prieiti prie išvedimo, kad kiekvienoj vietoj kiekviename Amerikos mieste-miestelyje, kur yra didokas lietuvių skaitlius, turi but įsteigta *lietuviška skaitykla*, lietuviškas kningynėlis, kur vietiniai lietuviai be tam tikro užmokesnio galėtų gauti pasiskaityti lietuviškų kningų, lietuviškų laikraščių.

Šitokia skaitykla privalo buti atdara visą dieną iki 9-10 val. vakare, idant kiekvienas, kuris turi liuoso laiko, galėtų kiekvienoj valandoj jon užeiti ir pasiskaityti. Galima but skaityti kningas bei laikraščius ant vietos, o taipgi nešties kningas namon. Tokiuo budu šitokia skaitykla kiekvienam suteiktų kiek reikiant dvasiško peno.

Bet negana to. Tokia skaitykla but centralinė vieta, kur kiekvienas, kada norėdamas, galėtų užeiti, susitikti, pasikalbėti, pasitarti, paklausinėti apie darbus bei apie kitus dalykus. Šitame atvėjyje skaitykla butų lyg kokia susipažinimų bei susitikimų vieta, lyg kokis vietinių lietuvių *informacijų biuras*. Be abejo lietuviai iš panašios skaityklos turėtų labai didelę naudą.

Dabar gi net didelių kolonijų lietuviai neturi tokios skaityklos, tokios užėjimui vietos. Pavyzdin, Brooklyne priskaitoma apie 25,000 lietuvių, bet čia nėra tokios skaityklos ar tam panašios užėjimui vietos. Vienintėlė užėjimo vieta — tai saliunai. Jei kas ir turi laiko, tai nėra kur užeiti, idant naudingai ir tinkamai praleisti laiką. Tai labai didelė Amerikos lietuvių gyvenime spraga, kurią reikia pasistengti kuogreičiausiai užtaisyti. Rusijos didmiesčiuose, kur randasi daugiau lietuvių, beveik visur yra įsteigta tokia skaitykla bei užėjimui vieta.

Antru įrankiu, su kurio pagalba Amerikos lietuviai galėtų lavinties — tai *mokslliškos paskaitos bei prelekcijos*, kuriose but gvildenama įvairus mokslo dalykai, blaivystės, higijenos bei visuomenės klausimai, kurie galėtų užinteresuoti paprastus klausytojus-darbininkus. Tokios paskaitos turėtų but laikomos kas subatvakarį bei nedėldienį.

Be abejo kiekvienoje lietuvių kolonijoje randasi dutrįs apšviestesni lietuviai, kurie ir galėtų vesti tas paskaitas-prelekcijas. Nemanykite, kad jiems patiems reiktų pagaminti kokius moksliškus traktatus, parašyti kokius ten referatus— visai ne. Jiems reiktu tik parinkti kningas, iš kurių galima but skaityti; jiems, galop, reiktų išrinkti iš tų kningų tinkamesnes skaitymui vietas; apart to jiems reiktų prieš skaitant susirinkime perbėgti akimis skaitymui paskirtą dalyką ir apmąstyti sunkesniąsias vietas, idant galėtų atsakyti ir išaiškinti užklausus kam iš klausytojų.

Mes jau turime užtektinai raštų, ir medžiagos panašioms paskaitoms nestokuotų. Žinoma, skaitytojas turėtų skaityti gerai, t.y. aiškiai ir balsingai ir mokėti viską išaiškinti. Bet tas juk visai nesunkus dalykas — čia nereiks rišti gilius filosofijos, matematikos bei kalbažinystės klausimus. Jei skaitytojams sunku but išrinkti tinkamas skaitymui kningas, o jose svarbiausias vietas, tai tą atliktų ir nurodytų didžiausiųjų lietuvių kolonijų panašiam tikslui susitvėrę komitetai, į kuriuos ineitų plačiau išsilavinę žmonės.

Žinoma, šitokiems skaitytojams už jų vargą ir už praleistą laiką reikėtų šiektiek apmokėti, idant jie nesijaustų dirbą visai dykai — jie turėtų atlikti tą darbą noriai, su pasišventimu.

Šitokias paskaitas-prelekcijas galima but rengti augščiau paminėtose skaityklose. Delei to turėtų buti užimtas skaityklai didesnis kambarys, kuriame galėtų sutilpti keletas dešimčių žmonių. Didesnėse lietuvių kolonijose galima but turėti vieną kambarį skaityklai (jame but patalpinta spinta su kningomis), o kitą, didesnį, paskaitoms bei prakalboms. Žinoma, prie panašios skaityklos parankiausiai turėti kambarėlį, kuriame gyventų žmogus, kuris prižiurėtų kningyną ir nuolat jame butų. Jis galėtų pardavinėti kningas ir užrašinėti laikraščius, iš ko pasidarytų šiokia-tokia įplauka. Tokią vietą galėtų užimti nors senukas ar senukė. Visą skaityklos-kningynėlio tvarką turėtų vesti kitos ypatos.

Užlaikymui šitokios skaityklos-kningynėlio, be abejo, reikalinga tula pinigų suma. Vienok ta suma visai nebutų didelė, ir kiekvienos didesniosios kolonijos lietuviai lengvai ją sudėtų, — ją sudėtų vietinės draugijos ir pavieniai aukautojai. Tuom dalyku turėtų užsiimti didžiausios lietuvių organizacijos Amerikoje — SLA., SLRKA., TMD. ir LSS. Čia reikia pridurti, kad tokioj skaityklo neturėtų apsireikšti partyviškumas — tai gryno mokslo bei lavinimosi vieta, tai elementarinių žinių šaltinis.

Vesti tokios skaityklos bei paskaitų-prelekcijų visus dalykus turėtų tam tikras komitetas, susidedantis iš prakilnesniųjų tos vietos lietuvių.

Laiks nuo laiko reiktų pasistengti surengti didesnes prakalbas, kuriose kalbėtų žymesnieji apielinkės kalbėtojai bei prakilnios dvasios vyrai.
sios vyrai.

Jei but reikalas, tai prie augščiau paminėtos skaityklos galima but įrengti savo rųšies vakarinę mokyklėlę, kur but išguldomi elementariniai mokslo dalykai.

Tokios skaityklos bei paskaitos, be abejo, atneštų lietuviams labai didelę naudą, nes dikčiai juos apšviestų ir pastumėtų prie tolesnio lavinimosi, prie vienybės, prie doros, prie blaivaus gyvenimo.

Amerikos lietuvių visuomenė privalėtų šituos klausimus apsvarstyti plačiau ir rimčiau — ji privalėtų pasistengti kuogreičiausiai įkunyti augščiau aprašytas skaityklas bei paskaitas. Reik manyti, kad nušvietimui šito dalyko suteiktų vietos visi Amerikoj einantieji lietuvių laikraščiai.

Amerikos lietuviai viską gali padaryti — tik jiems reikia norėti ir suprasti dalyko svarbą. Nesigailėkime skatikų ir triuso mokslo bei apšvietos dalykams, o tada greit pagerės musų padėjimas!...

Skaityklos - kningynėliai bei geros paskaitos — tai geriausi apšvietos įrankiai Amerikoje gyvenančiam lietuviui-darbininkui...

Peržvalga.

// **Kun. P. Kemešis „Draugo'' redaktoriu.**

„Draugo'' N 47 rašo: „Visiems gerai žinomas kunigas P. Kemešis, buvęs „Vilties'' redaktorius, literatas ir nepaprastas organizatorius trumpame laike pribus į Ameriką ir užims „Draugo'' redaktoriaus vietą''.

*

// **Lietuvių kolegijos klausimas.**

Jau kelintame „Draugo'' numeryje judinama lietuvių kolegijos klausimas ir norima tuo klausimu užinteresuoti lietuvių visuomenę. Tiktai trumpą žvilgį metus matosi, kad tuo klausimu rupinasi labiausia katalikiškoji lietuvių mok sleivija ir, išdalies, lietuvių dvasiškija. Todel tasai klausimas, visai naturaliu budu, ir kreipiama vienon pusėn, butent — katalikiškojon. Mes galime palinkėti jiems nuogeriausių pasekmių, bet turime pasisakyti, kad mes kažin-ko iš tokios kolegijos, kuri bus rankose vienos lietuvių visomenės dalies, nelaukiame, nes ten visakas bus tempiama ant siauro katalikiško kurpalio.

*

// **Aukos Tautos Namams neperstoja plaukusios.**

Kaip jau žinome, gerb. L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniai surinko Amerikoje aukų Tautos Namams Vilniuje $23,722.45. Vienok aukos tai prakilniai įstaigai neperstoja plaukusios ir po svečių Lietuvon išvažiavimui.

„Tėv.'' N 48 štai ką dar skaitome:

„Be to dar pasižadėjo 8 žmonės įmokėti įvairiame laike, šių ir ateinančių metų bėgyje, po $100.oo. Kun. Kaulakis pasižadėjo kas metai mokėti po 50 rublių, kun. Pautienius — po 100 rublių kas metai, p. Juozis Kazakeviče iš Pittstono, Pa., — po 25 rub. kas metai per 4 metus. Vienas kunigas, kuris nori tuom tarpu pasilikti nežinomu, pasižadėjo duoti 6,000 rublių, kaip tik Tautos Namai bus užbaigti statyti. Be to viso vienas autorius ir kningų leidėjas paaukojo savo išleistų raštų vertės $500.oo.

„Muzėjui ir spaudos parodai surinkta daug fotografijų, įvairių kningų, įvairių daiktų ir tt.

„Abelnai sutraukus visas aukas (gautąsias ir pažadėtąsias), kurias sudėjo Amerikos lietuviai, gauname šitokias skaitlines:

išsivežta gyvais pinigais	$23,722.45
kningomis gauta	$500.00
	$24,222.45
Dabar jau surinkta redakcijose arti	$1,000.00
	25,222.45
Nariai-labdariai pasižadėjo	$800.00
kunigas X pažadėjo	$3,100.00
Viso	$29,122.45''

Taigi matome, kokią didelę pinigų kruvą sudės Amerikos lietuviai Tautos Namams Vilniuje. Reikia manyti, kad aukos T. N. palaikymui nenustos niekad plaukusios. L. M. ir D. Dr. valdyboms visai nereikia bijoties, kad nebus iškur paimti po keletą tukstančių rublių kasmet Tautos Namų palaikymui. Visai netikusiai butų pasielgta, jei tų T. N. dalis (duokim žemutinis gyvenimas) but išnuomotas delei įvairios rųšies krautuvių. Juk tie Tautos Namai turi buti svarbiausia lietuvių tautos įstaiga, savo rųšies šventykla. Kokį išneštumėm tada įspudį iš aistetinio atžvilgio, jei tuose Tautos Namuose but patalpintos įvairios krautuvės — valgomų daiktų, avalinių, drapanų ir tt.? — Tai butų pažeminimas tų namų visos tautos akyse.

Galop, jei jau norima turėti šiokias-tokias įplaukas, tai galima išnuomuoti paskaitoms, lošimams dis — **„Pradedant''...**
bei kitiems susirinkimams, kiek galint tankiau, salę ar sales (reik manyti, kad salės bus ruimingos ir gražiai intaisytos). Tas, be abejo, duotų puikias inplaukas.

Tegul Tautos Namai bus brangiausia mokslo ir dailės įstaiga, te gul jie bus pagražinimu musų sostinės, Vilniaus, tegul iš jų pasigerės kiekvienas lietuvis, tegul jie lietuvių tautai bus savo rųšies šventnamiu!... Jei lietuviai įstengs juos pastatyti, tai įstengs ir užlaikyti...

*

// **Naujojo „Vilties'' vedėjo „Credo''.**

„Vilties'' N 128 tilpo naujojo „V.'' vedėjo, Pr. Dovydaičio, žodis — **„Pradedant''...**

Žemiau ištisai paduosime tą žodį idant visiems butų aišku, ko pasilaikys naujas „Vilties'', kaipo businčio dienraščio, vedėjas. „Pereitame 127 „Vil.'' N skaitytojai yra perskaitę: „Šis numeris paskutinis, senosios redakcijos redaguotas. Toliau ves „Viltį'' P. Dovydaitis''.

Paskaitę tai, gal nevienas skaitytojų kantrumu ar nekantrumu laukia kito 128 num., kuriame tikisi rasti naujojo „Vilties'' vedėjo „credo''. Tečiau naujasis vedėjas mano, jog nedėkingas ir berdgždžias tai darbas dėstyti savo „tikiu'' gadynėje, kuomet tiek dag „netikinčiųjų''. Nebent gerų senųjų laikų papročiui pagerbti tariasi atiduoti tam papročiui bent kiek prideramos duoklės.

Kas tai yra „Viltis''?

Tai vienas iš daugelio tukstančių ant visos žemės kamuolio išeinančių laikraščių.

Kas tai yra laikraštis dabartinės gadynės supratimu?

Tai periodinis, žinioms ir kulturinėms dienos problemoms suteikti tarnaujantis, kiekvienam prieinamas, spausdintas žodis.

Kokiu gi laikraščiu yra norėjusi buti „Viltis'' ligšiol?

Ji norėjo buti lietuvių visuomenės, literaturos ir politikos laikraščiu, ji norėjo buti rimtu lietuvių kulturos laikraščiu.

Taip, ji tuomi stengėsi buti ir naujojo „Vilties'' vedėjo užmanymams nieko nėra tolimesnio, kaip buti priešininku tokių ligšiol „Viltyje'' apsireiškusių pastangų ir stengtes jas pašalinti ar pakeisti. **Ne apie „Vilties'' pakeitimą gali buti kalba,** o tik apie **jos gerinimą ir tobulinimą visaip, visur ir visuomet,** kaipo **laikraščio,** kaipo **lietuvių laikraščio** ir kaipo **lietuvių kulturos laikraščio.**

Kiek tai naujam vedėjui padaryti pavyks, tespręs malonus skaitytojai. Kol kas „tikiu'' tik tiek.

Pr. Dovydaitis''.

*

// Vokietijos s.—d. ir bažnyčia.

Visa katalikiškoji, o išdalies ir protestoniškoji, spauda labai plačiai ir karštai kritikuoja Vokietijos social-demokratų partijos taktiką bei vadų prakalbas kaslink bažnyčios. Tas sujudimas Vokietijoje paviršutiniai aprašomas ir Lietuvos „Viltyje''. Mat, trumpai išreiškiant panašių prakalbų bei s.-d. laikraščių straipsnių prasmę, ten girdisi šitokie šauksmai: „Lauk iš bažnyčios arba iš social-demokratų partijos''.

Ypač sujudino Vokietijos tikinčius protestonus bei katalikus garsaus socialisto Liebknecht'o kalba, pasakyta nesenai atsibuvusiame Berline social-demokratų susirinkime. Svarbausios šitos jo frazės:

„Kas vidujiniai sutrukęs ryšius su bažnyčia visgi joje pasilieka, tas veidmainis''... „Lauk iš Prusų policijinės bažnyčios! Šalin bažnyčia ir prusinė junkerių valstija!'' — (Tai paskutinioji Liebknecht'o prakalbos frazė).

Tame pat susirinkime kitas social-demokratas maž-daug taip tą dalyką paaiškino:

„Kas neišstoja iš bažnyčios, su kuria jis nieko bendro neturi, tas niekšas; kiekvienas social-demokratas privalo iš bažnyčios išstot, nes bažnyčia visomis priemonėmis kovoja su soc.-dem. Oficialė proklamacija masinio streiko bažnyčiai privalo tapti svarbiausiu obalsiu artimiausio partijos susmo, o išstojimas dabar yra jau kiekvieno social-demokrato prievolė''.

Nors čia kalbama apie protestoniškąją valstijinę bažnyčią, tečiaus katalikai gerai žino, kad katalikiška bažnyčia yra daugiau jiems negeistina.

*

// Amerikos lietuvių laikraščiai eina storyn-didyn...

„Kataliko'' 47 num. išėjo padidintas 4 puslapiais, kuriuos užima įvairūs straipsneliai; čia galima paminėti apie įvedimo naujo skyriaus — „Chicagos Chronika''.

„Kėleivis'' irgi nenori pasiduoti — kiti eina storyn, tai kodel jam pasilikti ant vietos. Štai „K.'' N 47, žodyje „Į skaitytojus'' to laikraščio leidėjai praneša, kad jie jau nutarę nuo Naujų Metų „Kel.'' padidinti. Bet kad padidintą „K.'' galėtų leisti už tą pačią ($1.50) kainą, tai pataria, idant kiekvienas „Kel.'' skaitytojas prikalbintų po vieną naują skaitytoją...

*

// Naujas laikraštis Chicagoje.

Štai ir vėl naujas laikraštis! Tulas p. V. Šileika, businčio naujo laikraščio Chicagoje administratorius, prisiuntė mums sekantį pranešimą:

„Nuo Naujų (1914) Metų išeis Chicagoje „Veidrodis'' — mėnesinis iliustruotas žurnalas, pašvęstas teatro ir scenos reikalams''. Apie „V.'' kainą ir adresą žiur. apgarsinimą.

*

// A. a. Kunigas Antanas Kaupas.

Po tokiuo antgalviu patalpinta „Saulės'' N 92 keletas indomių minčių-žinučių, paliečiančių velionio kun. A. Kaupo gyvenimą ir jo staigų rimimą. Manome, kad daugelis iš „V. L.'' skaitytojų tuos paduotos „S.'' mintis taipgi bus indomios, todel žemiau mes jas ištisai ir talpiname.

„Po mirimo a. a. kunigo A. Kaupo buvo laukiama, kol kas parašys maž-daug jo gyvenimą ir kliutis.

Sulaukėme pažymėjimus laikraščiuose „Drauge'', kurio buvo redaktoriumi, ir „Žvaigždėje.''

Tie pažymėjimai jo gyvenimo nupiešti gan paviršutiniškai, kad kunigas savo gyvenime buvęs vis bėdose, ir nesveikata jį palypstydavo, jei ne iš vienos pusės, tai iš kitos; galop mirtis jauną dar literatą juodon žemelėn nubloškė. Tuose jo gyvenimo pažymėjimuose nerandame tikros pilnybės ir, jeigu kada kas kur talpis jo biografiją, tai sulig tų pažymėjimų pasiliks spragos — vienos nukreiptos neteisingai, o kitos visai paslėptos.

1) „Žvaigždė sako, kad kun. Kaupas buvęs visad ant sveikatos sunaikintas. Ant kiek man žinoma, kada jisai SLA. prezidentavo, buvo sveikas kaip aržuolas.

2) „Žvaigždė'' nurodo, — kad kun. A. Kaupas klebonaudamas Scranton'e pastatė lietuviams šv. Juozapo parapijoje bažnyčią. Tas ženklina, kad kun. tą bažnyčią pastatė savais kaštais parapijai o tuom tarpu žinome, kad ne kunigas pastatė, bet parapijonai žmonės savais kaštais jam klebanaujant bažnyčią pastatė.

3) „Žvaigždėje'' pasakyta, — kad klebonavo apie 3 metus Pittstone, šv. Kazimiero parapijoj, o užtylėta priežastis iš ten pasitraukimo ir kas tuomet darėsi su a. a. kunigo Kaupo vikaru.

4) Svarbiausioji ir skaudžiausioji suardymo a. a. kun. Kaupo sveikatos priežastis visai užslėpta, t. y., — kad keturi metai atgal tas kunigas iš rankos savo draugo Philadelphijoj tapo baisiai sužeistas, gulėjo ligonbutyje, ir po to nabagas turėjo su kriukiais kaipo amžinas ligonis vaikščioti, sirgti ir savo jaunose dienose mirti.

„Žvaigždė'' pažymi, kad a. a. kun. K. buvo parašęs, kaipo satyra, „Milukijada'', kuri likusi nespausdinta. Taigi, musėt „Milukijada'' jam buvo skaudžiausia priežastis visos jo ligos.

Jeigu chronikieriai ir historikai paslėptų po cerata pakišę tikrumą atsitikimų, kaip kad čionai paslėpta, tai niekad jų raštams ar historijai negalima butų tikėti.

Jeigu a. a. kunigą Kaupą butų sužeidusi Philadelphijoj ar kur kitur taip ypata, tai jau butų buvę ne žertas, bet kad tą padarė draugiška kunigo ranka, tai kits kunige tylėk ir Dievą mylėk, nors stenėdamas ir graban eidamas viską užmiršk. Taip ir a. a. kunigas Kaupas turėjo tylėt ir Dievą mylėt iki žmogus užmerkė akis.

Kursai iš lietuviškų kunigų su plunksna pasidarbuos tiek, kiek a. a. kun. Kaupas, tai jau neatspėsim. — S. K.''

Politikos savaite

MEKSIKA.

Svarbiausis pereitos savaitės atsitikimas Meksikoje — tai užėmimas konstitucijonalistų Jaurez'o miesto. Kaip praneša laikraščiai, mušis ties Juarezo buvo smarkiausiu mušiu Meksikoje nuo 1847—48 m. Jis tęsėsi nuo 4:30 val. po pietų lapkričio 24 d. iki 2 val. nakties lapkričio 26 d.

Mušį pradėjo federalistai, atakuodami kairųjį sukilėlių sparną, vienok po smarkaus susirėmimo tapo atmesti ir turėjo traukties atgal. Iš federalistų pusės ypač narsiai mušėsi gen. Caravezo kareiviai, atakuodami vakarinį konstitucijonalistų sparną; pastarieji taip buvo nusilpninti, kad tik-tik išsilaikė, pribuvus paramai iš centro ir rytinio sparno. Kariuomenių eilės tęsėsi apie 12 mylių ilgumo.

Nuostoliai iš abiejų pusių sužeistais ir užmuštais siekia apie 2,500 kareivių.

Revoliucijonierių kariuomenę, susidedančią iš 7,500 kareivių, vedė gabus gen. Villa („Pancho''), o federalistus, kurių skaitlius siekė 9,500 kareivių, — generolai Pascal Orozeo, Joses Ynez Salazar, Ant. Rojas ir M. Caravero, kurie skaitosi geriausiais krašto karvedžiais.

Užimant miestą Juarez'ą į revoliucijonierių rankas pateko visi traukiniai, kurie vežė ginklus, amuniciją ir valgį; apart to pergalėtojai paėmė 50 kanuolių, 2,000 šautuvų ir 700 kareivių nelaisvėn. Ant karės lauko liko apie 1,500 užmuštų ir 700 sužeistų federalistų kareivių; iš kitos gi pusės krito apie 300 kareivių.

Prie šito mušio, kaip viena, taip ir kita pusė, uoliai ruošėsi per visą savatę.

Šitas federalistų pralaimėjimas — tai didžiausis jiems smugis, nuo kurio sunku bus atsitaisyti. Priešingai, revoliucijonierių dvasia smarkiai pakilo, ir jų vadas, gen. Ven. Carranza, tvirtina, kad trumpame laike viskas pateks į jų rankas.

Pasibaigus smarkiam mušiui ir užėmus Juarez'ą, gen. Villa, kaip pranešama nuo lapkričio 28 d., pasirįžo greitu maršu patraukti su savo narsiais kareiviais ant Chihuahuos didmiesčio. Juarez'e palieka apsaugai 1,500 kareivių, o 6,000 eina su gen. Villa. Laukiama, kad prie šitų kareivių pakelyje prisijungs dar apie 4-5,000 konstitucijonalistų kareivių.

Laprikio 28 d. revoliucijonieriai užėmė miestą Mazatlan, kuris skaitosi žymiausiu portu vakarinės Meksikos pakraštyje. Federalistai bombordavo portą Altata, bet be pasekmių.

Apart to keliose vietose atsibuvo gan smarkųs priešų susirėmimai, bet revoliucijonieriai beveik visur išlaimėjo. Bet daugiausiai revoliucijonieriai susispietę ties portų: Tampico ir išdalies Vera Cruz (ryt. Meksikos dalyje). Gen. Carranza pasižada apsaugoti visus esančius Meksikoje svetimtaučius ir jų turtus.

Suv. Valstijų valdžia mano pasiųsti dar daugiau kariškų laivų į Meksikos portus. Buvo net paskelbta, kad Suv. Valstijų kareiviai išsėdę jau Vera Cruz'o prieplaukoje ir laukią tolimesnių paliepimų.

Gen. Huerta vis dar nemano nusileisti,—jis, matyt, yra pasiryžęs kariauti, iki liks galutinai pergalėtas r prašalintas nuo užimamos prezidento vietos. Jis, gal sakyti, visai nepaiso ant Suv. Valst. valdžios reikalavimų. Bet ir Suv. Valst. apie ginkluotą intervenciją mažiau dabar bekalba. Tulos Europos valstijos paremia prez. Wilsono politiką Meksikos dalykuose, bet viena-kita labai šnairiai ant to žiuri. Daug apie Meksiką rašoma ir Europos spaudoje.

CHINIJA.

Chinijos politiškas gyvenimas jokiu budu negali ineiti į savo normales vėžes. Revoliucijos bangos vis dar negali galutinai nurimti. Nors Yuan Ši-kai'jus išrinktas chinų respublikos prezidentu, nors jis nuramino revoliucija apimtas pietines provincijas, tečiaus jo priešų skaitlius labai-labai didelis.

Štai žinios iš Tokio (Japonija) praneša, kad įvairiuose Chinijos miestuose kilęs smarkus revoliucijoniškas subruzdimas priešais prez. Yua Ši-kai'jų. Tas revoliucijoniškas judėjimas ypač esąs pavojingas, kad prie jo žadėjęs prisidėti vice-prez. Li Yuan-hung. Jis gi skaitosi geriausiu Chinijos generolu. Venok paskiausios žinios tvrtina, kad šitas subruzdimas paskutinėmis dienomis šiektiek aprimęs.

Iš Visur.

AZIJOS MOTERŲ SĄJUNGA.

Tokio. Kiek laiko atgal Turkijos sultano žmona kreipėsi į moterų apšvietos vadoves Japonijoje su sekančiu sumanymu — ji pataria suorganizuoti Azijos moterų sąjungą, idant tuom pakelti dorą ir apšvietą tarpe Azijos moterų.

KONSTITUCIJA NAUJAI UŽIMTOSE SERBIJOS TERITORIJOSE.

Bielgrad, Serbija. Skupščinoj (parlamente) buvo svarstomas naujų teritorijų klausimas. Vidaus dalykų ministeris Protič pranešė, kad naujai užimtose provincijose galima bus įvesti pilną konstituciją tik po 10 metų, ty. kada viskas ten bus galutinai sutvarkyta. Tečiaus pirmiau serbų valdžia tuoj žadėjo įvesti užimtose vietose konstituciją.

BRUZDĖJIMAS INDIJOJE.

Londonas, lapkr. 22 d. Valdiškose sferose kalbama, kad greitu laiku lordas Kitchener turi užimti Indijos vice-karaliaus vietą, kurią dabar užima gr. Harding.

Paskutiniu laiku Indijoje apsireiškė kokis-tai subruzdimas. Anglijos valdžia tariasi, kad tenai reikalinga visame kame elgties aštriau.

BULGARIJA NORI GAUTI PASKOLĄ.

Viena, lapkr. 24 d. Čion pribuvo Bulgarijos iždo ministeris Tončev su tikslu gauti paskolą, kuri reikalinga padengimui svarbiausių valstijos išlaidų.

AUSTRIJOS SOCIALISTAI PAPEIKĖ VALDŽIĄ.

Viena, lapkr. Austrijos socdem. laike savo susivažiavimo išreiškė papeikimą valdžiai delei jos netikusios politikos Balkanuose; kartu jie protestavo prieš dauginimą kariuomenės.

ALBANIJOS KARALIUS.

Londonas, lapkr. 25 d. Vietiniai laikraščiai paskelbė, kad kunigaikštis Wied, užimdamas Albanijos sostą, apšauks save karaliumi. Kunigaikštis Wied sutinka tapti Albanijos valdonu, jeigu Europos valstijos užtikrįs Albanijos nepaliečiamybę ir suteiks pinigišką paramą, kuri reikalinga viduriniam krašto sutvarkymui.

TUNELIS SUVIENYS ANGLIJĄ SU FRANCIJA.

Londonas, lapkr. 25 d. Anglijos valdžia išnaujo pakėlė klausimą kaslink pravedimo tunelio po La Manche kanalu. Premjeras Asquith pasiuntė apie tai pranešimą admiralicijai ir karo, prekybos bei pramonės ministerijoms. Pravedus tą tunelį, taptų sujungta Anglija su Francija.

POPIEŽIAUS GYDYTOJAS PASKIRTAS SENATORIUM.

Roma, lapkr. 24 d. Karalius Viktoras Emanuelis paskyrė senatorium popiežiaus gydytoją Marchiafava. Popiežius prisiuntė jam pasveikinimo laišką ir kartu pranešė, kad jis gali pildyti senatoriaus pareigas ir likti jo gydytoju.

SUSIRĖMIMAI MAROKOJE.

El Araish, Maroko, lapkr. 24 d. Susidurus Ispanijos kareiviams su vietiniais gyventojais, ištiko smarkus mušis, kuriame tapo užmušta ir sužeista 32 kareiviu. Vienok ispanai užėmė svarbų strategišką punktą.

FRANCIJOS TARPININKYSTĖ

Sofija, Bulgarija. Lapkričio 23 d. Bulgarijos užsienio ministeris kreipės į Francijos valdžią su pakvietimu, idant ji tarpininkautų išrišime konflikto tarp Bulgarijos ir Graikijos kaslink patekusių nelaisvėn kareivių. Prezidentas Poincare sutiko tarpininkauti, ir todel galima tikėties, kad tas konfliktas greitu laiku bus pabaigtas.

NENUSISEKĖ GENER. STREIKAS.

Paryžius, lapkr. 23 d. Apšauktas angliakasių federacijos generališkas streikas pasibaigė pilnu nenusisekimu, kadangi iš 200,000 metė darbą tik 50,000 darb.

ANT DARBININKŲ UŽPUOLĖ TRAUKINIS.

Berlinas, lapkr. 24 d. Viename priemiestyje ant burio darbininkų užpuolė traukinis. 6 tapo užmušti, o keliolika sužeista. Tas atsitiko rytmetyje, kada dar buvo tamsu.

VOKIETIJA DALYVAUS „PANAMA-PACIFIC'' PARODOJE.

Berlinas, lapkr. 25 d. Po ilgų ir karštų ginčų bei apsvarstymų vokietijos valdžia pasiryžo, galop, dalyvauti visasvietinėje parodoje San Franciskoje 1915 m. Mat, Vokietijos kapitalistai, galima sakyti, privertė valdžią dalyvauti toje parodoje. Pastatymui Vokietijos skyriaus paviljono parlamentas, sulig aprokavimo, turi paskirti 500,000 dolarių.

PRIEŠ BAŽNYČIĄ.

Berlinas, lapkr. 25 d. Prasidėjus karštai anti-tikybinei agitacijai, kurią veda socialistai, laisvamaniai ir ateistai, kasdien atsisako nuo bažnyčios buriai svyruojančių tikinčiųjų. Lapkričio 24 d. atsiskyrė nuo bažnyčios apie 5,500 yp., o nuo pradžios anti-tikybinės agitacijos pačiame Berlino mieste — apie 50,000 yp.

NESURANDA KAREIVIŲ.

Londonas, lapkr. 24 d. Kaip praneša vietiniai laikraščiai, Anglijos valdžia jokiu budu negali surasti kareivių; sumanyta duoti į laikraščius pagarsinimus, kviečiančius jaunus vyrus stoti tarnyston (Anglijoj kareiviai samdomi).

BETVARKĖ BARCELONOJE.

Barcelona, Ispanija, lapkr. 25 d. Ant miesto gatvių ištiko smarkus susirėmimas studentų su policija. Nustojus šaudyti, pasirodė, kad tame susikirtime tapo užmušta viena mergina, o sužeista 17 studentų ir policijos vadas. Padarytas prieš universitetą barikadas policija išardė spėka.

PAMINKLAS AUSTRIJOS IMPERATORIUI.

Viena. Pranešama, kad karštai agituojama už pastatymą paminklo Austrijos imperatoriui Franc. Juozapui. Mat, tuomi norima pagerbti Austrijos monarchą, kaipo vieną iš sudariusių sąjungą 1883 m. Pinigus tam dalykui sudės Austrija, Vokietija ir Italija. Italijoj tada viešpatavo karalius Hubert, o Vokietijoj Vilhelmas I.

RAGINA DALYVAUTI PARODOJE.

Anglijos dienraščiai, „The Daily Chronicle'' ir „The Daily Mail'', ragina savo valdžią, idant ji dalyvautų busiančioje Panamos parodoje. Tuodu laikraščiu nurodo savo valdžiai į Vokietiją, kuri stropiai darbuojasi ir rengiasi toje parodoje dalyvauti. „The Daily Mail'' sako, kad nuo to laiko, kaip Anglija atsisakė toje parodoje dalyvauti, kaikurie dalykai Amerikoje atsimainė ir todel Anglijos ryšiai su Amerika savaimi sutvirtėjo.

IŠ PARYŽIAUS Į KAIRO.

Konieh, Mažojoje Azijoje. Lapkričio 26 d. praneša, jog francuzų orlaivininką Pierre Daucourt, kuris su vienu pasažieriu išlėkė iš Paryžiaus į Egipto miestą Kairo, Taurus kalnuose pasigavo didelė vėsula. Nusileidžiant jam žemyn, jo orlaivį pagriebė smarki vėjo srovė, trenkė į žemę ir sudaužė. Bet nei paties Daucourto, nei jo pasažierio nesužeidė. Tai tikrai laimingas atsitikimas!

NEPATIKO.

Londonas. „Times'o'' korespondentas rašo apie statomą Berlino Deutsches teatre garsiojo anglų dramaturgo, George Bernard Shaw'o, veikalą „Androcles ant the Lion''. Ant pirmutiniojo to veikalo perstatymo buvęs taipgi ir Prusijos kunigaikštis Augustas Wilhelm, kuris tuč tuojau po antrojo veiksmo ir išėjęs. Kadir tikrai nežinoma, kokių priežasčių verčiamas jisai iš teatro išėjo, betgi sprendžiama, kad jam nepatikus ta veikalo dalis, kuri pašiepia religijinius jausmus ir kankintinių motivus.

PASTARIEJI DREDNOTAI.

Devonport, Anglija. Lapkričio 26 d. nuleido į vandenį superdrednotą „Warspite''. To jurių milžino pažiurėti buvo susirinkę daugybė žmonių. „Warspite'' pabudavojimas ir visu kuo aprupinimas Anglijai atsiėjo 14,000,000 dol. Ir tai, rodos, vienintėlis kariškas laivas, kuris bus varomas aliejumi, kuris nereikalaus anglių. Jis turi aštuonias paprastas kanuoles ir keletą tam tikrų kanuolių, iš kurių, prisiėjus reikalui, šaudys į orlaivius.

Anglų dienraštis „The Globe'' pusiau oficialiniai tvirtina, kad „didžiųjų kanuolių'' era einanti galop ir neužilgo pasibaigsianti. Dabar Anglija dar budavoja čielą grupę jurių milžinų, prie kurių prideri ir „Warspite''. Tos grupės kariškieji laivai busią pastaraiisais drednotais. Po jų bus statomi mažesni laivai, kurie daug parankesni, negu didieji.

MUNICIPALINĖ MOTERŲ PARTIJA.

Londonas. Marlborough kunigaikštienės namuose lapkričio 26 d. vakare buvo moterų susirinkimas, kuriame ir padėta pagrindas moterų partijai vardu Municipalinė Moterų Partija. Susirinkimą vedė pati kunigaikštienė. Jinai savo kalboje pabrėždama išsireiškė, jog naujoji moterų partija neturės nieka bendro su politika, bet reprezentuos moteris kaipo moteris. Tos naujosios moterų partijos programa busianti gana plati, taip plati, kad apimsianti visus moterų reikalus ir į tą partiją galėsiančios priderėti įvairių pažvalgų moterįs.

Tarp kitų moterų išrinktų tarybos sąnarėmis, reikia paminėti ponią Bernard Shaw ir Lady Beerbohm Tree.

APIPLĖŠĖ TRAUKINĮ.

Brieg, Šilezija. Pereitą savaitę, kaip mena, banditai pavogę nuo traukinio visus registruotus vietos laiškus, kurie buvo adresuoti į Briegą. Vagis prisigriebę prie laiškų šiuo budu. Vienas plėšikų truktelėjo traukinio signalą, ir mašinistas tuojau sustabdė traukinį. Kuomet traukinio tarnai jieškojo po vagonus „atsitikusios nelaimės'', vagis tuo tarpu nuėjo į pačtos vagoną, pasiėmė pačtos siuntinius ir nepatėmyti prasišalino. Sako, kad maža jie tepelnė.

NUSKENDO LAIVUKAS.

Honkong, Chinija. Lapkričio 26 d. Hongkongo prieplaukoje ant chinų laivuko užbėgo japonų garlaivis Sechu Maru ir jį nuskandino. Žuvo trisdešimts žmonių.

PASIMIRĖ SKULPTORIUS

Munich, Bavarija. Lapkričio 27 dieną čia pasimirė skulptorius, Ignatius Taschner, kurio skulptura „Schillero Memorialas'' yra St. Paul mieste, Minn. valstijoje.

BOVELNOS AUGINIMAS.

Londonas. Anglijos ir Australijos valdžios bei Bovelnos Auginimo asociacija sumaniusios greitu laiku pradėti auginti bovelną Šiaurinėje Australijoje. Dirva bovelnos auginimui jau baigiama taisyti. Tikisi iš to turėti didelio pelno.

„MONA LISA'' YRA NEDORA.

Londonas. P-as Kane S. Smith, kuris nesenai Lonodono universitete kalbėjo ant temos „Grožis bei dorybė'', pavadino Leonardo da Vinci'o paveikslą „Mona Lisa'', kurį pavogė iš Lovres muzėjaus, nedorybės arba pikto įkunijimu.

Anot jo, tai yra puikus paveikslas, bet jeigu tu įsigilinsi į jo atmosferą, tą įdžiaugsies pabėgęs nuo jo intakos. Tasai paveikslas apsuptas neapbudinama nedorybės atmosfera.

Jo audiencija daugiausia susidėjusi iš moterų, kurios karštai jam pritarusios ir entuziastiškai plojusios.

Aiškiai matoma, kad šiuo tarpu ožiui prisiėjo aiškinti apie rožės „nedorybę'', o ožkos jo klausė ir su jo aiškinimais sutiko.

ISPANIJOS LAIVAS Į MEKSIKĄ.

Lapkričio 27 dieną pranešta iš Madrido, jog Ispanijos valdžia išsiuntusi į Meksikos vandenis, į Vera Cruz, vieną karišką laivą.

PRIEŠ KONFUCIANIZMĄ.

Pekinas, Chinija. Chinijoje sumanyta priimti valstybinę religiją, kuri butų religija visų chinų. Prieš tokį sumanymą sukilo kitų religijų pasekėjai, kaip tai: mahamedanizmo, taoizmo, buddhizmo, katolicizmo (Romos) ir protestantizmo, kurie bendrai kovoja prieš konfucianizmą.

Prezidentas Yuan Ši-kai taip apibudina konfucianizmą: „tai doktrina nepalygintinos išminties, apie kurią taip kalba taip svetimtaučiai, taip ir chinai;'' „gili kaip okeanas'', „patenkinanti nors gadynės mainos'', „pastovi kaip saulė ir mėnulis, kurie padange skersai keliauja bei upės, kurios ant žemės srovena.''

Krikščionių misijonieriai labai-labai nepatenkinti Chinijos prezidento mandatu, kuris tą sumanymą patvirtina.

Iš Amerikos.

PATENTAI Už 1913 M.

Washington, D. C. Patentų biuro komisijonierius pagarsino, kad iki šiam laikui bėgyje šių 1913 m. gauta 67,986 prašymai užpatentavimui įvairių išradimų.

Čia galima patėmyti, kad kaip tarpe amerikonų, taip ir tarpe svetimtaučių, Suv. Valst. yra daugelis, kurie stengiase pragarsėti išradimų dirvoje. Šiame atvejyje neatsilieka ir lietuviai: vieni stengiasi padaryti „savotiškus'' orlaivius, kiti galvoja apie „perpetuum mobile'' mašiną, treti įveda pagerinimus fotografivimo šakoje, automobilių daryme, drapanų siuvime ir tt.

NORI PANAIKINTI MOKINIŲ VAKACIJAS.

Chicago, Ill., lapkr. 22 d. Tam tikros komisijos susirinkime kuri užsiima mokinių vakacijų klausimo apsvarstymu, p. Morton McCormik pasakė gan indomią kalbą, aštriai kritikuojančią visą mokyklų sistemą. Jis prirodinėjo, kad vasaros vakacijos mokiniams visai nereikalingos, t. y. kad vaikai nėra taip nusidirbę ir gali mokinties ištisai visą metą.

Ypač karštai jis kritikavo mergaičių lavinimo budą, prirodinėdamas, kad mergaitės išeina iš mokyklos negavusios jokio praktiško išsilavinimo.

ŠILTOS RUDENS DIENOS.

New York. Lapkričio gale (ypač apie 20 d.) buvo stebėtinai šiltos dienos visoje New Yorko apielinkėje. Tokios šilumos tame laike nebuvo bėgyje 40 metų, ty. nuo pradžios sekimo temperaturos permainoms. Pačiame didmiestyje šiluma siekė net 70 laipsnių. Mieste Torrytown, arti New Yorko, kur šiluma pasiekė 74 l., pražydo rožės ir kiti žolynai.

Philadelphijoj ir apielinkėj šiluma siekė 74 l., taip kad Atlantic City'je ir kitose pajurio vietose žmonės su pasigerėjimu maudėsi.

PULK. ROOSEVELT ČILI VALSTIJOJ.

Santigo, Čili, lapkr. 24 d. Pribuvęs čion iš Argentinos pulk. Roosevelt aplankė įvairias valdiškas ir šiaip jau įstaigas ir amer. bažnyčias. Jis taipgi atsilankė pas prezidentą Barros Luca, pas kurį buvo surengta iškilminga vakarienė.

TARPTAUTIŠKA MOKYKLA.

Hanfield, Pa. Pranešama, kad Hanfield'o (Westmoreland pav.) liaudies mokykloje mokinasi 24 tautų mokiniai. Sulig tautų jie dalinasi šitokiuo budu: 1,184 amerikonai, 47 irlandiečiai, 192 lenku, 248 slovakai, **24 lietuviai,** 39 francuzai, 38 švedai, 97 anglikai, 348 italai, 191 vokietis, 15 čechų, 70 škotų, 40 kanadiečių, 40 rusų, 28 vengrų (ungarų), 7 žydai, 20 chorvatų, 6 valijiečiai, 112 holandų, 2 graikų, 4 kroatai, 2 ispanu, ir 28 juodieji.

VYSKUPAS PRIEŠ TEISMĄ.

Holyoke, Mass. Vietiniai laikraščiai praneša, kad į augštųjį teismą Worcester'yje patrauktas Springfield'o vyskupas T. D. Beaven. Mat, vyskupą apskundė jauna, 18 metų amžiaus mergina; ji reikalauja atlyginimo sumoje $100,000. Kaip vyskupas, taip ir merginos advokatas, M. T. Flaberty, visai nenori plačiau apie tą dalyką kalbėti. Bet ir be paaiškinimų gerai galima suprasti, kame dalykas. Ypač lengva dasiprotėti apie to proceso priežastį bei jo turinį, jei tik persistatysime, kad ta mergina yra jauna ir... graži.

ŽMOGŽUDYSTĖS AMERIKOJ.

New York. Sulig laikraščių statistiškų žinių pasirodo, kad 1911 m. Suv. Valst. buvo papildyta žmogžudysčių besiginčijant prisigėrus svaigalų ar su apiplėšimo tikslu 6,200, o 1912 m. — 9,000.

Nuo 1905 m. iki 1910 m. papildyta žmogžudysčių Amerikoje 5,9 nuoš. ant 100,000 gyventojų.

SUAREŠTAVO ZELAYA.

Lapkričio 26 d. naktį Suvienytų Valstijų maršalas suareštavo New Yorke gen. Jose Zelaya, Nikaragua'os ex-prezidentą, kurį užklupo lovoje begulintį, ir nugabeno į Tombs kalėjimą. Jį kaltina už papildytą Nikaragua'oje žmogžudystę.

BRYANAS NUALPĘS.

Washington, D. C. Lapkričio 26 d. Baltamjam name parengtame iškilmingame priėmime prezidento dukters, p-lės Jessie Wilson, kuri ištekėjo už p. Sayre, nualpęs valstybės sekretorius Bryanas. Jį išvesta tuojau į šalimais esantį kambarį, kur jis greitai atsigavęs. Nualpimo priežasčių nepaduoda.

PONIA PANKHURST IŠVAŽIAVO.

Lapkričio 26 dieną ponia Emmeline Pankhurst, pagarsėjusi Anglijos sufragistė, New Yorko uoste sėdo ant laivo „Majestic'' ir atsisveikino su savo draugėmis, Amerikos sufragistėmis. Ponia Pankhurst surinkusi Amerikoje sufragizmo reikalams 20,000 dolarių. Reporteriai sako, jog ponia Pankhurst savo kelione po Ameriką esanti pilnai patenkinta ir ateinančiais metais ir vėl žadanti atkeliauti.

TRAUKINIS UŽMUŠĖ

Brownsville, Tex. Lapkričio 27 dieną St. Louis ir San Francisco pasažierinis traukinis pagavo automobilių ir užmušė du žmones, o vieną sunkiai sužeidė.

SUARDĖ DEPORTAVIMO PLANUS.

Philadelphia, Pa. Į Philadelphijos prieplauką pribuvo iš Prusijos viena porelė, kurios delei imigracijos valdžiai dabar prisieina kasyties pakaušius ir galvas laužyti, kaip paprastai sakoma. Ta jaunoji porelė pabėgusi iš Prusijos — vyras, 35 metų amžiaus, palikęs anapus juros moterį, o jo dabartinė pati, 19 metų amžiaus, palikusi savo vyrą. Tokie atsitikimai, žinoma, yra paprasti ir nieko tame nėra nuostabaus. Bet dalykas štai kame. Imigracijos valdžia buvo jau nutarusi gražinti juodu, kaipo negeistinuosius, atgal, kaip štai, ta pabėgėlė pagimdė kudikį. Sulig Amerikos įstatymų, tasai kudikis, kuris Amerikoje gimė, turi visas Amerikos piliečio teises, kaip ir kiekvienas kitas šios šalies pilietis. Taigi, nežiurint to, kad valdžia ir gražintų atgal to kudikio tėvus, bet jo, kaipo Amerikos piliečio, iš šios šalies išginti neturi teisės. Imigracijos valdžia dabar svarsto, kas ča daryti.

Tai tik asilas!

— Dar esi mažas, o jau toksai asilas! — tarė tėvas sunui. — O kas bus iš tavęs, kuomet suaugsi taip, kaip aš?

J. J. N.

Iš Lietuvos.

Kaip tai pavadinti?

Mažeikiuoose, Šiaulių apskr. Pr. Dainius lietuvis, katalikas, stato naujus didelius muro namus. Statymo vietoj iškeltas ženklas — kryžius vainike, kaip tai dažnai namus statant daroma. Tame, be abejo, nieko ypatingo nebutų, bet štai kas indomu ir nesuprantama: ant pačios kryžiaus viršunės plevėsuoja valdžios vėliava, o ant vieno kryžmos galo kaba butelis, ant kito kas tai tokio neaiškaus, rodos, suris. Taigi ką tas viskas reiškia? Gal ten, sprendžiant pagal butelį ir surį (?), bus karčiama, bet gi tų namų šeimininkas galėtų tą viską pakabinti kur kitur ir kaip kitaip, jeigu jam tas taip rupi, o ne vartoti tam reikalui kryžiaus.

Skapiškis,
Ežerėnų ap.

Parapija labai didelė, susideda, rodos, iš keturių valsčių; miestelis nedidelis, bet labai atsižymi girtuokliavimu. Beveik nėra tos dienos, kad nebutų muštynių; bet to negana — dar ir plėšimų buna. Pradeda stiklus pjaustyti ir mėginti langus atsikabint, bet pajutę žmones bėga toliau laimės jieškoti. Vargas ramiems gyventojams: vakarą bijo išeiti, kad nebutų išvadintas begėdiškais žodžiais. Labai gaila, kad musų kunigai sėdi ramiai savo šiltose klebonijose ir nėkiek savo avelėmis nesirupina. Malonu butų užgirsti surengiant čia nors kokį „Blaivybės'' skyrių. Gydytojas dar nesenai miestely apsigyveno, o tai ligšiol susirgus nežinai kur gydytojo ir pasiekti. Gėda skapiškėnams, kad mokyklos vaikučių prikimštos, daug atlieka be vietos. Reikėtų pasirupinti kol laikas apie tuos muro buvusio vienuolyno namus, kuriuose geriausią mokyklą galima įrengt, o dabar muras baigia nykti, kaip ta sena bažnytėlė, kurios statymo musų seneliai neatmena.

Tas pats.

Verenavas,
Lydos ap., Vil. g.

Miestelis nemažas, žydų užgyventas, taipgi nemaža yra ir katalikų. Bažnytėlė medinė, jau ant šono pradeda virsti. Aludžių yra 18 ir du traktieriu, kazionka, paštas, dar nesenai intaisė telegrafą. Buva antradieniais turgus, kuomet žmonės nemaža išgeria alaus ir degtinės, o paskum dar ir pasipeša neblogai. Mokyklos nėra nė jokios, nes jiems nelabai yra reikalinga, kad tik yra alaus, tai užtenka ir to. Vyrai gerai alaus ir degtinės traukia, bet nepasiduoda ir moterįs su merginomis.

Hol-Flet.

Traupis,
Ukm. ap.

Pas mus miškai pradėjo labai nykti. Parduoda ponai, parduoda žmonės — kas tik turi. Žmonės, beveždami mišką, gerai uždirba, bet kas bus, kai visi miškai išnyks?

Antanukas M.

Kupiškis,
Ukmerg. ap.

Nuo spalių pradžios Kupišky Z. Augustinienė atidengė augštuosius įvairių rubų kirpimo kursus. Tai gera naujiena ne tik Kupiškio apielinkės siuvėjams, kurie, geriau savo amato išmokę, pelningesnio darbo turės, bet ir visiems kupiškėnams, nes siuvėjai pramokę siųs mums dailesnius rubus. Užmokesnis už kursus palyginamai pigus, nes tik 40 rub. Mokslas išguldoma visai tas-pats, kaip ir didelių miestų taip vadinamose kirpimo akademijose. O ten juk ir pragyvenimas brangesnis ir kur-kas už mokslą brangiau imama.

Taigi Kupiškio ir kitų tolimesnių apielinkių siuvėjams visiems reiktų pasinaudoti šia puikia proga ir skubotai stoti į šiuos kursus. Kreipties per Kupiškio Vartot. D-ją. Kursų vedėjai Augustinieneiė

A. Tauškutis.

Šilelė,
Ras. ap.

Musų pradinėj ministerijos mokykloj trįs mokytojai; tarp jų tik vienas lietuvis, mokinantis ketvirtažiemius ir penktažiemius. Lietuvių kalbos visai nemokinama, nes pirmamečius mokinantieji mokytojai dargi lietuvių kalbos nemoka. Šilėniečiams reikia pasirupinti, kad jų mokykloj butų ir lietuvių kalbos mokinama.

Lakstaitis.

„Liet. Ukin.''

Statistika.

Vidurinių reikalų ministeriui pareikalavus, miesto valdyba suteikusi gubernatoriui tokias žinias apie Vilniaus miesto gyventojus: šemet sausio 1 d. buvę Vilniuje 130,738 gyventojų. Jų tarpe pravoslavų ir sentikių — 56,763; lenkų — 90,311; vokiečių— 46,089; žydų — 77,533; kitų tautų — 1332. Apie lietuvius miesto valdyba nieko nemini ir yra tos nuomonės, kad jų skaičių galima vien ankėtos pagalba susekti; todelei buvo jie kol-kas skiriami prie lenkų.

Miesto gi rinkikų skaičius yra šitoks paduodamas: pravoslavų ir sentikių — 204; lenkų 808; vokiečių — 22. Miesto taryboje gi dalyvavo nuo 1901 m. iki 1905 m. pravoslavų — 11; lenkų — 39; lietuvių 1; žydų — 5; nuo 1905 m. iki 1909 m. pravoslavų— 4; lenkų — 57; lietuvių — 1 ir žydų — 7; nuo 1909 m. iki 1913 m. pravoslavų — 9; lenkų — 59; lietuvių 1; žydų — 7.

Renkamosios gi vietos miesto valdyboje turėjo: 1901—1905 m.; rusų — 1; lenkų — 5; 1905 — 1909 m. — 7 lenkai; 1909 — 1913 m. — 7 lenkai. Visokių veikiančių komisijų pirmininkų ir narių buvo nuo 1901 m. iki 1905 m. 3 rusai ir 20 lenkų; 1905 — 1909 m. — 3 rusai ir 25 lenkai; nuo 1909 iki 1913 m. — 4 rusai ir 31 lenkas.

Vyskupo Cirtauto testamentas.

Nežiurint į tai, kad velionis vysk. Cirtautas gaudavo iš valstybės iždo 8 tusktančius algos ir nemažą pelną iš Varniuose vyskupams prigulinčio nejudinamojo turto, mirdamas tečiau jis jokio kapitalo nepaliko. Visas velionio paliktas turtas, tai jo važiuojamieji arkliai, karietos, kningynas ir kiti namų rakandai. Visa, ką turėjo a. a. vyskupas, užrašė Kauno „Saulei'' ir kitoms filantropijos įstaigoms. Jo turtų dalis jau parduota, kita gi — dar pardavinėjama. Tikimasi iš pardavimo surinkti apie 6 tusktančius rublių.

Šaduva,
Šiaulių apskričio.

Šaduviečiai padavė prašymą leisti jiems inkurti savo miestelyje progimnaziją.

„Viestnik Zemleustroistva Kovenskoi gubernii''.

Šiomis dienomis išėjo Kaune šiaip užvardytas mėnesinis žurnalas (8 N nuo sausio iki rugpjučio m.), redaguojamas butino žemės tvarkomosios komisijos nario Rindino. Daug čia indomios medžiagos apie Kauno gub. skirstymos viensėdijomis. („L. Ž.'')

Iš Rusijos.

POLICICTAS TRUKŠMADARYS.

Charkovo mieste važiavo policistas Ponomarenko. Jis staiga pradėjo už ką tai mušti savo vežiką ir dargi revolverį ištraukė. Vežikas pradėjo rėkti, pagalbos šaukties. Subėgo didelė daugybė žmonių. Kai-kurie tik žiurėjo, kiti gi užsistojo už mušamąjį vežiką. Policistas sudavė taip-pat dar keliems žmonėms. Atbėgo ir atjojo daugiau policijos, kuri puolėsi žmones vaikyti. Led pasisekė žmones nuraminti.

DELEI PASPORTŲ.

Minsko gubernatorius padavė teisman kelius valdininkus už tai, kad jie, išduodami užsienio pasportus, darė visokių neteisybių, sukimų.

TRAUKINIŲ SUSIKULIMAI.

Traukinių susikulimų pastaraisiais laikais vis daugiau atsitinka. Tai tarytum kokia liga Rusijon užėjo. Dumoje net paklausimas delei to ketina buti. Kai-kas delei tų nelaimių valdžą kaltina, kam ji nuo geležinkelių pavariusi gerai savo reikalą išmanančius, užsitarnavusius, bet jai netinkamus, žmones, o jų vieton pastačiusi nau jus, sau prielankius, nors kartais visai to reikalo nesuprantančius, žmones. Šią savaitę susikulė keleivių traukinys tarp Penzos ir Žemojo Naugardo. Užmušta 14 ir sužeista 27 žmonės. Susikulė 4 val. ryto, kuomet visi žmonės miegojo. Pasorodė, skersai bėgių buvo padėtos geležįs. Garvežys ir 7 vagonai nuėjo nuo bėgių ir į skeveldras susikulė. Pasirodė, tas geležis padėjo girtuokliaujantieji naujokai. Kaltininkai jau surasti.

Taip-pat buvo keliolika smulkesnių susikulimų. Kai-kur žmonių visai nežuvo, kitur gi žuvo ar sužeista keletas. Ten jau daugiausiai pasirodė gelžkelio valdininkai kalti.

KALINIŲ BADAVIMAS

Kostromos politikos kaliniai pradėjo badauti, reikalaudami, kad jiems butų pasakyta, už ką jie suimti. Mat suimti juos suėmė, bet nežinia už ką, nieko jiems nesako.

DŽUMA.

Džuma (maras) pastaruoju laiku labiausiai buvo išsiplatinus Dono Kariuomenės apskrityje. Dabar ji ten vis rečiau pasirodo. Išviso tame apskrityj džuma mirė nuo-pat pradžios 58 žmonės.

(„L. U.'')

Peterburgo lietuviai studentai nusiuntė Kijevan šitokį pasveikinimą pris. adv. Gruzenbergui:

„Peterburgo pažangioji lietuvių dalis protestuoja prieš kruviną nepakeliamą apkaltinimą; reiškia savo pasipiktinimą, kad tokiam bjauriame intarime dalyvauja musų tautietis kunigas Pranaitis. Linkime apgynėjams pasisekimo kovoje už teisybę''.

SUĖMĖ „GYVŲJŲ PREKIŲ'' PIRKLIŲ.

Varšavoje susektas susirinkimas „gyvųjų prekių'' pirklių, iš Argentinos atkeliavusių. Kadan-

gi Argentinos valdžia išleido naujus įstatymus, kurie varžo jų veikimą, todel jie persikėlė į Rusiją. Susekta išviso 91 žmogus, daugumą argentiniečiai.

(„L. Ž.")

RUSIJOS GYVENTOJŲ PAJIEGOS.

Grafas Vittė, buvęs ministerių pirmininkas, nesenai išleido vokiečių kalboje kningą apie tautų ir valstijų ukę. Ištraukas iš tos įdomios kningos paduoda dabar daugumas laikraščių. Pasirodo, kad Rusija yra užvis mažiau apgyventa valstija Europoje. Ant vieno ketvirtuoto varsto 50 Europos Rusijos gubernijose atseina 22,2 gyventojai, tuotarpu kad visoje Europoje vidutiniškai imant atsieina ketv. varsto po 36,5 gyventojų. Vadinas, Europoje visu trečdaliu daugiaus gyvena žmonių, negu Rusijoje. Visutvirčiausiai apgyventais kraštais pasirodo beesą Lenkijos gubernijos, kame ant ketvirtuoto versto gyvena 84,6 žmonės, užvis mažiaus žmonių gyvena Siberijoje, kur vos ant 5 varstų randas vienas žmogus. Vakarų Europoje žmonių — darbo amžius siekia 49% jų gyvenimo, vadinas beveik pusę savo amžiaus žmonės tenai tinka prie darbo, pusėtinai, tinka prie darbo 15% savo amžiaus ir visai netinka prie darbo 35% savo amžiaus, vadinas, beveik trečdalį. Rusijoje darbo amžius trumpesnis, čion prie darbo žmonės pilnai tinka tiktai 46% savo amžiaus, pusėtinai tinka, tiktai 14½% ir visai netinka 39,6% savo amžiaus. Pagal savo žmonių stiprumo Rusija užima tarp Europos valstijų priešpaskutinę vietą. Žemas Rusijos gyventojų darbo amžius paeinąs iš to, kad čion daugiaus žmonių gimsta ir daugiaus miršta, subrendusio gi amžiaus susilaukia nedaug. Gimimų skaitlius įvairiose Europos valstijose yra įvairus, bet didžiausis skirtumas randas tarp Francijos ir Rusijos. Ant 10 tukst. žmonių Francijoje atseina 225 gimimai, Rusijoje gi 446, — beveik dvigubai. Ant 100 ištekėjusių moteriškių nuo 15 iki 30 metų atseina Rusijoje 19 gimimų; ant kiekvienos moteiškės, skaitant vidutiniškai moterystės amžių 20,7 metų, atseina 5,35 gimę kudikiai. Rusai sodiečiai veda anksčiau, negu miestiečiai. Taip, iš 100 vyriškų iki 21 metų sodžiuose buvo vedusių 1888 metais 35,5, miestuose gi — 10. Mergaičių jaunesnių 21 metų tekėjo sodžiuose 56 iš šimto, miestuose 42.

Miršta Europoje kasmet iš tukstančio 25 žmonės. Rusijoje 34,8. Mažiausiai žmonių miršta Rusijoje: Baltijos, Lenkijos ir Suomijos kraštuose (25 ant 1000) daugiausiai viduriniose ir rytų gubernijose (viršaus 35). Daugiausiai Rusijoje išmiršta vaikų. Iki 5 metų Rusijoje miršta 427 vaikai iš tukstančio (beveik pusė), Norvegijoje gi tiktai 173. Rusijoje žmonių mirtingumas sodžiuose yra didesnis negu miestuose, Europoje gi atžagariai. Rusijos sodiečiai, ypatingai kudikiai, miršta tankiausiai del nemokėjmo užsilaikyti, del menko valgio, nesveikų butų, stokos gydytojų pagalbos, abelnai del menkesnio kulturingumo. Pragaištis visai valstijai iš didelio žmonių mirtingumo ir jų menkos sveikatos yra labai didelė, nors dar neaprokuota.

— Prie mažo gyventojų skaitliaus Rusijai, šalip didelio žmonių mirtingumo, nemažai kenkia ir išeivystė į svetimus kraštus. Nuo 1820 iki 1890 metų iš visos Europos iškeliavo 25 milijonai žmonių, tame skaitliuje iš Rusijos 450 tukst. Iki 1880 metų išeivystė iš Rusijos buvo mažai težymi: 1881—1885 metais iškeliavo kasmet po 45 tukst. žmonių, gi 1891 metais į vieną tik Šiaur. Ameriką (Suvienytas Valst.) iškeliavo 73 tukst. žmonių, daugiausiai žydų. Rusijon mažai žmonių teatsikelia gyvent iš svetimų kraštų. Tiktai pastarais metais belgai ir francuzai nemažai įkurė visokių fabrikų ir pramonijos įstaigų, į kurias gabenama nemažai svetimtaučių meistrų, technikų, inžinierių, nes ant vietos išlavintų specialistų truksta.

Didžiausiu augumu atsižymi Šiaurės Europos kraštų gyventojai, kurių vidutinis ugis išneša 1.710 iki 1.685 metro (sieksnis be ¼), mažiausį augumą turi Pietų gyventojai, kurių ugis siekia 1648, iki 1642 metrų (apie pustrečio aršino), Rusijoje vidutiniškas kariumenės naujokų augumas siekia 1.641 metro. Sergančių skaitlius įvairiomis chroniškomis (nuolatinėmis) ligomis 1892 metais buvo užrašyta tarp Rusijos darbo žmonių apie 26 milijonus, vadinas apie 7 dalis visų gyventojų (160 mil.). Metinis žmonių priaugimas Rusijoje apskaitomas po 140 ant 10 tukst. Daugiausiai priauga žmonių Pietų Rusijos kraštuose — po 186 ant 10,000 gyventojų, taipgi Vakarų kraštuose (taigi ir Lietuvoje) — 163 ant 10 tukst. Iš viršaus išdėstytų gr. Vittės skaitlinių matyti, kad Rusijoje žmonės blogiau gyvena, negu kituose Europos kraštuose. Neveizint į didelius žemės plotus, į milžiniškus turtus juose užslėptus, žmonės Rusijoje gyvena vargingiaus, negu kitur, todel bėga kaskart labiaus į svetimus kraštus, nes vietinės aplinkybės trukdo žmonių gerovę. Likusieji neturi nei tiek sveikatos, nei apšvietos, kad išturėt varžytines su svetimų kraštų amatninkais, meistrais, ukininkais, todel priversti esti dažniausiai dirbti vien tik juodąjį darbą. Žemas kulturiškąs Rusijos gyventojų stovis paeinąs iš menkai sutvarkytų žmonių reikalų, trukdo visos valstijos ugį ir kenkia jos visiems reikalams.

(„R. G.")

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Svečias iš Mažosios Lietuvios. Pas mus atsilankė gerb. J. Vanagaitis, „Birutės" redaktorius ir leidėjas, iš Tilžės, Maž. Lietuvoje. Gerb. musų klebonas J. Kasakaitis tam tikslui parengė lapkričio 18 d., 8 val. vak., bažnytinėj salėj susirinkimą. Gaila, kad oras buvo netikęs, ir todel susirinkiman mažokai teatsilankė žmonių.

Ponas J. Vanagaitis labai jausmingai nupiešė musų brolių-lietuvių padėjimą Mažojoje Lietuvoje. Jis papasakojo, kaip vokiečių valdžia visokiais budais stengiasi juos paversti į vokiečius ir panaikinti jų prigimtą kalbą. Daugumui iš Amerikoj gyvenančių lietuvių tas buvo visai negirdėtas dalykas. Bet ir abelnai imant mažai mes žinome apie Maž. Lietuvą.

Pabaigus kalbėti gerb. svečiui, susirinkusieji sumetė „Birutės" sustiprinimui 15 dol. aukų; taipgi geras skaičius užsirašė „Birutę" ir „Sukurį". Apart to keletas nusipirko „Birutės" Bendrovės akcijų (pajų).

Tokiuo budu Rochesterio lietuviai dar kartą aiškiai parodė, kad jie supranta tautinio darbo svarbumą ir, pasitaikius progai, visomis išgalėmis stengiasi jį tinkamai paremti. **Tautietis.**

WORCESTER, MASS.

Lapkričio 23 d. LSS. 40 kuopa parengė **linksmą** vakarėlį (taip buvo pagarsinta plakatuose). Prisirinko pilna svetainė žmonių, bet jokio linksmumo nesimatė. Buvo šis-tas pakalbėta, o paskui rodomi krutantieji paveikslai, bet jie buvo labai neaiškus.

Žmonės, kiek galima buvo patirti, liko neužganėdinti šituom vakaru. Gaila, kad panašių vakarų rengėjai per pirštus žiuri į tą dalyką ir tokiuo budu atgrasina žmones nuo atsilankymo net ir geruose vakaruose.

Tą pačią dieną buvo SLA. 57 kuopos susirinkimas; kuopon įsirašė 6 nauji nariai. Taigi, laike metų prie kuopos prisirašė 30 naujų narių; tai labai linksma pastebėti.

Užpereitą savaitę vėl tapo suareštuoti lietuviai už svaiginančių geralų pardavinėjimą. Juos nuteisė užsimokėti muitą. Sarmata mums lietuviams, kad už negerus darbus tampo mus po teismus bei policijos nuovadas. — Jei reikia paaukauti keletą centų prakilniems mokslo bei tautos reikalams, tai mes šaukiame, kad pinigų nėra, o svaigalams pinigų nesigailime. Lietuviai, pažvelgkite rimtai, kokiais keliais mes einame ir kokiais turėtume eiti!

Aimanuotojas.

LAWRENCE, MASS.

Gyvenant šiame miestelyje keletą metų, turėjau progą patėmyti, kad tarpe vietinių lietuvių įvyko didelės permainos — dabar visai ne tas, kas buvo 3-5 metai atgal. Pirmiaus šio miestelio lietuviai buvo tautiškai apmirę. Šiandien gi matome, kad tautiškas susipratimas bujoja ir plėtojas diena iš dienos. Ypač pakilusi tautiška dvasia tarpe musų jaunimo.

Jaunesniųjų šeimynų grįčiose ant sienų matose Lietuvos didvyrių paveikslai, o ant stalo guli vienas-du tautiškų laikraščių; priegtam, kambariai užlaikomi švariai ir tvarkiai. Jei pakalbėsi su tokių šeimynų sąnariais, tai net malonu pasidaro — matai, kad tai pilnai susipratę lietuviai. Čia vaikučiai moka po keletą tautiškų dainelių bei įvairios rųšies eilių.

Vienoj tokių šeimynų paklausiau, kaip galima išmokint tokius jaunus vaikus dainų bei eilių. Vaikų motina nusijuokė ir paaiškino, kad ji pati myli tautiškas dainas, tankiai jas dainuoja, todel ir vaikai nemokomi jas išmoksta. Man labai buvo malonu kalbėti su tokia motina, kuri auklėja savo vaikučius tautiškoj dvasioj.

Žinoma, pasitaiko ir tarpe musų jaunuomenės užtėmyti netikusių pasielgimų, bet reik manyti, kad laikui bėgant, tas viskas išnyks. Labai prasiplatinusi tarpe musų jaunimo girtuoklystė ir nešvarios kalbos. Ant gatvių gi nakties laiku galima matyti tąsanties jaunas merginas. Tai labai papeiktinas dalykas. Tėvai turėtų ant to atkreipti savo akį ir sudrausti vaikus nuo klaidžiojimo.

Čia turėčiau šį-tą plačiau parašyti apie nesenai Amerikon pribuvusias merginas, bet manau, kad su laiku jos pačios susipras.

Darbai eina vidutiniškai, bet girdėt, kad po Naujų Metų prasidėsią streikai. Ugnagesiai jau streikuoja apie dvi savaiti.

Gailiunų Jonas.

MONTELLO, MASS.

Lapkričio 17 d. buvo švento Roko lietuvių parapijos susirinkimas. Perskaičius praėjusio susirinkimo protokolą, išrinktas parupinimui kunigo tam tikras komitetas paskelbė savo veikimo raportą. Raporto turinys maž-daug sekantis. Komitetas rašęs kardinolui keletą laiškų, kad duotų kunigą, bet kardinolas jų laiškus ignoravęs; tada jie nuėję pas kun. Urbanavičią klausti, ar jis negrįžtų į lietuvių šv. Roko bažnyčią. Kun. Urbanavičia kartu su kardinolu pareikalavę padėti esančius parapijos pinigus į banką ant vietinio kunigo vardo. Vienok komitetas su tuom nesutikęs, bijodamas, kad apleisdamas parapiją kunigas gali pasiimti ir parapijos pinigus. Tuomet kardinolas pranešęs, kad pinigus galima padėti ant šv. Roko parapijos vardo po jo, kardinolo, globa. Tą padarius, kardinolas sutikęs duot kunigą. Komitetas

FELJETONAS

Diskusijos.

Štai aną nedėldienį važiuoju į Bostoną. Vežu „Keleiviui" korespondenciją. Mat, parašyti nekaip sekasi, tad nuvažiavęs papasakosiu, o jau redaktorius pats pasirašys.

Traukinis bėga, kaip pasiutęs, galvatrukčioms... Per langus vis tik pamatai, kaip užpakalyje pasilieka medžiai, namai ir tt. Viskas tik mirgt, mirgt, mirgt — mirgiliuoja... Pasažieriai, kas skaito, kas kalbasi, šaiposi... O, aš net žiovaut pradėjau, bet tuom kart ir papuoliau minčių bangosna. Tai koksai kapitalistiškas surėdymas — manau sau. Padėkim, kad ir tas pats traukinis — bėga, kaip pašėlęs ir už valandos laiko jau žiurėk mes busime Bostone. O, kiek tai darbo darbininkams butų, jei ne šie traukiniai... vietoje jų kiek darbininkų gautų darbą už vežėjus, kiek arklių galėtų gyventi ant šio balto svieto, kiek reiktų karietų ir vis tai darbininkams butų užsiėmimo jas padirbti. Kiek tai čia butų uždarbio nuo pasažierių... O dabar tas prakeiktas kapitalistiškas surėdymas viską prarija ir nauda tik kapitalistui... Sugriaut tokią tvarką ir viskas pabaigta, pamaniau sau. Toms mintims dar nepražuvus mano makaulėj pradėjo jau gimti kitos, toms priešingos, naujos... Tartum kas tai nematomas rusčiai pradėjo klausinėti:

— Jei čia butų vežėjai, jei butų karietos, jei butų arkliai vietoje šiandieninių traukinių, kiek laiko imtų kol davažiuotum į Bostoną, kiek apsieitų tokia kelionė, kiek lėšuotų šitoji korespondecija ir taip toliau?...

Mano mintyje pasidarė tikras mišinys, net galva pradėjo svaigti, o smagenyse, it koks ratas, kaboldavosi. Užmušimui tos mano minčių revoliucijos išsitraukiau iš kišenės nors sutrintą „Keleivį" ir perkrėčiau „Džian Bambos spyčius", paskiaus jau ir „Maikį su Tėvu" pradėjau, kaip ropę krimsti...

Neteko nei patėmyti, kokios tai stoties buta, bet traukinis pusminučiui apsistojo ir dasipildė naujais pasažieriais. Tulas žmogus, daugiau jis man atrodė išpradžių į kokį anglą — taip sau, lyg į „džentelmoną", arba tiesiog į kokį kapitalistą, kaip mes sakome... Išpradžių kreivai pažvelgė į mane, o paskui išputęs akis, įsmeigė jas į mano laikraštį...

Aš gi norėdamas, kad mane nepaskaitytų „pole", sulenkiau savo „Keleivį" ir įkišau kišenėn.

— Rodos, Tamsta lietuvis, mano tautietis? Butų malonu pasipažinti. Esu Juozas Matulis!... Su kuom turiu garbę kalbėti? — prakalbėjo jis į mane.

— O man rodos, kad netautietis; mes su tautoms kariaunam!... — smarkiai jam atrėžiau.

Jis nusišypsodamas kostelėjo, balton skepetaitėn pašnipštė nosį ir tęsia toliau:

— Mačiau Tamstą skaitant lietuvišką laikraštį, todel ir kalbinu Tamstą kaipo savo tautietį. Kas čia blogo ir kam čia mums kariauti?

— Esiu internacijonalas! — atrėmiau jam ir dar pridėjau kaipo paaškinimą, kad jis negali musų laikraščių vadinti tautiškais, nes, mat, ne viskas yra pas lietuvius tautiška, kad ir lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba spausdinama...

— Tamsta turi tiesą, kad mes lietuviai, turime laikraščius, kurie spausdinami lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba, vienok tie lakraščiai — „nėra lietuviški". Bet kaslink Tamstos vadinimosi savęs internacijonalistu... jokios garbės Tamstai nedaro!... Aš kitokią nuomonę turiu apie internacijonalus. Internacijonalas — tai žmogus jieškantis gyveniman naujo kelio, bet jo nerandantis. Jisai klaidžioja ir klaidžioja ir vietos sau nebesuranda. Žodžiu tariant, paklydęs ir neturintis vietelės, kur galėtų prisiglausti ir susišildyti ir pasilsėti...

— Oho! —manau sau: — koks paukštis, tokią ir giesmė. Palauk!... — Tai kas, kad tu tautietis?! — sušukau — kapitalistiškas šuva ir tiek. — Bet gailėjau taip išsireiškęs; gal apsirikau taip sakydamas ir vėl paklausiau: — Ar tai tu ištikro tautietis?

— Žinoma, kad taip! Aš esu Tamstai tautietis, o Tamsta man tautietis. Ar supratote?

Tas atsakymas buvo man tokis neaiškus ir aš greit negalėjau susigriebti, kad jam tinkamai atsakyti. Valandėlę pagalvojęs atsakiau, kad tautiečiu buti nenoriu ir niekados juomi nebusiu.

— Aš taip neapkenčiu tų buržujų, skriaudikų ir juomi buti negaliu!

Jis, it nenoroms, nusišypsojo ir švelniai į mane pratarė:

— Kam čia mums bartis. Geriau pakalbėkime taip apie kąnors. Matau, kad Tamsta mylite skaityti tik juokus. Mačiau, kad „Keleivio" Maikį skaitei. Ar, Tamsta žinote, kad dabar „V. L." pradėjo talpinti feljetonus? Man jie labai patinka. Ar skaitėte šio numerio feljetoną?

Tai tardamas išsitraukė „V. L." iš kišenės ir kyšt man panosėn!...

— Atsitrauk! — surikau.— „V. L." padarys mane tamsunu. O ką del feljetonų, tai jų randasi ir „Keleivyje"... Ar neskaitėte „Kiek yra Povylaikų?" — nusijuokiau.

— Skaičiau... Bet tai juk ne feljetonas...

— Nagi taip! Kada atvažiatonai, o musų ne? Kodel gi taip?

— Nagi taip! — Kada atvažiavo į Ameriką gerbiami svečiai d-ras Basanavičius ir p. Yčas rink ti aukas Tautos Namams Vilniuje, taip svarbiai lietuvių įstaigai, tai tie, anot Tamstos, spausdinami lietuviškomis raidėmis ir lietuviška kalba laikraščiai, pradėjo anuos gerbiamus vyrus šmeižti ir žmones atkalbinėti, kad neaukotų Tautos Namams. Prie anų laikraščių prigulėjo ir „Keleivis". Tuomet p. Povylaika storu baslu riktelėjo, kad „protestuoju prieš tuos šmeižikus ir tautos išgamas!" Ne gana to! Jis išsiėmė šimtinę ir pykšt ant stalo, tai „Keleiviui" tik akyse pasirodė Povylaikos, Povylaikos ir Povylaikos... Ant sienų, lubų, stalų, visur pasirodė po šimtą Povylaikų... Na ir štai apie savo išgąstį, „K." pranešė savo skatytojams... Tai kas čia per feljetonas?

Apie tai jau nenorėjau su tamsunu diskusuoti, tik gan rimtai pasakiau, kad gi jųs tautiečiai sėdite kunigų kišeniuose... Kunigams rankas laižote!...

— Na ir koks kvailas tasai Tamstos pasakymas!... Kuomi gi Tamsta paremsite bei pateisinsite šį pasakymą? — Juk mes kunigams niekuo nęsame skolingi ir kokiu budu galime sėdėti jų kišenėje? Ką del rankų laižymo tai jau paprasta kaimiečių „mada" kunigui pabučiuoti į ranką. Bet mums jokio reikalo nėra laižyti...

— Taip! Bet kada Basokas ir Švyčas rinko musų mieste aukas, tai tautiečiai su kunigais sykiu, kaip broliai, ir padėjo rinkti ir patįs aukavo. Taip gi visi juokavo, šaipėsi iš mųs, kad mes neduudame aukų. Reiškia, kad tautiečiai broliuojasi su kunigais ir jie sėdi jų kišenėse ir... ir...

— O koks Tamsta! Šiuos savo paskaymus pasigavai nuo savo „propesorių" ir taip kaip maldelę ar deklamaciją ant atminties išmokai. Tokios pasakos nevertos nei žiupsniuko tabokos! Nugi, pripažinkime mes kunigus kaipo sau lygius žmones. Lietuvius kunigus skaitykime tokiais pat Lietuvos sunais kaip ir mes patįs. Ir jei Lietuvos reikaluose jie nesnaudžia, jei jie darbuojasi, aukoja savo spėkas ir pinigą, tai mes tik sveikinkime ir džiaugkimės tuomi, kad ir jie nesipurto, kad ir jie nepasilieka užpakalyje... Taip pridera visiems darbuotis — taip man, taip ir Tamstai ir tam kunigui... Juk toks svarbus klausimas, kaip musų Tautos Namai, yra mums visiems svarbus... Bet ką čia! Tik tiek dar noriu pastebėti, kad tokie pasakymai, kaip Tamstos štai, yra neišmintingi bei stačiog pasakius — kvaili!

Tą savo pamokslą besakydamas mostikavo rankoje laikydamas „V. L." ir prie užbaigos padėjo man ant kelių. Atmečiau jam ir priduriau:

— Tegul aš ir kvailas busiu, vienok kapitalistiško „šlamšto" neskaitysiu!...

— Gi ar nebutų geriau, jei Tamsta įsidėtumei, anot jusų, kapitalo į savo makaulę?

— Šventas Abatrinosai, gink mane! — surikau. — Dar kas kapitalistiško gali mano galvoje pasidaryti...

— Tiek to. Ar tamsta ženotas?

— O ką? Ar tu šnipas?!

— Kam čia kolioties? Juk nieko tame blogo, kad paklausiau...

— Taip, aš jau ženotas. Metas laiko tam atgal apsivedžiau.

— Kur šliubą ėmiai — ar pas kunigą, ar?...

— Nėr ko gintis. Tada dar buvau tamsunas ir užmokėjau tam

padėjo pinigus ir vėl nuvažiavo prašyt kunigo.

Komitets padėjo pinigus bankon spalio 11 d., o spalio 15 d. kardinolas su vietiniu kunigu išėmė pinigus iš bankos pilnon savo globon ir pranešė komitetui, kad kun. Urbanavičia eisiąs į liet. šv. Roko bažnyčią išpildžius sekančius reikalavimus: 1) neturi buti jokio parapijos komiteto; 2) dešimtukai nuo einančių bažnyčion turi buti pavedami kunigui; 3) po-bažnytinė salė turi buti po kunigo kontrole.

Tas komitetas sušaukė susirinkimą, kad išrišus klausimą: ar priimti kunigą, o kartu ir išstatytus reikalavimus ir ar visai išsižadėti pinigų, kurie buvo padėti bankon, ar stengties juos atgauti atgal. Buvo slaptas balsavimas — 112 ypatų balsavo už kunigą bei už išstatytus reikalavimus, o 285 yp. — prieš, ty. už tą, kad atmesti reikalavimus ir pajieškoti pinigų. Pamatysime, kas bus toliau. **Laisvas vaikas.**

LAWRENCE, MASS.

Kiek laiko atgal „V. L.'' patėmijau pagyrimus „Birutės'' Klubo už jo sąnarių darbštumą. Tiesa, iki paskutiniam laikui visos Klubo sąnarės veikė vienybėje ir stengėsi paremti kiekvieną tautišką darbą bei sumanymą. Bet štai paskutiniu laiku musų draugių tarpe atsirado tokių, kurios pradeda šalinties nuo musų ir... glaudžiasi prie lenkų. Taip dvi iš musų burelio net lenkišką kalbą pradėjo karštai mokinties — mat, nemokant lenkiškos kalbos, sunku įlysti lenkiškan kailin. Žinoma, jiedvi pradeda šalinties nuo lietuvių.

Labai gaila, kad šio miesto lietuvaitės krypsta iš tiesiojo kelio. Lietuviškoji jaunuomenė turi išreikšti tokioms niekšėms papeikimą. Vienok reikia manyti, kad tokios paklydėlės galop vėl suras tikrą kelią ir pasistengs atitaisyti padarytas klaidas.

Geistina butų, kad ir kitų miestų lietuvaitės atkreiptų į tą savo domą ir nesišlietų prie svetimtaučių, bet stengtųsi buti pavyzdingomis Lietuvos dukterimis.

„Birutės'' Klubo sąnarės turėtų — ar pasistengti tokias savo drauges tinkamai pertarti, arba nieko bendro su jomis neturėti ir prašalinti jas iš savo tarpo.

„Birutės'' sąnarė.

MONTELLO, MASS.

Štai nesenai iš So. Bostono atsibaladojo koki tai „daktarka'', kuri nešioja po lietuviškas stubas vaistus del moterų, kurios nori sustabdyti šeimynos augimą. Čia turiu pasakyti, kad šita „daktarka'' priguli prie LSS. ir net ineina vienos kuopos valdybon. Labai gaila, kad panašios ypatos priimamos pirmeiviškon partijon. Monteliečiams reiktų šalinties nuo tokios „daktarkos'' ir pasistengti ją prašalinti iš savo miesto.

Pasitaikė man pastebėti, kaip minėta „daktarka'' atsilankė vienoj stuboj ir pasiulė gaspadinei vaistų. Pasigirdus bruzdėjimui, aš išėjau iš kambario, bet pamačiau tik, kaip gaspadinė metė šluotą į kampą, o „daktarka'' trepais bildėjo žemyn...

Lietuvos sunus.

MONTELLO, MASS.

Nuo tulo laiko į vietinę socialistų kuopą įsiskverbė visokių gaivalų, kurie daro gėdą visai kuopai sukeldami skandalus, muštynes ir tt. Iš kitų draugysčių tokius gaivalus stengiasi prašalinti. Štai lapkričio 6 d. L. Uk. Klubo susirinkime tapo prašalintas vienas veiklus socialistas už... užgriebimą Klubo pinigų.

Bet draugai į savo „veiklų draugą'' pažiurėjo per pirštus... Et, sunku čia viską ir išpasakoti — manau, kad skaitytojai daug ir patįs žino apie tuos „draugus''.

Ten buvęs.

MONTELLO, MASS.

Lapkrčio 4 d. buvo vietinės Liet. Tautiško namo draugystės susirinkimas. Buvo pranešta, kad Tautiškas namas jau baigiamas ir kad jis lėšuos apie $30.000. Šiame susirinkime norėjo prisidėti prie Tautiško namo ir šv. Kazimiero dr-ja, kuri pirmiau atsisakė remti tą sumanymą. Nubalsuota jos nepriimti..

Lapkričio 9 d. pas tulą p. B. buvo krikštynos. Kadangi rudžio buvo neskundžiai, tai svečiai besilinksmindami perdaug ėmė mostaguoti ir vienas kitą glostyti per veidus, ty. kilo formališkos muštynės. Pakilo trukšmas. Pribuvo 6 tvarkdariai (visi žinote, kas jie per vieni) ir tuoj ištarabanijo svečius ant nakvynės į tam tinkamą „viešbutį''. Lapkričio 10 d. atsibuvo teismas — du turėjo užsimokėti po 20 dol. bausmės. Tai kokios Amerikoj lietuviškos krikštynos!...

Laisvas vaikas.

VALPARAISO, IND.

Lapkričio 8 d. 1913 m. Susivienijimo Lietuvių Moksleivių Amerikoje 2-oji kuopa, kuri randasi Valparaisoje, parengė puikų moksleivišką vakarą. Įžanga buvo liuosa. Atsilankė pusėtinai svečių iš Chicagos, kurie prisidėjo prie paįvairinimo musų programo.

Tarsiu žadėlį kaslink paties vakaro. Apie 8 val. vakaro susirinko pavyzdingai draugai, o įgaliotas tvarkos vedėjas p. Z. Vitkauskas, atidarydamas vakarą, puikiai nupiešė historiją lietuviškos moksleivijos Amerikoje. Klausais ir, rodos, matai, kaip mažas moksleivijos burelis pasiryžo kovoti su piktu; kaip jie nenuilstančiai rengiasi visuomeniškan darban. Ir, be abejo, jie savo atliks!

Vietinis lietuvių kvartetas, susidedantis iš Sinkaus, Pakšio, Kliaugos ir Rimkaus, sudainavo: „Kur bėga Šešupė'', „Lietuva brangi, mano tėvyne'', „Lietuvos Dievai'' ir kitas lietuviškas daineles. Neaprašys gabiausioji rašytojo plunksna, ką siela jautė, klausant lietuviškų dainelių. Jinai, kankinama ilgėsiu tėvynės-Lietuvos, randa čia sau peną, nusiraminimą... Prisimena Šešupės puikieji krantai; prisimena galiunas Nemunas, nuskriastieji broliai-lietuviai ir senovės lietuvių kunigaikštienė Birutė... Užsimiršti tuomet žmogus valandėlei, o siela skrajoja Lietuvos padangėmis... Kaip tuomet malonu, kada tavo mintįs Lietuvoje!... Kiek tenai vargo-kančių, bet kiek ten ir pajautos, meilės ir linksmybės...

Toliaus studentas Step. Biežis (iš Chicagos) kalbėjo temoje — „Žvilgsnis į moksleiviją; jos priedermės — priedermės kiekvieno apšviesto žmogaus.'' Tiesiog pavyzdingai atliko savo darbelį. Paragino draugus prie didesnio aktiviškumo visuomenės darbuose ir pasitarė visiems sueiti vienybėn; tuom jis užbaigė savo kalbą.

Panelė Strikuliutė padeklamavo porą Maironio eilučių. Puiku! Vieną tik turime lietuvę-studentę Valparaiso'je, ir reik pasakyti, kad ji savo veiklumu pralenkia nekuriuos vyrus.

Ponas J. Kazanauskas paskambino keletą dalykėlių ant gitaros. Atliko puikiai — tiesiog artistiškai.

Ponas K. Mikolaitis (iš Chicagos) kalbėjo temoje: „Išpildymas priedermių''. Jis savo kalboje patarė branginti laiką ir kviečė visuomenės darban, kol dar jaunos spėkos.

Ponas J. Bučinskas (iš Chicagos) kalbėjo temoje: „Musų scena''. Papasakojo apie nedateklius ir nusitolinimą nuo dailės ir ragino draugus lavinties scenoje.

Ponas Naujalis labai puikiai atlošė monologą „Girtuoklis''. Gestus ir judėjimą nudavė visai naturališkai.

Pagalaus p. St. Dargužis kalbėjo temoje: „Musų kelias''. Puikiai nurodė, kokiais keliais privalome eiti, kad nesuklydus, ty. neapsilenkus su teisybe. Patarė draugams, pakol jaunas protas žaibo greitumu veržiasi erdvėn, neapsirubežiuoti kokioje ten klietkoje, kuri priverstų vaikščioti lyg sergančiam bei suvaržytam.

Tuom vakaras tampa užbaigtas. Draugai, spausdami vieni kitiems rankas ir linkėdami „Lietuvių Moksleivių Susivienijimui Amerikoje „laimingos kloties'' skirstoti namon. **J. Saturnas.**

CHICAGO, ILL.

Chicagos miestas viskuom yra turtingas — jis turtingas ir lietuviškais laikraščiais. Laikraščiai Chicagoje dygsta kaip grybai po lietaus. Dabar Chicagoje gyvuoja sekanti lietuvių laikraščiai: Lietuva, Katalikas, Draugas, Lietuvių Žurnalas, Šakė; greitame laike pasirodys naujas laikraštis — Vaidyla. Vaidyla bus visuomenės, literaturos ir politikos laikraštis; eis sykį į mėnesį; kaina metams — 50c.

Iš numirusių laikraščių galima paminėti sekančius: Erelį, Lietuvių Žinias, Dagį, Dievo Rykštę, ir tt.; čion galima priskaityti ir Laisvają Žmoniją, nes ir ji jau nebeišeina. Ėjo tol, kol savo spėkas ir triusą dėjo A. Audžius; jam prasišalinus iš Chicagos, sykiu dingo ir Laisvoji Žmonija; jeigu jis sugrįš atgal į Chicagą, tai Laisvoji Žmonija eis kaip ir pirmiau ėjus. A. Audžius yra L. Ž. tėvas ir motina, nes jis tą laikraštį pagimdė ir užlaikė tol, kol jo gyvenimo aplinkybės leido.

Jonas Petraitis.

CLEVELAND, O.

Laike siautusios lapkričio 9-12 dd. audros buvo padaryta milžiniški nuostoliai. Delei to daug šeimynų pasijuto dideliame varge. Kur pažvelgsi, vis matyties baisųs reginiai.

Apart nuostolių buvo ir žmonių aukos. Žuvo 5 vyrai ir 2 moteri; vienas tapo labai sunkiai sužeistas. Visus baisumus sunku čia aprašyti. Cleveland'ą aplankė didžia nelaimė.

A. J. Naunčikas.

Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo laiškai.

„Tėvynės'' 47 num. patalpinti L. M. Draugijos pasiuntinių laiškai, kurie tapo prisiųsti „T.'' redaktoriui lapkričio 15 d. Manome, kad ir „V. L.'' skaitytojams, kurie dėjo gausias aukas Tautos Namams Vilniuje ir su pasigerėjimu klausės gerb. svečių prakalbų, bus indomu perskaityti prisiųstus iš kelionės jų laišškus.

„Hamburg Amerika Linie.
An Bord des „Imperator'',
den 5 November 1913.

G. T.

Šiandien apyskaitą pabaigus, pasirodė, kad mums Amerikoje aukų pasisekė surinkti **23,722 dol. 45 c.**, kurią tai sumą prašau laikraščiuose — kaip „Tėvynėje'', taip ir kituose — paskelbti ir išreikšti širdingiausį visuomenei ačiu!

Nuo Atlantiko bangų dreba ir svyruoja milžinas-garlaivis, nėra upo ilgiau ir plačiau rašyti. Lai šitos kelios eilutės nuneš Tamstai dar kartą širdingiausio atsisveikinimo žodelį.

Sudie, sudie!

J. Basanavičius.''

Antras laiškas, rašytas p. M. Yčo, 4 d. lapkr.:

„Jau pusę kelio vandenynu nukeliavova. Už trijų dienų busiva Cherbourge. Kelionė ikišiolei buvo gera: nors vilnįs didelės, bet neperdaug supa. Labai džiaugiavos, kad nelikova dar kelių dienų New Yorke: butų labai supę ir labai daug nesmagumų butuva turėjusiu. Pasažierių neperdaug turime; susipažinome su dviem rusais inžinieriais ir vienu armėnu. Laikas bėga nepaprastai greitu tempu.

„Preš porą valandų suvedėva sąskaitas ir aš labai iš to džiaugiuos, nes man jau tie dolariai skaityti baisiai inkyrėjo. Juk trįs mėnesiai suviršum vien tik apie tą patį kalbėta. Jei dar tiek laiko butuva aukas rinkusiu, visai materialistais butuva pasidariusiu ir kaszin, ar nebutuva užmiršusiu apie kitą ką kalbėti. Žinote, kaip aš linksmas esu, kad visa ta musų baladonė pasibaigė ir aš vėl esu sau žmogum! Nemanykite, kad man Amerikos žmonės taip atgrįso. Visai ne! Turiu pasakyti, kad visur buvo gera, tiek daug gerų žmonių teko pažinti ir tiek daug širdies parodyta mums ir musų varomam darbui, jog mes ilgai su didžiausiu smagumu minėsime! Bet ta baladonė, trankymosi iš vietos į vietą, tankiai buti be pailsio, nesmagu!

„Už visą jusų triusą ir už visą jusų malonumą, kurį mums suteikėt, norėtųsi tarti širdingą ačiu taip, kad jus iš čia galėtumėt išgirsti, už 2,000 mylių.

„Niekad nepamiršime lapkričio 1 dienos. Nepamiršim delto, kad jus taip širdingai mus išlydėjote. Kuomet brooklyniečiai mus barė už tai, kad mes niekam nepranešėme apie musų atvažiavimą, ir todel negalėjo musų pasitikti, buvo atsakyta lietuvių priežodžiu: „Atvažiuok nelaukiamas, išvažiuok lydimas'', ir mums buvo labai smagu, kad taip atsitiko.

„Man taip norėtųsi su jumis dar kiek pasišnekučiuoti ir jusų gražam burelyje pabuti, kad aš, kuomet laivo tiltą pakėlė, ne juokais išmatavau „Imperatoriaus'' augštumą, lyg norėdamas nušokti ir vėl tarpe jusų atsidurti.

„Mums bus labai smagu parvažiavus pranešti apie viską lietuviams ir papasakoti, kaip musų broliai Amerikoje gyvena ir darbuojasi; dar smagiau, kad galėsim pasakyti, jog jųs, išsiskirstę tarp svetimų, napamirštate ir savo Tėvynės, o kas svarbiausia, — kad musų pranešimo žodžius paremia 23,000 suviršum dol. aukų. Bet kaip neapsakomai bus linksma matyti (aš tam tikiu), kad musų broliai Lietuvoje, pamatę tokį jusų darbo pavyzdį, kibs dar labiau prie darbo ir persiėmę Tėvynės meile atliks didelius žygius ne tik vien Tautos Namus kad pastatys. Taigi pranešk, meldžiamasis, visiems musų draugams ir geriems tautiečiams, kad mes dar kartą tariame širdingą ačių už viską ir siunčiame iš kelionės kuo geriausius linkėjimus.

Martynas Yčas.''

Varšavos lietuviai.

Senai rengiaus parašyti apie Varšavos lietuvius, bet ant tos mano nelaimės, aplinkybės taip susideda, kad vis reikia toliaus atidėti. Atidėliojimas prie nieko neprivedė, o tik sutrukdė parašyti.

Na pradėsiu.

Lietuviai, kaip lietuviai, kaip visur, taip ir čionai, turi savo draugiją vardu „Lietuvių Savytarpinės pagelbos draugija''. Ačiu kunigaikštienei Radzvilienei, turi savo bažnyčią, prie bažnyčios yra salė susirinkimams, pasikalbėjimams. Draugija gyvuoja ačiu Valdybai, gana gerai. Turi savo nuolatinį chorą, apart bažnytinio, turi kningyną, skaityklą, į kurią pareina veik visi Didž. Lietuvoj išeinantieji laikraščiai ir iš Amerikos „Vienybė Lietuvninkų''. Skaityklą lanko daugiausia vietiniai lietuviai inteligentai ir studentija, nors skaito ir tarnaitės. Čionai, Lenkijoje, ypač lenkai tai laikraščius visi skaito: ar sargas ar vežėjas, ar kitas koks fabrikos darbininkas, visi beveik liuosą laiką praleidžia skaitydami laikraščius; pertat ir lietuviai tarnaitės tankiai griebiasi už laikraščio, negu kad Lietuvoje. Nesenai buvo du „Sav. Pagalbos'' draugijos susirinkimu. Per vieną susirinkimą, vietinės lietuvių bažnytėlės kunigas-prabaščius su draugija kaip ir susipyko, ir norėjo... išvaryti iš salės. Draugijos nariai žinodami gerai, kad salė ne iš kunigo malonės, — nesikraustė ir toliaus tęsė susirinkimą.

Per pirma susirinkimą, nieko svarbaus nenutarta, išskyrus pageidavimą, kad įsteigti „tarnaičių biurą'', kas Valdybos buvo priimta.

Antras susirinkimas buvo indomesnis. Pasikalbėjus apie bažnyčios reikalus, plačiau pakalbėta apie „biurą''. Biuro veikimas toks: tarnaitėms jieškančioms vietų, ar ponioms jieškančioms tarnaičių, biuras tarpininkauja; valdybos nariai tą darbą ant savęs pasiėmė ir kasdien, nuo 6-8 val. vakaro, galima busią užsirašyti.

Toliaus kalbėta apie vakarinių kursų steigimą. (Per pirmą susirinkimą jau šiek-tiek buvo svarstyta). Pasirodo, kad dauguma norėtų lavinties. Nutarė mokyties 3 kartus per savaitę vakarais „Sav. Pag.'' draugijos bute. Mokinsis rusų, lietuvių ir lenkų kalbų ir rašyti. Kursai mano tuojaus pradėti gyvuoti, nes laukia valdžios leidimo.

Kiek yra lietuvių Varšavoje, sunku tikrai pasakyti.

Pažymėtina, kad lietuvių studentų įvairiuose institutuose ir universitete taippat nemažas skaičius, su virš 30 bus, kurių daugiausia tai marijampoliečių, nes ten mat yra gimnazija.

Yra lietuvių, kurie jau čion apsigyvenę nuo keliolikos ar kelių dešimtų metų. Atsiranda ir tokių, kurie save lietuviais nepripažįsta, (ypač turtingesnieji), bet tokių maža:

Lietuviai Varšavoje gyvena įvairiose miesto dalyse, nebent tik šventadieniais susieina. Lenkai su lietuviais gyvena nebloguose santikiuose (nors yra nebeto ir kaip koks nesusipratimas tarp vienų ar kitų), su lietuviais skaitos, kiti sako, kad lietuvis ir lenkas, tai tas pats, tik esą kalba kitokia (sic!).

Lietuvaičių čion gimusių ir augusių taippat yra keliolika, kurios savo tėvų kalbą yra išmokę (tas pagirtina).

Yra Varšavoje tokių vietų (krautuvėse), kur lietuviškai supranta, bet yra ir tokių (beveik visos), kur jokio supratimo apie musų kalbą neturi. Kartais tenka su draugais užeit šio to nusipirkti ir jeigu yra reikalas tarp savęs pakalbėti ar paklausti vienas kito, tai tuojaus atidą atkreipia ir klausia, kokia kalba kalbamės. Jeigu nesuksubam atsakyti, tai sako kad anglų kalba, kiti sako francuzų ir tt. Išgirdę, kad mes lietuviai, kai-kurie stebis (mat reikia pažymėti, kad čion lietuvis nelabai save viešai rodo, ypač kurie seniau čia apsigyvenę). Kartą mudu su draugu nuėjova batų pirkti. Pradėjova tarp savęs šnekučiuoties apie batų gerumą lietuviškai. Šit tuojaus šeimininkė mums „pšeprašam'', ir klausia kokia kalba kalbam. Mano draugas tuojaus jai sako, kad prieš savo akis matai du lietuviu. Koks buvo nusistebėjimas. Pirmą kartą, girdi, matau lietuvius, nors skaičiau apie juos jau, ir visą laiką labai žingeidžiai į mus žiurėjo.

Kitą kartą lietuvaitės užėjo į krautuvę, norėjo ką-tai pirkti, bet niekaip negalėjo susitaikint. Viena sako: „pirk, vistiek kitur pigiau negausi''. Čia tuojaus

---

„pilvuzui'' 25 dolarius už pakrapinimą vandeniu. Bet tai jau ne dabar!...

Pasisakyti pasisakiau, bet ir gailėjausi. Mat nesuprasta mano, kad čia dar vis prie diskusijų prisideda...

— Taigi mat! O tik-ką sakei, kad tautiečiai laižo kunigams rankas... Su jumis vis taip: jųs keikiate ir jųs laižote! Aš manau, kad eidamas prie ženybinės išpažinties ne tik kad rankas palaižei, bet ir čemeriuotas padalkas, anot d-ro Šliupo... Ar ne?

— Iš dalies taip...

— Aha! Į metų laiką taip apsišvietėte? Tai niekai! Neužilgo ir vėl galite laižyti... Tokie žmonės, čia va už akių keikia, juodina, o žiurėk, rytoj bažnyčioje su aptrintu „Keleiviu'' kišeniuje ir vėl laižo grindis... Tą sakau iš patyrimo!

— Kad sakau ne, tai ne! Aš dabar ir tą moterį pamečiau, su kuria mane tas kunigas laimino. Tegul sau toji tamsunė tautietė bučiuoja rankas, o ne mane kaipo internacijonalo, pačia jai buti.

— Keista! Bet jinai gali dar tave susijieškoti. Nemanyk, Tamsta!...

— „Never mind''! Galiu parašyti į „savo'' laikraštį, kaip anas musų draugas, kad tamsunė, laižo rankas, nenori mokinties rašyti, nenori buti internacijonale, tai ir negali but mano pačia ir viskas...

— Tai šitaip?... Kada Tamsta ją ėmei sau už moterį, tada nežinojai, kad jinai nemoka rašyti, o dabar, kada jau ji yra motina tavo kudikio, tai Tamsta užsimanei mokinti savo kvailo, atsiprašant, „cicilizmo'', o kad ji nesimokino, tai pametei ją, išvažiavai tur-but jieškoti laisvosios meilės? Puiku! Nėr ko sakyti... Oi žmonės, žmonės! Kur jusų žmogiškumas?

— Tik susimildamas nemokyk manęs, kaip koks kunigas! — atkirtau jam.

Tuom tarpu sustojo prie stoties traukinis ir tautietis pasikėlė iš sėdynės ir atsikreipė į mane su savo „sudieu''.

„Važiuok sveikas su savo dievais nors į pragarą'', pamaniau sau ir važiavau tolyn, linkon Bostono. **J. Kerdiejus.**

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

XXXI.

Audra potruputį-pamažėl traukiasi tolyn. Vis rečiau žaibuoja, rečiau jau sugriaudžia. Jeigu ir sugriaus, tai tarytum tas dundėsys iš pažemių veržias. Pranyksta tuojau, be jokio aido. Niekur neatsikartoja. Lietaus smarkumas menkėja. Lįja išlengvo, lac žemę prausia.

Kambarėlyje darosi šviesiau.

— Da matyti, saulė nenusileido. Visai prašvis, — sakau Kupreliui.

— Tur-but. Bet jau vakaras netoli.

Jis mažai perkuno pyktį girdėjo. Nekreipė į jį domos. Savyje paskendęs buvo, savo praeityje. O aš prie kiekvieno didesnio trenksmo vis krupterdavau, aplinkui apsidairydavau.

— Sutartą valnadą nuėjau paskirton vieton. Susirangęs prie kapčiaus ir laukiu. Jau vienuolikta — jos nėra. Pusiau dvyliktos — da nėra.

—Tiktai pasijuokė iš manęs! Labiau inarzinti norėjo, — manau sau nekantruodamas.

— Palauksiu da ketvirtadalį, nebus — eisiu namon.

Praėjo ir tas ketvirtadalis. Visai man laukti atsibodo. Pykau ant jos, kad neateina, o ant savęs, kad buvau toksai greitas intikėti ir dabar nei iš šio, nei iš to čia atėjęs drybsau.

Tik štai žiuriu, atrieda pakluoniais, keleliu, mažas-juodas taškas.

— Tai ji! — nudžiugau.

Prisiartino artyn. Matau, šuva!

— A, kad tu suruktum! — pasikeikiau ant jo.

Pamojau ranka, atsikėliau ir buvau jau beeinąs namon, gi tas šuva į mane prilėkė.

— Ar pasiutęs, ar ką?! — nusiminiau.

Bet jis prilėkęs ėmė apie mane šokinėti-gerinties. Pažinau, jog tai Gervydžių Margis.

Neužilgo pasirodė ir kitas taškas. Tiktai kurkas didesnis ir pailgas. Nesiskubino-nelėkė taip greitai. Nuėjau jo sutikti. Bet Margis, metęs mane, anksčiau jį sutiko. Buvo tai Kazė.

— Ilgai tau prisiėjo laukti? Gal nepyksi? Atleisi man?... Mat gi varliukštė, Julytė, ilgai neužmigo. Turėjau jos laukti, kolei užmigs. Jau, rodos, ji miega, tiktai aš pamėginsiu kelties, tai ji ir klausia: „Kur tu eini?" Atsakau: „Niekur neinu, tiktai ant kito šono apsiverčiau". Ji tarytum intiki ir vėl miega. Sukrutėsiu gi ir vėl klausia. Bet galų-gale tikrai užmigo... Tai eiva gi pas tave, — patarė. — Čia nedrąsu, gali kas užeiti.

Nuėjova. Ir Margis neatsiliko.

Senai, ai senai ji pas mane buvo! Net šilta?gera pasidarė, kaip peržengė slenkstį. Juk toks brangus svečias.

— E, gi pas tave langai nedengti!— vos atsisėdusi tarė mano viešnia. — Aš šiemet pas save intaisiau. Be dangčių bloga.

Norėjęs buvau tan žodin pasakyti, kad ištiesų gerai, nes jos neleidžia pamatyti, kaip mylimosios apgaudinėja savo mylimuosius, bet susiturėjau. Gana jau ne vieną kartą buvau įsišokęs.

— Imkiva nors marškomis uždengti, nes gali kas pro langą pažiurėti, — pataria man.

— Tai jau uždengkiva.

Bematant nurangavova lovą ir užtiesėva langus.

— Dabar paskambink suktinį,—paprašė jinai.

— Kodel suktinį? — truputį nusistebėjau.

— Kažin kodel jis man šiandien tinka. Gal užtatai, kad neužilgo ištekėsiu, savo vestuvėse šoksiu.

— Su kuo?— tarytum ramiai-šaltai paklausiai, bet mano balsas nupuolė ir buvo tylus, vos girdžiamas.

— Gi su tavim! Mat su kuo. Tai tu da nežinojai?! — meiliai nusišypsojo ir priėjusi į mane uždėjo savo rankas ant pečių.

— Su manim?! Negali buti!—atkirtau džiaugsmingai ir karštai.

Rukai, rodėsi, vienu matu išsiskleidė. Paliko šviesu-aišku.

— Kaip tai negali buti? — prisitraukė arčiau ir pažvelgė tiesiai akysna.

— Žinoma, — burtelėjau neramiai.

— Meluoji? — prasijuokė į tokį mano atsakymą.

— Nei truputėlio.

— Keistas tu žmogus, oi koks keistas! Pirmai spireisi, norėjai, kad tiktai greičiau, o dabar štai, užgirdęs pilną mano prisirengimą, stebiesi.

Nutruko šneka. Nutruko mintįs. Lyg nutraukė jas kas. Pirmai to nei nesimatė, tik staiga išlindo ir nutraukė. Ir nejauku pasidarė.

— Kad tu manes nemyli, — išlengvo, da galvodamas, pasakiau. Ir nusiminiau, kad tat esu pasakęs. Regis nereikėjo.

— Sėskiva, aiškiau pašnekėsiva, — patraukė mane ir pasodina greta savęs.

Bet tas jos pasakymas koks skubus, lyg ko užtiktas, buvo. Nesitikėjo, kad jai reikės taip pasakyti. Tečiau mano ano pasakymo, matyt, laukė.

— Tai tu sakai, kad aš tavęs nemyliu? — prispyrė klausti. — Iš kur gi tu matai? Kas tau toksai sakė?... Kad aš tavęs nemylėčiau, tai neičiau į tave per patį vidunaktį, — pradėjo pykti. Tiktai tas pyktis kažin kaip ne toks buvo. Toksai virpąs-drebąs, neaiškus.

— Aš gi manau, kad visdelto tu manęs nemyli... Tu myli Jastrebovą, burlioką! — staiga aštriai, tiesiai akysna jai pasakiau.

Atsitraukiau nuo jos, susinėriau rankas ir susimąsčiau. Visokios mintįs galvoje sukaliojosi. Iš jų vienas mišinys buvo. Jokios ištisos minties mano omenin neparėjo.

— Tu su tuo Jastrebovu tai ir ramumo neduodi, — ėmė ji man, nei trupučio mano tvirtinimu neužgauta, iškalbinėti. — Kaip jam Jastrebov, taip Jastrebov. Matyt nei valandėlės jo neužmiršti.. Gal tu į jį įsimylėjai, kad taip dažnai mini? — karčiai pasiepė.

Nieko daugiau neatsakiau. Neturėjau ko atsakyti.

— O tat, ką mačiau, visviena jai nesakysiu. Kentėsiu, nors suspaudęs širdį. Žiurėsiu da koksai galas bus, — nusprendžiau.

— Bet jis tavęs, tiesą pasakius, tai nemyli. Labai net nemyli...

— Žinai, Olesi, — vėl į mane meiliai prisitraukė ir sako nuliudusiu balseliu, — tu visai dovanai ant manęs pyksti, dovanai sau visokius spėliojimus galvon bruki... Aš tave... myliu, — trukterėjo-suklupo. — Šiandien atėjau tau pasakyti, jog jis žino, kas jam akmeniu pakalon dryksterėjo... Tu jo užmušti norėjai? — paklausė prisivogdama ir indomiai man akysna žiurėdama.

— Ką tu sakai?! — pašokau.

— Nesigink. Žinau. Žino ir jis.

— Ką...?

— Tai, kad užmušti jo norėjai.

—Ne!... Ištiesų, — puoliau. Sukandau lupas.

— Taip?! — baisiai nusistebėjo. Pabalo visa, kaip drobė.

Nutilova ir kitas į kitą žiurėjova. Matėva, regis, aiškiai kitas kito sielą. Tiktai neilgai taip. Tarp mėlynų dumų prapuolė. Ir tarytum tuoj užmiršova, ką matėva.

— Jis tau keršys, — pradėjo ji smarkiai, pirma savo žvilgsnį šonan išsukusi. — Sakė: „Užmušiu aš jį, kaip šunį!"... Biaurus burliokas, — jau kitu balsu, — jam nesunku bus tat atlikti... Daėdė jis ir man...— kampan žvilgterėjo, lyg atsiminti ką stengdamasi. Sušuko jau atradusi. — Kad... jeigu nori išlikti gyvas ir manęs gaili, tai bėgkiva iš čia. Kuogreičiausiai, kad nerastų.

— Kuogreičiausiai... kuogreičiausiai,— pritariau, lac pro miegus. Mane kažin koks keistas snaudulys apėmė. Viskas man sukaliojosi, plaukiojo aplinkui. Plaukiojo ir ji ir Jastrebov ir aš. Visas kambarys, visas miestelis plaukiojo. Ir pasaulis plaukiojo.

— Žinai kur geriausiai važiuoti butų? Prusuosna... Ar tu turi kiek pinigų? — susirupino.

— Turiu, — atsakiau jau lyg nubusdamas.

— Daug?

— Gana bus kelionei.

— Kiek?

— Da ir pradžiai gyvenimo užteks.

— Bet kiek gi?

—Kiek pinigų? — visai atbudau.

— Taigi.

(T. b.)

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" ADVOKATŲ ARGUMENTACIJA.

Magistrato teismas. Antras skyrius, penktas ditsriktas.

F. J. Bagočius prieš Juozą J. Paukštį, Kaz. Brazį ir J. O. Širvydą.

Išleidus įsakymą išnagrinėti kriminalę bylą už apšmeižimą (sulig straipsniu 1341), skundžiamieji įteikia teismui šitą memorandumą, kuris pagelbės jam (tesmui) nuspręsti: ar yra reikalinga formaniška byla ir ar reikalingi liudytojai.

Dabartinis bylos stovis reikalauja, kad ne tik tasai šmeižiantis straipsnis butų nagrinėjamas, bet kad taipgi butų užrašinėjami skundėjo liudyjimai, priskaitant jos **cross examination,** ty. jo kvotimus.

Baudžiamajam įstatyme yra du straipsniu. Pirmas, tai 1340 straip., kuris štai ką sako:

„Ašmeižiantis straipsnis, kuris parašytas, atspausdintas ir tt. — yra tai šmeižtas (libel)".

Antras straipsnis, tai straipsnis 1342, kuriame pasakyta:

„Daleidus, kad tasai straipsnis yra apšmeižiantis, apsiginama patraukiant tieson.

„Toksai straipsnis, kuris turi tokią tendenciją arba intaką, kaip paminėtą 1340 straip., yra skaitomas šmeižiančiu, jeigu jo neapgina arba neišteisna.

„Toksai straipsnis apginama tada, jei pirodoma, kad tat, kas jame buvo pasakyta, yra tiesa ir, kad jis buvo išspausdintas su gerais motivais bei apginamais tikslais.

„Toksai straipsnis-išteisinimas tada, jeigu jis sulig tiesos supratimu yra teisingas ir paremtas tikru pagrindu ir kad jame apibudinamasai asmuo yra teisingai apibudintas sulig visuomenės reikalų arba vieno kurio dalyko, kurį laikraščio laidėjas arba straipsnio autorius visuomenei paduoda bei apie kurį jai aiškina".

Visas tas dalykas, kuris skaitomas šmeižiančiu, tai išrodymas skundėjo, Bagočiaus, abelno apsiėjimo. Tasai straipsnis tilpo lietuvių laikraštyje vardu „Vienybė Lietuvninkų", kuris yra atsaku į Bagočiaus straipsnį „Bagočiaus žodis", kuris išspausdintas „Vien. Liet." N 46 (1912 m.).

Kitais žodžiais tariant šita byla, kuri dabar yra jau teismo rankose, iššaukta Bagočiaus straipsniu, kuris tilpo „V. L." bei kuriuo jis reikalavo, kad kas nors į jį atsakytų. Bet kada pasirodė atsakymas, tai Bagočius tą atsakymą paskaitė šmeižiančiu. Tai, rodos, bus kontroversija kaslink lietuvių visuomenės reikalų, pasirodžiusi tame pačiame laikraštyje.

Daleisdami, kad skundėjas šaukia teismą įsikišti į tą dalyką ir pradėti del to dalyko debatus, mes turime pažymėti dvi svarbi propoziciji:

1. — Ar teismui paduotasai dalykas, kaipo šmeižtas, ištikrųjų yra šmeižtu, ir

2. — Ar teismas, išklausęs pradinius tardymus, gali sutikti, jog yra pamatas pripažinti skundžiamuosius kaltais.

Mes skaitome tą išklausymą svarbiu dalyku todel, kad teismui nereikėtų to dalyko tęsti, jei jis sutinka, jog tas dalykas, kuris skaitomas kaipo šmeižtas, yra apginamas arba išteisinamas sulig statuto prasme arba net, jei butų galima prašalinti **prima facie bylą,** sumušant skundžiamųjų davadus. Šitas paklausas iš musų pusės yra statomas tuo tikslu, kad išvengti formališkos bylos, jei ta byla reikalautų vien tik didelių išlaidų ir daug nesmagumų pridarytų bei tik tam butų vedama, kad pagelbėtų skundėjui jo civilinėje byloje už padarytus jam nuostolius.

PUNKTAS I.

Labai aiškiai matosi, kad tasai straipsnis nėra šmeižtas sulig 1340 straipsnio prasme.

Viso to straipsnio svarba, už kurį skundžiama, be abejo užsiveria šiuose žodžiuose:

„Taip tai tas musų didvyris visuomet elgėsi ir šiandieną elgiasi, darydamas visiems lietuviams gėdą. Jo ypatiška nauda yra jo augščiausiu dievaičiu ir visu idealu ant žemės. Už ją buvo tris sykius savo tįkėjimą mainęs, už ją jis baisiausių kėblų lietuvių draugijoms pridirbęs, ir už ją jis socializmą skelbiąs."

Iš Bagočiaus kvotimų jau matosi, kad jis buvo prisišliejęs prie presbyterijonų bažnyčios, kad dabar jis nuo jos yra pasitraukęs ir užsiima leidimu pelningo laikraščio, konkuruojančio su šiuo laikraščiu, kuris patrauktas teisman, ir pardavinėjimu laivakorčių. Net ir be apginamosios kalbos, kuri skundžiamuosius nuo apkaltinimo paliuosuotų, kurioje butų nurodomos ir to paliuosavimo priežastįs, teismas pamatys, kad jo paties prisipažinimo tikrumas paremia tą straipsnį, kuriame nurodyta, jog jisai panaudojo religiją, kaipo įrankį pasidarymui pragyvenimo, o ne tai, kad jis savo darbą pašventė krikščioniškiems tikslams.

Priegtam, nors šis išklausymas buvo trumpas, tečiau skundėjas buvo priverstas prisipažinti, kad jis kreivai prisiekė. Pasirodo, kad jisai liudijo augščiausiame teisme (Supreme Court), Westchester'io paviete, jog jis važiavo Baltimorės ir Ohio traukiniu ir jog buvęs liudininku vieno atsitikimo, kuris ištiko veną moteriškę, skundėją toje byloje, ir kad tasai liudijimas buvęs neteisingas, nes tuo traukiniu nevažiavęs ir to atsitikimo nematęs. Tasai davadas toliau parodo, jog jis apie tat prisipažino prisiekusiųjų teisme (Grand Jury).

Galbut kad šitas teismas reikalauja paliudijimo, idant skundžiamieji tuos užmetimus patikrintų ir prirodytų, kad skundėjas yra prigavikas ir blogas žmogus ir gal norėtų apsvarstyti, ar tasai straipsnis, kuris išspausdintas lietuvių laikraštyje, kaipo persergėjimas lietuvių visuomenei, idant ji apsisaugotų nuo skundėjo machinacijų ir shemų, buvo spausdinamas visuomenės labui ar ne. Mes kitaip į tat žiurime. Mes manome, kad teismas išleisdamas pakvietimus, kviečiančius teisman, klausinėdamas apie dalykus su ta byla surištus, turi teisę apsvarstyti galimumą, del kurio skundžiamieji tieson traukiami ir turi teisę paklausti, ar tasai straipsnis yra šmeižiantis.

Teismas tuo tarpu turi teisę apsvarstyti, ar tasai straipsnis, kuris pavadintas šmeižiančiu, nėra savaimi teisingas ir ant tikro pamato paremtas ir, ar neapibudina teisingai to dalyko, kurį jo savininkas visuomenei paduoda.

PUNKTAS II.

Pripažintasai dalykas, kaipo šmeižtas, apgintas arba išteisintas.

Jeigu tiesa, tai jis buvo apgintas; jeigu atspausdintas gerais norais bei tikslais, tai jis buvo išteisintas. Baudžiamųjų įstatų straip. 1342.

Pasirodo, kad tasai straipsnis, tai pasarga lietuvių visuomenei abelnai, idant ji apsisaugotų nuo pavojingo žmogaus. Pasirodo, kad toksai straipsnis buvo geistinas ir, pagirtinas už persergėjimą neapsišvietusių žmonių. Ir pakaktinai priparodyta, kad jis yra teisingas ir mes tikime, kad jis išteisintas.

Jeigu teismas, savo išmintingume, manytų, kad šita byla turėtų buti pavesta išklausymui, mes reikalaujame specialių privilegijų. Nesa tokiame atvejyje mes turime pašaukti liudininkus iš Pittsburgo prirodymui, kad skundėjas tapo prašalintas, kaipo prigavikas (fraud), nuo presbyterijonų bažnyčios arba paimti jų liudijimus; mes turime priduoti užrašus prisiekusiųjų teismo (Grand Jury) iš Westchester'io pavieto ir užrašus tos bylos, kurioje Urbaitienė skundė Baltimorės ir Ohio geležinkelio kompaniją; mes turime pakviesti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomąją Tarybą, kuri prirodys, jog Bagočius tapo prašalintas nuo prezidenturos ir išbrauktas iš tos organizacijos sąnarių skaitliaus už prigaudinėjimą bei pražudymą ištikimybės; mes reikalaujame tam laiko, idant galėtume tinkamai sutvarkyti davadus ir priduoti juos prirodymui, kad jisai suklastavo Susivienijimo sąnario pravardę tuo tikslu, kad pasiimti iš Susivienijimo pomirtinę pašalpą; čekis su suklastuotu patikrinimu yra musų rankose. Mes prašome teisėjo, idant Tamsta vestumei šitą bylą ir laikas nuo laiko paskirtumei tos bylos nagrinėjimus, kuriuose Tamsta dalyvausi, ir pavelysi mums pasikviesti iš toliau liudininkus arba gauti jų liudijimus.

Su pagarba,
Cass ir Apfel,
Skundžiamųjų advokatai.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

XLVIII.

Vaivorykštė. Antroji knyga. Literaturos- dailės žurnalas. 1913 m. 211—415 psl.

Kadangi kiek plačiau kalbėjau apie pirmąją „V." knygą, — apie antrąją jau mažiau tereikės pabyloti.

Apskritai imant, didelės pažangos turinyje nematyti. Poezijos skyrius šį kartą kiek turiningesnis: Maironio „Musų vargų" tąsa žymi abelnomis jo poezijos lyrikos perlomis. Turiniu ji kol kas negali pasigirti ar užimponuoti, kaip apskritai Maironio tvėrija. Ji visa begalo maloni, skaisti, lengvu šydu prisidengus — bet turiniu nesudrebina, nesujudina apkurtusių ir dailės neišlepintų lietuvių sielų. — M. Vaitkaus ciklius „Motyna" — nieku negali pa-

sigirti — tai vien ekspresija, užverta žodžiuose be gilesnės prasmės, be gilesnio jausmo. Tuo nenoriu pasakyti, kad Vaitkui pristigę butų jausmo — ne, — tiktai dainius to jausmo nesugeba išreikšti. Daugkalbė — didžiausia Vaitkaus ydų. — M. Gustaitis žymus bei gilus kaip ir visuomet. — Kalėdų Kaukė lygus, išlaižytas ir... nori buti originalis ne tiek forma, kiek savo eilių turiniu. — Paparonis — imituoja liaudies dainas, bet toli jam šiame atvėjyje ligi L. Giros, ne tik iš formos atžvilgio, bet ypač iš turinio. — Putinas — lygus, suderintas. Gražiai ir talpiai suderinta mintis Adomo Juodojo „Močiutėje''. Faustas Kirša stengiasi apibudinti velionio Z. Gėlės takus eilėse „Mirštančiam poetui.'' Sutikti ar nesutikti su jo nuomone ir galima ir negalima. Poetinis apibudinimas yra tyrai asmenis dalykas, o kol Gėlės raštų leidinio neturime, sunku apie tai kas tikresnio tarti. Kazio Binkio „Kaime'' ir ..Debesėliai šilkasparniai'' — tai tik dar tolesnieji jauno dainiaus iš „Sniegams tirpstant'' bandymai.

Beletristikos skyriuje susiduriame su Vinco Krėvės: „Indas, kuriame karalius laiko geriausiąjį savo vyną'', „Nakties kibirkštis'' ir „Genio dalis''.

Visi šitie smulkųs veikalai žymiai primena didžiausį jo veikalą „Šaruną''. Tai vis vienas tas-pats asmuo tik kas kartą kitoks, iš kito atžvilgio paimtas ir visuomet majestatiniai gilus, savotiškai susitvarkęs ir giliai save nujaučiąs.

Vaišganto „Augštaičių vaizdeliai'' — tai noras apibudinti jaunos dienos kiekvieno liaudies vaiko. Iš pirmųjų rašinių sunku spėti kas toliau bus ir kokiu plotu tie vaizdeliai apsiribos. Todel apie tuos rašinius nieko daugiau ir netarsiu.

Didesnė visos kningos dalis pavesta Šeiniaus apysakai „Bangos siaučia'' (270—373), ir dar ne galas. Rodos, kad apysaka bus kiek ištęsta, nors be galo ir čia taip iškalno spręsti neprisieina, juo labiau, kad Šeinius vis-gi dar nenusistovėjęs. Nors jo stilius vienodas kaip ir spaudinamąjame „Kuprelyje'' „Vien. Liet.'' taip ir šioje apysakoje.

Labai indomios ir gražios Vinco Krėvės surinktos lietuvių karo dainos.

Musų gerb. Mickevičiaus tyrinėtojas M. Gustaitis, paduoda straipsnį „Oriental. srovė Europos literaturoje''. Dar pluoštas recenzijų — tai ir visa.

Ar šiaip, ar taip yra, bet-gi patartina parsisiųsdinti tą vienintėlį musų literaturos žurnalą, jau kad ir delto, kad jame vis-gi įvairių dalykų sutinkama. Visų „Vaivorykštė'' nepatenkins ir negali manyti apie tai. Gražiai matome kas spiečiasi apie tą žurnalą ir kokios ilgainiui iš jo pakraipos susilaukti galėsime. Spėlioti apie tai nemanau, bet lygiai nemanau slėpti to, ką apie tą žurnalą numanau.

APIE KRAUJO PLUDIMĄ.

4. KRAUJO PLUDIMAS IŠ BURNOS.

1) Kartais, **dantį ištraukus,** gana daug kraujo bėga iš dančio vietos. Kai-kada žmogus net apalpsta — tiek daug kraujo išeina. Tokiuose atsitikimuose pradžioj galima pabandyti šalto vandens įsigėrus burnoj palaikyti (tik nesiplauti juomi burnos). Jei tai negelbėtų, tad paimkite vatos ar pašukėlių plekutį, suvilginkite jį kokiu lašu tarputyno, arba aluno milteliais pabarstykite ir indėkite į ištraukto dančio vietą. Neturint namie tarputyno, aluno, gera bus ir viena vata dančio skylę užkimšti. Toliau, reikia inkimšta vata pirštu prispausti ir prispaudus ilgai laikyti. Galima vata prispausti ir dantis sukandus, tik reikia susikandus laikyties, iki visai kraujas liausis bėgęs. Žinoma, kad vatos reikia įsidėti nepermažai, kad kitos pusės dantis gerai ją prispaustų.

2) Jei ligonis atsikosti šviesiai-raudonu putotu krauju, tai tas **kraujas iš plaučių.** Čionai reikia tuojau skubinties prie gydytojo. Iki gydytojas atvyks, ligonis išrėdyti ir lovoj pusiau sėdintį paguldyti, padėjus už pečių ir po galva padušką.

Ligonis turi visai ramiai gulėti, nesijudinti, nekalbėti, nekosėti (kiek galėdamas), rankų nekilnoti.

Į vidų geriausia kartas-nuo-karto davinėti ryti po truputį ledo, kaip žirnis didumo; dar duoda druskos vandens kas 10 minutų po arbatinį šaukštuką (deda valgomą šaukštą druskos į stiklinę šalto vandens).

3) Kas turi **širdies ligą,** tai kartais iššokęs iš širdies sukepusio kraujo gabalėlis nueina gysla į plaučius ir užkemša plaučių dalį. Iš to pasirodo kosulys su šviesiais-raudonais kraujais.

Tokiame atsitikime reikia taippat elgties, kaip pasakyta apie kraujais spjaudymą iš plaučių.

4) Kai-kada ligonis pradeda **vemti kraujais,** kurie esti juodi, sukrekėję. Tai ženklai, kad kraujas eina iš skilvio. Daugiausiai paeina toksai kruvinas vėmimas iš to, kad skilvyj žaizda atsiveria.

Čionai reikalinga tuojau gydytojas pašaukti, nes liga gyvasčiai pavojinga. Iki daktaras atvyks, reikia taippat elgties, kaip pasakyta apie kraujo ėjimą iš plaučių.

5. KRAUJO ĖJIMAS IŠ MĖŠLYNĖS.

1) Nevienam kartas-nuo-karto mėšlą bevarant, pasirodo kraujo iš užpakalio vartų. Daugiausiai tai nedidelė bėda. Kraujas eina iš pratrukusių venų arba **emoroidų,** guzų ir dažnai patsai savaimi užsilaiko. Kad tų guzų nepasidarytų, reikia žiurėti, kad nebutų vidurių užkietėjimo. Kiekvienas žmogus privalo laukan savo reikalui eiti bent 1 kartą kasdieną ir nekietai. Jei emoroidų kraujo pludimas butų perdidelis, tai reikia šaukties gydytojo.

2) Kaskita, jei kraujas prasimuša kur-nors žarnų gilumose, tolimesnėse vietose. Išpradžių čionai kraujo laukan neišeina, tik ligonis nei iš šio, nei iš to ima silpti, alpti, pasidaro veidas baltas, kojos atšąla. Tai ženklai, jog daug kraujo į vidurius išėjo. Toliau, kraujas pajuodęs, kaip smala, išeina per mėšlinę.

Jeigu kam taip atsitiktų, tai tuojaus reikia išsirėdžius atsigulti į lovą, nieko nevalgyt, ramiai gulėt ir šaukties gydytojo.

Toksai vidurinis žarnose kraujo pludimas kaikada atsitinka šiltine besergant. Tai reikia atsiminti, kad toj ligoj greit susigriebus kame dalykas.

6. KRAUJO ĖJIMAS IŠ GIMTINĖS.

Neretai atsitinka, kad moteriškėms pradeda labai kraujas bėgti. Jei neapsistotų, tai greit gali beveik visas kraujas išeiti, ir moteriškė turi mirti. Tai paeina iš gumbo ligų ir iš pasigadinimo.

Čionai tuojau reikia daktaras pasikviesti.

Kol jis atvyks —moteriškė turi ramiai lovoj gulėti, nesijudinti, karštų ir sunkių valgių nevalgyti; an tpilvo reikia dėti ledų puslė arba šalti kompresai; prie kojų karštos plytos, arba bonkos, karšto vandens pripiltos, kad atšalusias kojas sušildžius

Apie nuodus ir apsinuodijimus.

Jei apsinuodijusiam žmogui neduosite tuojau pagalbos, tai, iki prisišauksite gydytoją, gal but jau pervėlu. Nuodai, mat, dažnai labai smarkiai veikia: keliomis minutomis gali žmogui gyvastį atimti arba baisiai sveikatą suardyti. Pertai kiekvienas žmogus privalytų žinoti, kas reikia tokiuose atsitikimuose daryti.

Apsinuodijimų atsitinka nemaža. Vieni tyčia save nuodija, kiti apsinuodija netyčomis. Kiti gi tyčia nepatinkamus žmones nuodais bando numarinti.

Tie, kurie patis tyčia buvo nuodų priėmę, paprastai nenori duoties ir gelbėti. Bet norų čionai nėra ko žiurėti, nes jie išgelbėti daugiausiai paskui bėrangina gyvastį ir dėkuoja už išgelbėjimą.

Kad netaip daug atsitiktų apsinuodijimų netyčiomis, reikalinga štai kas visiems į galvą įsidėti:

1) Niekados nelaikyti nuodų ir abelnai vaistų buteliuose nuo degtinės, nuo alaus, aliejaus, alyvos, acto ir abelnai tokiuose induose, kuriuose esti gėriamųjų ir valgomųjų daiktų. Jei taip darysite, tai jusų namuose niekas, vieton degtinės, vandens, alaus, ar kitokio gėralo, neatsigers karboliaus, acto esencijos, vitrijolio.

2) Jei ką geriate, ypač patamsį, tai elgkitės taip, kaip liepia žydams talmudas, t. y. pirmiausia suvilgykite skystimu tik lupas, o paskui jau gerkite.

3) Visokie vaistai ir nuodai (karbolius, aršenikas, acto esencija ir kt.), kokių tik namuose yra reikia laikyti užrakinti, kad niekas bereikalo prie jų neprietų.

4) Vaistai, likusieji neišbaigti gerti, geriausiai išpilti laukan, kad kas jų, bereikalo bestovinčių, neišgertų ir neapsinuodytų.

APSINUODIJIMAI GAZAIS (DUJOMIS).

Jie ineina į kuną daugiausiai plaučiais.

Šios rųšies apsinuodijimų dažniausiai atsitinka smalkėmis apsinuodyti.

Smalkės tai yra susijungimas angliadario su degiu. Jei angliai (žarijos) dega melsva liepsnele, tai tuomet ir darosi smalkės. Jeigu smalkės kįla į orą, tai žmogus kartu su oru prisialsuoja į plaučius ir smalkių. Jos, perėjusios į kraują, sugadina jį, ir žmogus gali iš to numirti. Kasmet girdėt kai-kur numirus nuo smalkių pirtyse, jaujose, peranksti pečių kambaryje uždarius.

Negeruose šuliniuose, pašalinių vietų duobėse, kasyklose kartais atsiranda kitokių dar dujų (gazų), kurie irgi gali žmogų numarinti. Tokių nuodingų dujų prieina į žmogaus kraują per plaučius, kraujas sugenda, negali kuno maitinti, ir žmogus turi apalpti ir pagalios numirti.

KAS DARYTI?

Pirmučiausiai pasirupinkite tokiems apsinuodėliams duoti gryno oro. Atidarykite iki galui langus, duris; jei langai neatidaromi, išmuškite juos arba ligonį į tyrą orą išneškite ar išveskite.

Jei kas krito nuo dujų šulinyje ar duobėj kokioj, tai žiurėkite, kad patsai gelbėtojas, įlipęs gelbėti, neužtrokštų tenai. Butinai reikia prieš lipsiant apsirišt virve, kad reikale galėtų kiti, viršui pasilikę, apalpusį ištraukti.

Jei pritroškęs smalkėmis ar kitokiomis kokiomis dujomis menkai jau alsuoja arba jei visai jau nebealsuoja, tuomet, tyrame ore jį laikant, reikia daryti jam alsavimas (kvėpavimas).

Lengviausia tai atliekama tokiu budu: reikia ištisu delnu kartas-nuo-karto spaudinėt pilvas po krutine. Tik spaudinėkite neperdažnai, tokio retumo, kaip žmogus alsuoja. Reikalinga gerokai delnu paspaust tuštumos, atleist ir vėl paspaust. Į minutą turi tokių spaudinėjimų pereit apie 20

Tokiu prispaudimu suspaudžiame iš pilvo pusės plaučius, išvarome orą, o paleisdami ranką, duodame plaučiams vėl išsipust ir oro pasisemt.

Taip spaudinėt reikia ilgai, kartais ir kokias 2 valandi, iki ligonis patsai pradės, kaip reikiant, kvėpuot.

Savo keliu kartas-nuo-karto reikia duoti apmirėliui, pakišus po nose, pauostyt amonijaus lašų, etero (dropų) arba, iš bėdos, ir padegintų plunksnų. Kai-kada nuo to vieno atsimaino kvėpavimas.

Vienu kartu reikalnga kojos ir rankos milu trainioti, šepečiais ar rankomis, ypač jei apmirėlis šaltas. Jei apmirėlis be žado, be nuovokos, tai jam į burną nieko nepilkite gert, nes gali paspringti, gali gėralas į plaučius nueiti.

Ligoniui, galinčiam ryti, duokite gerti karštos arbatos, kavos, ramunėlių skįstimo.

Paprastai atsipeikėjus neišpasakytai galvą skauda. Nuo to gera yra įsivynioti galvą į karštu vandeniu suvilgytas palas.

Kad rečiau butų apsinuodijimų smalkėmis, vertėtų nedaryti pečių su juškomis (su liuktais). Jei pečiaus durelės sandarai užsisuka, tai juškos nereikalingos. Prusuose už juškas policija ima baudų. Ten įstatymais jos uždraustos. Vertėtų jau ir pas mus nuo jų atsisakyti.

SKĮSTIEJI IR TIRŠTIEJI NUODAI.

Jais žmonės apsinuodija išgėrę arba suvalgę. Tokiuose atsitikimuose reikia skubinties nuodai iš kuno išvaryti laukan arba nutrenkti jie kitais vaistais, ty. padaryt juos neėdančiais. Geriausia tuojaus ligonis pravimdinus, kad išvemtų nuodus iš skilvio laukan.

Žmogus ima vemti, jei pakutenti jam giliai ryklė. Tai geriausia padaryt inkišus paukščio plunksną giliai už liežuvio arba pirštą įleidus į gomurio gilumas.

Žinoma, reikia apsisergėt, kad neinkąstų ligonis piršto, indedant tarpe dantų butelio kamštį arba peilio kriaunos galą, ar kokį kitą daiktą.

Daugumas susivemia, jei išgeria kokią stiklinę šilto vandens su druska arba su muilu. Reikia į stiklinę šilto vandens inpilti arbatinį šaukštuką druskos (sudomosios) ir duot ligoniui išgert. Taippat galima primuilinti stiklinė šilto vandens muilo. Tik reikia imt prastojo muilo, bet ne kvepenčiojo.

Ne pro šalį bus davus ligoniui po kelius kartus po stiklinę tokio gėrimo — tegul visus prarytus nuodus išvemia.

Bet ne visados naudinga yra ligonį pravimdinus.

Kartais nuodai esti tokie aštrųs, jogei umu laiku gali skilvin giliai ineiti. Jeigu tada ligonis imtų vemti, tai iš to galėtų skilvis net trukti.

Tokiuose atsitikimuose pirmučiausiai reikia ligoniui duoti vaistų, kurie nutrenktų nuodus ir palarytų juosius neėdriais.

Pertai, pirm negu gelbėt tokie apsinuodėliai, reikia visuomet apsipažint, kokiais nuodais apsinuodyta: ar kartais neturime reikalo su taip vadinamais **ėdriaisiais** nuodais.

Taigi — vitrijolius (šilvasaris), acto esencija, jodina, pragaro akmenėlis, sublimatas, karbolius, amonijaus skįstimas, gailiojo kalio skįstimas, inėję į vidurius, gana giliai įsiėda. Kaikada tokie praryti nuodai trumpu laiku persiėda perdėm per skilvio sieneles ir gali sakyti skylę pragraužia.

Jeigu pamatysite, kad lupos, liežuvis ir burnos vidurys nuėsti, sutinę, paraudę, pajuodę, parudę — tai bus ženklai, jogei nuodų ėdriųjų buta.

Dažnai patsai ligonis pasako, ko atsigėręs.

Gera yra tuojau surasti pasilikusi nuodų dalis arba bent tas buteliukas, kame nuodų buta, ir iš to bandyti sužinoti, kokiais čia nuodais apsinuodyta. Kaikurie tuojau pažins iš kvapsnio (karbolius, acto esencija).

T. B.

(„Sveikata.'')

———:———

KAIP LAIVAI ANT JURIŲ.

Kaip laivai ant jurių,
Kaip laivai ant jurių
Malunai ant vėjų
Kovoja prieš audras, bangas;
Taip mes išturėsim,
Nors audros užėjo,
Juk jiegos ir mums atsiras!

Jovaras.

VARPININKAS.

Atplaukė šviesos spinduliuota banga, —
Aš varpą siubuoju galinga ranka,
Ir pinasi, lekia berybės keliais
Tie varpo balsai su šviesos spinduliais.

Kas mano klausys stebuklingos giesmės,
Tas amžiną draugą joje sau laimės,
Pažįsta gelmes ji giliausios sielos;
Ji balsamu sopančią žaizdą užklos.

Kas džiaugsiasi — džiaugsis su jąją liuosai;
Su verkiančiais — verkia jos graudųs balsai,
Nes džiaugsmą ir ašarų milijonus
Aš moku užburt į vario tonus.

Nes mano krutinė kaip jurė plati:
Joj telpa žmonijos troškimai šventi.
Jos balsas — tai vario galinga gaida
Kels aidą žmonių širdyse visada.

Liuliuoja šviesos spinduliuota banga, —
Aš varpą siubuoju galinga ranka.
Ir džiaugsmą, ir ašarų milijonus
Paleidžiu užburęs į vario tonus.

9—IX—13. **Putinas.** (Iš „Draugijos.'')

———:———

JUODAS KRYŽIUS.

Aptemo padangė, nutilo garsai, —
Pramintu taku aš keliauju patsai
Man užkepė lupos, nulinko galva,
Sustingo, užšalo mintis negyva.

Ir pažvelgiau šalta aplinkui akia:
Vien tyrai gludėjo palšvajam ruke,
Vien kartas po karto slaptingai retai
Bangavo į tolį jais žingsnių aidai.

Ir vėl keliu ilgėsio žvilgsnį mečiau
Ir Juodąjį Kryžių ruke pamačiau.
O baltas balandis ant jojo peties
Pats vienas burkavo beribėj nakties.

Tada su ilgėjimo skausmu didžiu
Perpuoliau ant kelių po Kryžiaus medžiu
Ir ašaros karštos patvino verksme.
Ir guodė suvargusią sielą skausme.

Atgijo, pražydo sukepus širdis.
Padangėsna skrido sparnuota mintis;
Ir vėl su jausmu aš krutinėj giliu,
Tolyn nusiyriau pramintu keliu.

Aptemo padangė, nutilo garsai, —
Apleistu taku aš keliauju patsai.
Nors skausmas man širdį kankina pikčiau,
Bet Juodojo Kryžiaus dar nun nemačiau.

5IX—13. **Putinas.** (Iš „Draugijos''.)

———:———

BENDRA PILIS.

Tarp skausmo, ašarų, juokų
Yr' daug gyvenimo takų;
Bet jie visi žmonių minias
Į pilį bendrąją suves.

Ten kalnas juoduoja toli
Ir medžiai kuždasi keli,
Pasvirę kryžiai į šalis...
Tai amžina bendra pilis.

Į pilį tą bendrais takais
Ir aš keliauju su kitais.
Nors nežinau nei aš, nei jie
Kuriam pirmiau reiks tart „Sudie''.

Bet šiandien — ryt visus suleis
Pilin gyvenimo keliais.
Užvers duris ir vien tenai
Visi numirsim amžinai.

5—IX **Putinas.** (Iš „Draugijos''.)

———:———

TREJOPA MEILĖ.

Įsižiurėjo levas
Į gražų josios veidą;
Gražuolės šypsnio žirklės
Nagus nukarpė levui...

Užmigo didžiavyris
Saldžiai ant josios kelių,
O ji nukirpo plaukus
Bemiegančiam Samsonui...

Jisai liepsnotą širdį
Iškėlė į padanges,
Balti atskrido paukščiai —
Nusvilo ir nukrito...

M. Gustaitis. (Iš „Draugijos''.)

krautuvės savininkė įsikišo. Girdi, panelės esate tokios mokytos, kalbate franeuziškai, o deratės del keleto skatikų. Bet koks buvo nusistebėjimas paaiškinus, kad tai lietuvių kalba. Ale užteks tuo tarpu, kitą kartą parašysiu daugiau. **Lietuviukas.**

Varšava.

Šis-tas apie žemdirbystę Wisconsin'o valstijoje.

Žemiau paduodu vieną-kitą statistišką žinutę bei keletą minčių apie žemdirbystės bei ukininkų stovį Wisconsin'o valstijoje.

Wisconsin'o valstija siekia 54,450 ketv. mylių; pavietavų (county) miestų joje randasi 71; išviso miestų-miestelių priskaitoma 767. Valstijoje yra 35,363,840 akrų žemės; ukių (farmų) gi — 177,127.

Iš augalų tenykščiai ukininkai sėja sekančius: avižas, dobilus ir kukuruzus (corn) — daugiausiai; sėja taipgi miežius, kviečius, rugius, bulbes ir taip toliaus. Viskas derliai auga, nes žemė, abelnai imant, gan gera.

Tenykščių ukininkų žemė yra padalinta į šešis laukus. Vienas iš tų laukų yra aptvertas spigliuotais dratais — tai ganiavos laukas; tokiuo budu čia piemens yra nereikalingi.

Čia atsiminkime, kad pas Lietuvos ukininkus to nėra: jie samdo vieną-du piemenukus, kuriems išmokamos gan didelės algos, ir karie per gyvulių neprižiurėjimą pridaro daug blėdies; čia dar reikia pridurti, kad tokie piemenukai ant kiekvieno žingsnio veda ukininką apmaudan.

Man rodos, kad but geras daiktas, jeigu Lietuvos ukininkai stengtųsi, kur galima, imti pavyzdį iš Amerikos ukininkų, aptveriant laukus spigliuotomis dratų tvoromis, kurios neišeitų perbrangiai. Vieton piemenuko užlaikymo, kas metams kainuoja apie 50 rublių, galima kasmet lengvai aptverti vieną lauką spigliuota tvora, kuri išlaikys apie dešeimtį metų, o pataisant dar daugiau.

Apsvarsčius viską plačiau, galima tvirtai sakyti, kad Lietuvos ukininkai gali daug geriau gyventi, negu Amerikos ukininkai. Amerikos ukininkai išmoka darbinkams dideles algas — kiekvienam po 240—420 dolarių į metus. Čia reikia pažymėti, kad Amerikoje darbininkams algos yra mokamos ne už metus, bet už mėnesį — po 20—35 dolarius. Lietuvoje gi užtenka, jei ukininkas užmoka savo bernui 100—200 rublių už metus (daugiausia už 10 mėnesių). Tulose Lietuvos vietose už mažą algą atlieka vyrų darbus merginos; Amerikoje to nėra. Čia merginai užtenka, jei ji pagamina valgį, apskalbia ir palaiko tvarką namuose — tai visas ukininko merginos darbas. Vyrai, galima sakyti, atlieka visus darbus — grynai savo darbus ir moterų darbus, t. y. jie čia melžia karves, šeria kiaules, krato mėšlą ir tt.

Žiurint iš kitos pusės, matome, kad Lietuvos ukininkai viską moka patįs pasigaminti, o Amerikos ukininkai beveik viską turi pirkti — mėsą, miltus ir kitus dalykus; duoną dar šiaip-taip išsikepa. Žinoma, apie pagaminimą kitų dalykų, rakandų bei padargų, nėra ko ir kalbėti — nemokėdami nieko patįs padaryti, jie yra priversti viską pirkti. Be abejo visad perka naujus daiktus, už kurinos turi mokėti gerus pinigus. O juk Lietuvos ukininkai labai daug daiktų patįs pasidaro, ir, žinoma, tuom gali sutaupyti daug pinigų.

Iš to viso matome, kad Amerikos ukininkai išmoka didelius pinigus darbininkams, už valgius, rakandus, ukio padargus ir kitus daiktus, o vienok jie gyvena gražiai ir turtingai. Lietuvos gi ukininkai, nors jie viską moka pasigaminti, gyvena blogai, skurdžiai. Kodel gi taip yra? — Atsakymas trumpas: Lietuvos ukininkai nemoka gyventi, nes jie neineina į šių laikų vėžes — jie prisilaiko senovės ukininkavimo budo.

Taip, atsiranda kai-kur ir Lietuvoj ukininkų, kurie gyvena geriau, kurie yra, taip sakyti, šių laikų ukininkais. Tik pažvelgkime ant jų, o tuoj patėmysime, kad vieni iš jų gavo praktiką gyvendami užrubežyje, o kiti išsilavino ukininkystės srityje, skaitydami atsakančias tam dalykui kningas ir laikraščius. Pas tokiuos ukininkus mes jau pamatysime įvairios rųšies kningučių ir laikraščių — mes tuoj persitikrįsime, kad jie supranta mokslo svarbą ir stengiasi juomi pasinaudoti, Jie, taip sakyti, pradeda eiti Belgijos, Danijos, Vokietijos ir Amerikos ukininkų pėdomis. — Bet didžioji ukininkų pusė Lietuvoje klaidžioja tamsybėje ir neapsakomai vargsta. Jie visai nieko neskaito ir nemato, kaip gyvena tikrai civilizuoti žmonės — jie nesistengia pagerinti savo buvio ir užtai labai kovoja už tą buvį. Jie yra vargo pelės...

Bet grįžkime pas Amerikos ukininkus. Čia pas ukininkus rasime po keletą laikraščių ir įvairių kningų apie žemdirbystę. Jie suranda užtektinai laiko kningų bei laikraščių skaitymui — jie yra plačiai apsipažinę su ukininkystės dalykais, su ukininkystės klausimu, užtai jie ir **moka** gražiai ir turtingai gyventi.

Malonu yra žiurėti ant tokių ukinnikų — matai, kad jie **gyvena**, o ne skursta.

Negaliu palikti nepakalbėjęs apie gyvulių užlaikymą bei jų auginimą. — Gyvuliams tvartai-kutės turi buti padaryti 7—8 pėdų augščio; asla turi buti išgrįsta storais balanais. Mėšlas valomas vieną kartą į savaitę, o jei yra reikalas, tai ir tankiau. Taip laikant gyvulius, išlošiama tuomi, kad jie yra daug sveikesni ir atneša jų savininkui didesnę naudą. Reikia atminti, kad stovėti gyvuliams ant karštų mėšlo kruvų yra nesveika — jie nupuola ant kojų ir serga įvairiomis ligomis. Taip tai Wisconsino valstijos ukininkai užlaiko gyvulių tvartus. Butinai reikėtų ir Lietuvos ukininkams pasistengti tinkamiau užlaikyti savo gyvulus.

Vištoms yra padarytas tam tikras iš lentų nukaltas namelis. Viename to namelio gale (viduje) yra padarytos gužtos-lizdai, kur vištos deda kiaušinius ir peri vaikus; kitame namelio gale padaryti laktai, kur vištos tupi. Laktai turi buti ne ant virvių parišti, bet gerai ir tvirtai padaryti iš medžio, kad nejudėtų. Po laktais, ant žemės, turi buti pakratyta nors kiek šiaudų, idant vištos nepriterštų aslos. Visas vištų namelis ir jų gužtos išbarstoma kalkiais, nes kalkiai užmuša visus gyvunus, kurie randasi pas vištas bei pačiame namelyje. Namelis esti gan tankiai valomas, idant jo gyventojams but sveikiau ir patogiau praleisti jame laiką.

Veršiukai (teliukai) irgi yra gerai prižiurimi. Čia paminėsiu tik tą, kad kaip tik jiems išdygsta ragiukai, tai tuoj juos su pjukliuku nupjausto, idant negalėtų vienas antrą subadyti; tas yra labai svarbus dalykas. Jaučiukus, kurie nėra laikomi veislei, išlygina (kastruoja) idant jie nesidaužytų, bet ramiai sau augtų ir penėtųsi, idant parduodant galima but gauti gerus pinigus.

Kiaulėms, dar mažoms esant, į nosis yra veriami dratai, idant jos negalėtų knisti dirvonų, bet pėdusios eitų gulti. (Berods, dratus kiaulėms veria ir Lietuvoje.) Priegtam, kiaulės užlaikomos švariai, ir joms duodamas sveikas ir tinkamas maistas.

Tai tiek šiuom žygiu apie Wisconsino valstijos ukininkystę; pasitaikius progai, parašysiu daugiau. Rašau apie tos valstijos ukininkystę todel, kad tenai ukininkystė stovi, gal sakyti, daug augščiau, negu kitose šio krašto valstijose.

Galop norėčiau patarti Lietuvos ukininkams, idant jie vestų ukį prisitaikindami prie šių laikų reikalavimų; idant jie imtų ukininkavime pavyzdį nuo belgų, danų, vokiečių, amerikonų; idant jie stengtųsi užlaikyti gyvulius, kuošvariausiai, kuotinkamiausiai. Tada pakiltų Lietuvos, kaipo žemdirbystės krašto, gerovė; tada lietuviai sulauktų geresnių, laimingesnių laikų; tada jiems nereiktų bastyties po svetimus kraštus — jie galėtų pilnai laimingai gyventi savo tėvynėje...

Jonas Petraitis.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Ar galima TMD. kuopose tverti pašalpos skyriai?

Kitoje vietoje yra paduota p. Sako žinutė, iš kurios mes matome, jog įvedant TMD. kopoj pašalpos skyrių daug prigelbsti gavimui daugiau narių. Panašiai padarė ne viena TMD. 127 kuopa. Šitas klausimas prielankiai buvo išrišta TMD. seime, įvykusiame Chicagos mieste. Mano supratimu gerai ir daro tos TMD. kuopos, kurios įveda pašalpos skyrių, ypač kame tveriama nauja kuopa.

Tas gerai. Bet butų dar geriau, kad tulos pašalpinės draugijos pradėtų įvesdinėti TMD. skyrius, kitais žodžiais **švietimo skyrius.** Juk kiekviena šių draugijų turi savo konstitucijoj „platint apšvietą tarpe savo narių". — Bet tai tik pažymėta konstitucijoje. Gyvenime, veikimu mažai kas daroma.

O įvedus į tokias pašalpines draugijas TMD. skyriai, noroms-ne-noroms atsidarytų langutis į švietimo dirvelę. Draugijos nariai taptų laiks nuo laiko apdovanoti TMD. išleistoms kningelėms, nariai pradėtų indomauti TMD. organu, kuriuomi šiandien yra „Vienybė Lietuvninkų", vienas iš geriausių lietuvių laikraščių. Negana to, pradėtų sekti pavyzdžiu kitų TMD. kuopų, kurios rengia prakalbas, paskaitas, steigia kningynėlius. Ir tai visa, kaip tokiai pašalpinei draugijai, taip ir TMD. išeitų ant naudos, ypač jų nariams.

Tokiu budu besigiminiuodami, besijungdami viena draugija su kita, greičiau pastebėtumėm, jog musų švietimo draugijų reikalai yra bendri visos musų tautos reikalai. Pastebėję tai, jau busime visiškai nebetoli nuo to laiko, kada išduosime naują obalsį: musų visos pašalpinės draugijos privalo sutverti **vieną** pašalpos draugiją, kurios kuopos po įvairiais vardais butų išmėtytos po visas Suv. Valstijas bei Kanadą!

Pranas Butkus.

Iš Ivinskio žodžiugės.

Vienas iš musų draugų rašo laišką ir pasisiulo versti lietuvių kalbon (iš angliškos) kai-kurius populiariškus ir mums indėm reikalingus raštus. Bet, podraug, jisai nusikundžia, kad tulų žodių nežinąs kaip išversti; o tų žodžių nerandąs nė Lalio lietuviškai-angliškame žodyne, kuris ikišiolei yra pas mus tos rųšes vienintėliu ir geriausiu žodynu.

Ne ką mes galėjom tam musų rašytojui patarti. Kalbą pažinti, reikia ją nuolat mokinties ir kuodaugiausiai jos synonymų žinoti. Kas nori buti geru vertėju, tas turi vienvalios savo kalbą dailinti; o kalba dailinasi, kuomet žmogus žino daugiaus žodžių. Del šito reikia turėti po ranka žodyną bei synonimų kningą, ir kasdieną iš jų išmokti po keletą naujų žodžių ir synonymų. Triusas gausiai apsimokės!

Mes ir savo prigimtos kalbos gal vos trečią dalį temokame. O ką jau sakyti apie gerą anglišką! Kalbos ir iškalbumo mokinamies ir iš kningų. Mes neturime da ir žodynų, kuriuos galėtume pilnais pavadinti. Tas išsidirbs tik per daugelį metų, kada musų visi žodžiai ir synonymai susirinks. O kad to greičiau susilauktume, turime patįs dirbti. Mes perskaitome daugelį kningų, bet iš tų nedaug naudos tegauname. O tai delto, kad mes nei skaityt nemokame; perbėgame akimis vos dešimtus žodžius ir gaudome tik jautrias vieteles, o su minčia nesekame ir nesigvildename, ką skai tom. Kad greičiau išsitobulinti kalboje ir rašyme, kad susirinkti omenėn geriausius ir tinkamiausius žodžius, kad išplėtoti mintis idant pradėjus ką-nors rašyti nereiktų graužti plunkssnos kotą,— reikia skaityti pavyzdingai parašytas kningas, pradėjus nuo „Visuomenės įnamių" einant atgal prie musų seniausių rašytojų, pas kuriuos rasime neišsemiamus šaltinius mums reikalingų žodžių Skaitydami, radę indomesnius žodžius sau užsirašykime ir sulyginkime su žodynu. Jei ten nėra, tai veskime pas save tokį žodynėlį, kur intrauksime visus girdėtus ar perskaitytus indomius ir reikalingus žodžius, o nesirandančius žodyne. Ilgainiui tokius žodžius galėsime apskelbti musų laikraščiuose, kuomi pagelbėsime tiems, kure rinks (ar jau maž renka) musų universališką žodyną, tokį kaip pas anglus yra garsingiausis Websterio arba Century žodynai.

Nesenai mums teko perskaityti Ivinskio kalendorius („Metskaitlius ant 1852 meto"). Tik viename tam kalendoriuje mes su paišiuku prižymėjome į kelias dešimtis žodžių, kurių nėra **jokiame musų žodyne!** Tegul bus sakoma, jogei Ivinskis buvo žodžių ir terminų kalikas, ir vėlgi kad jis daug žodžių sėmė iš labai turtingų žemaitiškų tarmių. Štai ką atsakytume: kalikas jis buvo labai nuoseklus, ir jo raštai puošiasi gražiausiu ir aiškiausiu stylium; atkakliu žemaičiu (tokiu kaip Valančius) jis nebuvo, — jo raštą lygiai supras suvalkietis ir kaunietis. Ant galo neužmirškime, kad didžiausi musų kalbos turtai guli žemaičių ir dzukų tarmėse. Todel jąs branginkime. Kas skaitys Valančiaus ir Daukanto raštus originaluose ir išrinks iš jų visus mums reikalingus ir žodynuose neėsančius žodžius, tas atliks milžino darbą!

Mes žemiau padedame keletą žodžių iš Ivinskio, greta su angliškais.

Ančmetinė, n = infectious disease.

Apent, adv. = moreover.

Apsisukąs, adj. = nimble (apsukrus—brisk).

Apskyrimas, n. = appointment.

Apsiaustas, n. = mantle.

Aptektinai, adv. = enough to immerse: „užpilk ant sliekų arielkos aptektinai (— kad apsemtų)."

Atgalės, n. pl. = bran („sėlynos").

Atkaita (saulės), n.= sunshine.

Atmaina, n. = variation: „rasos lašelis prieš saulę blizga įvairių spalvų atmainomis".

Atsikąsti (pabosti), v. = to jade: „iš pradžių labai norėjo mokintis, bet veikiai atsikando".

Atšlavimas (kiemas), n. = court-yard. (T. b.)

E. Chicago, Ind.

TMD. 127 kuopa. Ši kuopa susitvėrė 1911 metais iš 5 narių. Šie draugai-nariai matydami, jog sun ku bus daugiau narių pritraukti prie šios kuopos, sumanė inkurti prie kuopos pašalpinį skyrių. Tai labai prigelbėjo. Tuoj žymiai skaitlius narių padidėjo. Negana šito, surengėme keletą prakalbų, net iš Valparaiso, Ind. buvome pasikvietę kalbėtojus. Tas dar labiau prigelbėjo. Ir taip šiandien turime suvirš 70 narių savo kuopoj, ką reiškia labai daug, nes šitame miestelyje lietuvių tėra apie 250.

Viskas butų gerai ir skaitlius naujų narių žymiai padidėtų, kad turėtumėm jau kun. Žilinskio raštus.

Kuopos raštininkas,

P. J. Sakas.

Chicago, Ill. Lapkričio 22 d. TMD. 22-oji kuopa nuo Bridgeporto surengė labai smagų vakarėlį „Aušros" svetainėje. Nariams įžanga buvo uždyką, pašaliniems — po 25 centus porai. Prisirinko gražaus jaunimėlio, kuris linksmai ir padoriai laiką praleido. Buvo šokių, žaislų, deklamacijų ir dainelių. TMD. centralis prezidentas, p. P. Butkus pasakė prakalbėlę. Susirinkusieji jautėsi, kaip pas save namie". Prisirašė, rodos, 10 naujų narių, ir dabar 22-ra kuopa turi pilnai užsimokėjusių 80 ir apie 40 narių, kurių duoklės yra užtrauktos.

Šita kuopa, pirmiaus snaudusi, dabar pradeda gyviau krutėti ačiu naujam jos pirmininkui, p. Vizbarui, kuris ir šį patogų vakarėlį surengė. **Senai Nerašęs.**

Portland, Ore., TMD. kuopai.

Ar gavote jau TMD. kningas jums pasiųstas spalio 9 d. š. m. šiuo adresu: P. Atkočiunas, 227½ Washington st., Room 306, Portland, Ore., nes šiuo-pat antrašu mano buvo pasiųstas laiškas minėtos kuopos raštininkui p. J. A. Stankui ir laiškas pargrįžo. Ponas Stankus teiksis prisiųsti savo tikrą adresą. — **Pirmininkas.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

J. Sl..iui: — Malonėkite, kai kitą syk rašysite, aiškesnėmis ir stambesnėmis litaromis, bei kiek galint geriau apdirbti. Geriaus, kad patsai autorius pertaisinėja ir kelius sykius perrašinėjęs, jau švarų rankraštuką prisiunčia redakcijon, negu truko-plyšo parašęs, verčia kitus jo darbą iš naujo padirbti ir tik jo vardą apačioje padėti!

J. Sk....: — Laišku atsakyti nesuspėjome, pagaliaus reikėtų beveik straipsnis parašyti ir tai gal butų dar neaišku. — Nereikia tiek daug norėti ir nuo musų inteligentų, kurie musų Draugijoje dirbo ir dirba. Dirba, kiek jie gal ir kiek jiems gyvenimo sąlygos leidžia. Be to reikia neužmiršti, kad mes visi pastaraisiais metais stovime ant painaus gryžkelio; daugelis dar abejoja: ar verta beužsiimti kulturiniu darbu ar reikia viskas pamesti ir laukti įvykstant geresnių laikų. Taip susiklaidino daugelis ir musų inteligentų, — nors tai yra absurdas, nes pakol mes nepakilsime kulturiškai patol nei geresnių laikų nepasidarysim. Veikiai ir musų inteligentai nuo šito gryžkelio pasijudįs ir pasuks save ir paves visuomenę kulturos keliu. — Tverti naują kuopą, vien kad „pasiliuosuoti" nuo inteligentų, mes nepatartume. Reikia vienybėje dirbti prie senųjų kuopų.

pp. K. A. Orlauskiui, Žemaičių Antanui, P. Petrėnui: — Gavome. Bus sunaudota.

Laiškai Į Redakciją

Gerbiamoji redakcija: —

Malonėkite patalpinti jusų gerbiamame laikraštyje sekantį pranešimą.

South Bostone susiorganizavo kooperativiška bendrovė **„Ateitis"** ir nuo Naujų Metų pradės išleidinėti naują savaitinį laikraštį vardu **„Ateitis"**, skiriamą daugiausia jaunimo reikalams. Laikraštis bus 8 puslapių didumo.

Minėtos bendrovės nariai matydami musų jaunimą apleistu ir išsisklaidžiuisiu, neturintį nei laikraščio, kuris rupintųsi jo abelnais reikalais, nes dabar leidžiami musų laikraščiai užimti kitokiais visuomeniško judėjimo klausimais ir reikalais, sumanė tą spragą užlopyti. Sudėjo nemažą kapitalą ir inkorporavo ant $25,000.oo, sulig šios valstijos reikalavimo.

„Ateities" redakcijai ir spaustuvei nusamdyta labai puiki vieta: kertė Broadway ir E gatvių ir dabar jau rengiama spaustuvė su geriausiais intaisymais.

„Ateitis" bus bepartiviškas laikraštis ir bepartiviškai tarnaus visokiems musų jaunimo reikalams. Betgi, reikalui prisiėjus, ne atsisakys gvildenti ir kitokius musų vsuomeniško judėjimo klausimus.

„Ateities" kaina: metams $1.50, pusei metų 85c., į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas $2.oo metams ir $1.25 pusei metų.

Prenumeratą jau dabar galima siųst šiuo adresu:

„Ateitis",
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Su pagarba,

„Ateities" bendrovė.

ŠIS TAS.

Delko žmonės geria? Muenchen o (Vokietija) psichiatrijos klinikoje buvo padaryta gan įdomi anketa tarp pribuvusių jon ant išsigydymo girtuoklių apie priežastis tos baisios ligos-įpročio. Pirmiausiai pasirodė, kad visi girtuokliai, kaip chroniškieji, taip „retkartiniai", tvirtina, kad jie beveik nieko svaiginančio negeria.

Vienas studentas atsakė, kad jis todel geria, kad alus drutina jo jiegas ir energiją, ir be alaus ne gali apseiti nei vienas studentas. Dailininkas gėrė, kad įgijus geresnį upą ir fantaziją, akmenų tašytojas — kad be alaus jokis žmogus negali dirbti, žemdirbis — pagal jo tvirtinimo, žmogus privalo gerti, idant ne prarasti savo spėkas. Kitas studentas pranešė, kad jis geria delto, kad turi artimus ryšius su hotelio tarnaite, kuri palaikytų jį už sergantį, jeigu jis perstotų gerti. Skaitytojas prie numirusių gėrė todel, kad numirusieji taip baisųs; kepėjas — kad kepykloje labai karšta, o vandens jis gerti negali,

nes jis nusilpnina jį. Vienas vertelga gėrė todel, kad jo žmona labai smarkiai serga, ir jis negali pernešti rupesčio. Pardavėjas — kad, šiek-tiek išgėręs jis geriau prigauna pirkėją. Vienas darbininkas buvo alkoholikas iš prigimties. Malkų skaldytojas pasakė, kad jo organizmas reikalauja svaigalų: jis valgius visad apsčiai suvilgo. Tik vienas iš kelių šimtų prisipažino, kad gerti jam nėra reikalo, kad jis pilnai gali apsieiti ir be gėrimo.

Ypatingas matematiškas išrokavimas.

Kartą atėjo pas milijonierių paprastas žmogus-darbininkas ir sako: „Jeigu tamsta man duotum darbą, tai aš sutikčiau dirbti tik už sekančią, žemą, užmokestį: pirmą dieną man mokėtum vieną centą, antrą dieną — du, trečią — keturis ir tt., kasdien vis dauginant ant dviejų (2).''

Milijonierius, nieko apie tai neapmislijęs-neaprokavęs, ant darbininko paduotų išlygų mielai sutiko.

Susitaikė Darbininkas dirba, dienos bėga, o rokunda sykiu, nepasilikdama, dauginasi-didėja.

Kada prabėgo mėnesis laiko (30 dienų), pareikalavus darbininkui užmokesties nuo milijonieriaus, pasirodė, kad netik kad milijonierius, kuris turėjo vieną milijoną dolarių, turėjo visus atiduoti darbininkui, bet dar jam liko skolingas apie **4,368,709.12.**

Ta rokunda pasidaro šiokiu budu:

1. 1×1=.01
2. 2×1=.02
3. 2×2=.04
4. 2×4=.08
5. 2×8=.16
6. 2×16=.32
7. 2×32=.64
8. 2×64=1.28
9. 2×128=2.56
10. 2×256=5.12
11. 2×512=10.24
12. 2×1024=20.48
13. 2×2048=40.96
14. 2×4096=81.92
15. 2×8192=163.84
16. 2×16384=327.68
17. 2×32768=653.36
18. 2×65336=1,310.72
19. 2×131072=2,621.44
20. 2×262144=5,242.88
21. 2×524288=10,485.76
22. 2×1048576=20,971.52
23. 2×2097152=41,943.04
24. 2×4194304=83,886.08
25. 2×8388608=167,772.16
26. 2×16777216=335,544.32
27. 2×33554432=671,088.64
28. 2×67108864=1,342,177.28
29. 2×1,34217728=2,684,354.56
30. 2×268435456=5,368,709.12

Taigi už 30 dienų darbininkas turėjo gauti 5 milijonus, 368 tukstančius, 709 dol. ir 12 centų.

P. B.

Iš senos praeities. Kiek laiko atgal viename Peterburgo žurnale liko paduotos smulkmenos apie nubaudimą caro Aleksandro II užmušėjų 1881 m. ant Semenovo pleciaus. Tarp ko kito štai kas rašoma apie vieną iš pakartųjų — Michailovą.

Kada prie Michailovo prisiartino budeliai, tai jis nesidavė jiems vesti ant laiptų ir, nežiurint ant užmauto maišu veido, jis, tik truputį prilaikant iš šalies, energiškai užlipo ant viršutinės laiptų dalies. Ir štai, kada iš-po jo kojų ištrauktos buvo laiptikės ir Michailovas turėjo palikti kyburąs ant virvės, paskutinioji neišlaikė jo svarumo, nutruko... ir jis su smarkumu nudribo iš beveik sieksnio augščio. Minia, žiurėjusi į tas kartuves, labai sujudo. Pasigirdo balsai, kad čia jau „Dievo pirštas, kad Michailovą reikia palikti nenubaustą mirtimi ir tt.'' Bet... iš kur tai atnešė naują virvę, užnešė nelaimingąją auką ant laiptų ir budelis vėl atkartojo tą mirties darbą. Štai apsireiškė stebėtinas dalykas, niekad negirdėtas mirties bausmės historijoje: vėl nutruko virvė — ir kunas nupuolė ant pagrindų, išdavęs kokį-tai baisų bildėsį.

Nežiurint ant karštų minios protestų, Michailovą tretį kartą sugrąžino į kartuvių kilpą, padarytą iš naujai dastatytos virvės. Dabar jau žmogžudystė buvo atlikta.

Ką jautė tada nelaimingoji auka ir kokį įspudį tas reginys padarė ant žiurėtojų, sunku mums perprasti ir išreikšti... Baisus reginys... skaudųs ir kankinantįs jausmai...

HIPPODROME'O PERSTATYMAS.

Šiemet, kaip jau buvome pirmiau paminėję, Hippodrome stato didžiulį perstatymą vardu „America''. Tai tikrai indomus ir gražus perstatymas, kurį kiekvienas žmogus turėtų pamatyti bei tuo perstatymu pasigėrėti. Kožnas, kuris tik mėgsta vaikščio vienas, kuris tik mėgsta avikščioti į perstatymus, kuris jau yra matęs perstatymą „Americą'', sako kad tai tokis perstatymas, kokio niekur kitur negalima matyti bei kokio net pačiame Hippodrome pirmiau nebuta. Ir kasgi neindomautų tokiais indomumais, kokie dabar Hippodrome yra perstatoma?

Ant Hippodrome'o scenos išeina 1,000 aktorių.

Stebuklai ir vaizdų gražumai, kurie randasi šitam krašte, nupiešti grafišku budu. Žiurėtojas gaus pamatyti ir Šiaurinę ir Pietinę Ameriką. Ta kelionė tęsiasi per abidvi Ameriki; keliautojai sustoja New Yorke, Naujoj Angli joj, New Orleanse, San Antonio, Panamoje ir daugelyje kitų vietų.

Pirmutiniojo akto pabaigoje perstatoma vienas didžiųjų New Yorko gaisrų ir kaip ugnagesiai kovoja su liepsnomis. Baisiausia ir labiausiai sujudinanti scena matoma Grand Canyone, kur automobilius su didžiu smarkumu lekia linkon upės pakraščio, apsiverčia ir puola į verdančią vandens srovę.

Vietinės Žinios

Teatras. Lapkričio 26 d. vakare, prieš Padėkavonės dieną, Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 1-ma kuopa vaidino Taut. Namo salėje keturių veiksmų dramą „Parduotoji laimė''. Kadangi musų korespondentas prižadėjo apie tos dramos sulošimą plačiau parašyti, tai mes apie ją daugiau nei neminėsime. Po lošimo buvo dainos, deklamacijos ir balius. Padainavo kelias daineles „Aido'' choras, vedamas p. E. Eremino. Dainos nusisekė gan gerai. Žmonių buvo susirinkęs apstus burelis.

Scenos Mylėtojų Muzikalės Draugijos koncertas. Lapkriio 29 d. vakare McCaddin salėje buvo paminėtos draugijos koncertas. Koncerte dalyvavo musų kompozitoriaus Miko Petrausko konservatorijos mokinai ir kiti Brooklyno dainininkai: p-lės E. Kancieriutė ir J. Vidrinskiutė bei pp. Pranas Rimkus, Kaz. Kriaučiunas, Stasys Vaineikis, Kaz. Brazys, S. Pronckietis, M. Zdanauskas ir jaunas smuikininkas p. M. Brazauskas. Rods nei kiek neperdėsime paminėdami pirmoje vietoje p-lę Eleną Kancieriutę, kuri gražiai ir jausmingai padainavo iš M. Petrausko melodramos „Birutės'' ariją „Dievaičiai, dievuliai''. Už padainavimą šitos arijos p-lė Kancieriutė gavo gražų gėlių bukietą. Gerą ir malonų įspudį į klausytojus padarė vietos žmonėms gerai žinomas dainininkas Pranas Rimkus, padainavusis šį kartą Gounod'o „Laivynė'' ir Verdi'o „Širdelei moterų''. Paskiau p-lė Kancieriutė ir p. Rimkus dar padainavo iš M. Petrausko operetės „Kaminkrėčio'' duetą. Gan gerą įspudį padarė jaunas smuikininkas, p. M. Brazauskas, kuris pagriežė ant smuiko du dalykėliu. P-as Brazauskas turi neužginčijamą talentą ir patartina jam toliau lavinties. Toliau padainavo p. K. Kriaučiunas iš M. Petrausko kompozicijų „Vai aš pakirsčiau'', „Tykiai Nemunėlis teka'' ir „Berneliai ant dvaro''. Taipgi ir p. Kraučiunas gavo gražų gėlių bukietą. P-as Stasys Vaineikis padainavo Moniuško „Temsta dienelė'' ir M. Petrausko „Eisiu, mamai pasakysiu''. Mišrus kvartetas: p-lės Kancieriutė ir Vidrinskiutė bei pp. Brazys ir Zdanauskas padainavo Šimkaus „Kad aš jojau'' ir „Saulelė nusileido''. Vyrų kvartetas: pp. K. Brazys, K. Kriaučiunas, S. Pronckietis ir M. Zdanauskas padainavo, akompaniuojant p. Ks. Strumskiui, M. Petrausko „Gamta graži''. Visiems kitiems dainininkams akompaniayo patsai p. M. Petrauskas. Pagaliaus paskutinę koncerto dalį išpildė „Scenos Mylėtojų Choras'', kuris, vadovaujant gerb. M. Petrauskui, padainavo jo kompozicijos dainas: „Motuš, motuše'', „Oi motule ma'', „Oi tu jieva jievuže'' ir „Bernužėli, nesivoliok''. Visos dainos, išskyrus menkas klaideles, nusisekė gerai.

Daug kartų jau buvo rašyta apie tai, kad tuli musų dainininkai nekreipia domos į save, kuomet išeina ant scenos. Išskyrus p-lę Kancieriutę ir p. Rimkų, kurie išėję ant scenos jaučiasi liuosai ir nesistengia pozuoti, kiti savo asmeniu ne labai gerą įspudį į žiurėtojus darė. Vienas kaip tai keistai akis vartė, kitas galvą kraipė, dar kitas bandė nuduoti labai link smą ir gyvą. Toksai musų dainininkų farsavimas sukelia žiurėtojuje juoką ir varu verčia žiurėti į dainininką, dalyvaujantį koncerte, kaipir į komiką, vaidinantį komiko rolę komedijoje, dramoje ar kokiam kitam teatraliniam perstatyme. Didžiausia gi bėda musų dainininkams — tai su toms rankoms! Žiurint iš salės į musų dainininkus, išrodo taip, kad jie neturi jų kur dėti: vienas susideda ant užpakalio, kas dainininkams nedaleistina bei draudžiama daryti, kitas gi ir šen deda ir ten deda, bet vis tinkamos vietos joms nesuranda.

Galop reikia pasakyti, kad koncerto programa buvo trumpoka. O dar ją sutrumpino p-lė Ona Zigmančiutė, kuri nežinia del kokių priežasčių negalėjusi šiame koncerte dalyvauti.

Žmonių buvo neperdaugiausia — gal apie 400 asmenių.

Išteisino. Pereitą savaitę buvo nagrinėjama Brooklyno augščiausiame teisme senatoriaus Daniel J. Carroll'o, keturioliktojo susirinkimų distrikto demokratų vadovo, jo vyriausiojo politikos leitenanto, Luke O'Reilly, advokato ir trijų kitų byla, kurie buvo skundžiami už konspiraciją ir grumojimus rinkimų viršininkams kovo mėn. 1912 m. Visus juos išteisino.

Preserių Unijos balius. Lapkričio 29 d. Tautiško namo svetainėjo ant Grand gt. atsibuvo Preserių Unijos balius. Balius nusisekė gerai, nes publikos buvo atsilankę gan daug.

D. L. K. Mindaugio Dr. balius. Tą patį vakarą, ty. lapkričio 29 d., W. M. Shedlow svetainėje (Columbia Hall) — kampas 3-ios ave. ir 24 gt. (So. Brooklyne) — D. L. K. Mindaugio Dr-tė parengė savo metinį balių (5-tą iš eilės).

Imigracijos Direktorių Tarybos susirinkimas. Lapkričio 30 d. Tautiškame name ant Grand gt. buvo Imigr. Direktorių Tarybos (iš Brooklyno, New Yorko, Newarko ir apielinkės) susirinkimas. Tartasi apie įvairius lietuvių imigracijos klausimą paliečiančius dalykus. Plačiau apie tą susirinkimą bei išneštus jame nutarimus bus pranešta vėliau.

Lapkričio 30 dieną Tautiško namo salėje p. J. Perkunas skaitė pirmą lekciją iš paskaitos „Socijalizmas kuomi jis yra ir kuomi nėra''.

Paskaita. Gruodžio 7 d. Tautiško namo svetainėje (101-103 Grand St.) C. A. Herman skaitys — „Kaip Suvienytos Valstijos iškovojo savo liuosybę''. Prasidės 2 val. po pietų.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiama Redakcija!

Aukose Tautos Namams yra isiskverbusi stambi klaida, kurią malonėsite pataisyti.

Pagarsinta:

1. J. Kazakevičia — 5.00, turi buti — $25.00;
2. Pov. Kazakevičia 2.00, turi buti $5.00;
3. M. Griškonis—apleista $5.00.

Pilna sutrauka aukų iš Pittston'e, Pa. turi but sekanti:

1. Kun. J. Kasakaitis	$105.00
2. 11 sieksnių žemės	114.50
3. 6 aukavo po penkis dol.	30.00
4. 3 aukavo po du dol.	$6.00
5 1 aukavo $25.00	25.00
6. 39 aukavo po $1.00	39.00
7. Smulkių aukų surinkta	40.95
8. Ineigos dešimtukais	49.75
Labu	$410.20

P. S. Taipgi turių pranešti, jog aš esmi pasižadėjęs išmokėti 200 rublių. Apart išmokėtų $25.00, kitus išmokėsiu į tris metus, po $25.00 kas metą. Šį mano pasižadėjimą d-ras J. Basanavičius žadėjo per laikraščius pagarsinti.

Su pagarba
J. Kazakevičia.
(Aukų rinkėjas).

JUOKELIAI.

Juokeliai.

Be daktaro.

— O ką, kumute, ar jųs mylimam geriau?

— Taip, jam geriau ten... jau trįs dienos kaip pakavojome.

— Bet ar šaukėt kokį daktarą?

— O kam? Pats taip sau numirė be daktaro. **J. J. N.**

*

Teisme.

Teisėjas: — Ką apskųstasis sau velija: ar dvi dieni kalėjimo, ar dešimts dolarių.

Apskųstasis: — Prašau duoti dešimts dolarių. **J. J. N.**

Baliuje.

— Myliu jumis, be jųs gyvent negalėčiau.

— Kaip linksma! Pasikalbėk, Juozuk. su mano vyru, o viskas bus gerai!... **J. J. N.**

*

Mokykloje.

Mokytojas: — Jonuk, ar žinai kiek dantų turi jusų šuva?

Jonukas: — Žinau.

Mokytojas: — Tai pasakyk.

Jonukas: — Pilną snukį. **J. J. N.**

*

Skirtumas.

— Taip visados. — tarė Jonas, — kaip darbininkas serga, tai sako, jog jis girtas, o kaip bosas (furmonas) girtas, tai sako, jog jis sergąs. **J. J. N.**

KRASOS DĖŽUTĖ.

Lietuvos Sunui (Baltimore, Md.). Tamstos korespondencijos nedėsime, kadangi apie tą patį vakarą buvo rašyta pereitame „V. L.'' num. Rašinėkite tankiau.

Montelliečiui. Visgi reikėtų daugiau pramokti rašyti, ir tada tik imties už tokių ilgų korespondencijų. Tamstos korespondencijoje beveik visai negalima suvaikyt minčių. Nedėsime.

P. Narvydas. Karštai ačiuojame už prisiųstą feljetoną; jis tilps 50-51 „V. L.'' num. Lauksime daugiau panašių raštelių.

Step. Raubickui. Tamstos apysakutę gavome — peržiurėsime.

A. Linkui. Ačiu už straipsnelius — sunaudosime.

A. Matučiui. Tamstos rašinėlį gavome — ačiu; lauksime daugiau.

V. Lutkui. Pilnųjų blaivininkų organo („Šviesos'') adresą Tamstai padavėme. Kaslink „Išganymo Armijos'', tai apie tai geriau geriau sužinosite kreipdamiesi pas chicagiečius. Tamsta netoli gyveni ir patstai gali atsilankyti Chicagoje.

BEVEIK GERAI.

Jųs, žinoma, pažįstate daug žmonių, kurie išrodo visiškai gerai, nors jiems ištikrųjų yra tiktai beveik gerai. Jie nsijaučia, kaip tai turėtų, ir kaip jie pirmiau jausdavosi. Jie nesidžiaugia tokiu apetitu, kaip pirma, jie lengvai pailsta ir jie nėra taip gaivųs, kaip tai norėtų buti. Visa, kas jiems reikalinga, tai išvalyti jųjų kuną, jo nenusilpninant. Jie turėtų išsyk vartoti Trinerio Kartaus Vyno Eliksirą, kurisai virinimo sistemą padarys tyra ir stipria. Skilvio, kepenų ir vidurių ligose, kur apetito netekimas ir užkietėjimas yra svarbiausiais simptomais, šitas vaistas turi labai gerą veikmę. Aptiekose. Jos. Triner, Importer and Exporter, 1333—1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Sustirę raumenįs ir sunariai turėtų buti trinami Trinerio Linimentu. Jusų aptiekininkas gaus jums jį.

NUO NAUJŲ (1914) METŲ
išeis
—— „VEIDRODIS'' ——

Mėnesinis Illiustruotas Žurnalas, pašvęstas teatro ir scenos reikalams.

Kaina metams:

Amerikoje	**$2.00**
Užsienyje	**$3.00**
Pavienis numeris	**10c.**

Užsisakant prenumeratą, arba su kitais reikalais adresuokite:

„Veidrodis'',
1671 Milwaukee Ave.,
Chicago, Ill.

REIKALINGAS

Jaunas vaikinas į Kantorą del pardavimo laivakorčių (šifkorčių), žinantis Lietuvišką ir Lenkišką kalbas; angliška nebutinai reikalinga. Kreipkitės sekančiu adresu:

G. Kunashevsky,
179 E. 3rd str., New York, N. Y.
(51)

Laivakortės atpigo.

Iš Rotterdam'o į New York'ą	$34.75
Iš Liepojaus į New York'ą	$36.75
Iš Bremen į New York'ą — Express	$39.25
Iš Bremen į New York'ą — paprasto laivo	$34.75
Iš Bremen į Baltimore, Md.	$32.25
Iš Bremen į Philadelphia, Pa.	32.25
Iš Bremen į Boston, Mass.	$32.25
Iš Antverpen į New York'ą	$34.75
Iš Glasgow į New York'ą	$36.50
Iš Hamburgo į New York'ą	$34.75
Iš Hamburgo į Boston, Mass.	$32.25
Iš Hamburgo į Philadelphia, Pa.	$32.25
Iš Hamburgo į Baltimore, Md.	$32.25

Iš Amerikos į Europą laivakorčių prekė po senovei.

Nepamirškit reikalauti nuo aptiekoriaus, kad Jums duotų egzempliorą Severos Lietnviško Kalendoriaus 1914 metams. Jis nieko nekainuoja. Jeigu negalite gauti jo aptiekoj, rašykit tiesiogiai mums.

ŽIEMINIAI KOSULIAI

yra paprasta liga. Nevienam iš kenčiančių bus smagu sužinoti, kad

SEVEROS BALSAMAS PLAUČIAMS (Severa's Balsam for Lungs)

yra svarbiausi gyduolė nuo kosulio. Numalšina suarzinimus gerklėje ir tuomi atneša labai mielą palengvinimą ir ramumą pacijentui.

Kaina 25 ir 50 centų.

Severos gyduolės pardnodamos aptiekose visose vietuose. Jeigu jųsų aptiekorius negalėtų jums jų pristatyti, parsitraukite stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„Vienybės Lietuvninkų" kningyne gaunamos šios naujos kningos.

Żowski. Vertė Jaunutis. Muziką harmo-

ŠVARKAS IR MILINĖ. Triveiksmis dramos vaizdelis iš žmonių gyvenimo su dainomis ir šokiais. Parašė V. Gunizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pusl. 88. 45 centai.

TAI POLITIKA. Dviveiksmė komedija. M. Balucki'o. Vertė Jaunutis. Vilnius, 1912 m., pusl. 71. 30 centų.

ŽMONĖS. Drama trijų veiksmų iš miestiečių neturtėlių gyvenimo. Parašė Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1910 m., pusl. 38. 15 centų.

BIRŽIEČIŲ DAINOS, arba Vieversėlio dainų trečioji laida. Čia telpa viso 60 dainų. Ryga, 1910 m., pusl 48. 15 centų.

EILĖS Mačio-Kėkšto. Rinkinys visų eilių, kokias Mačis gyvas budamas yra parašęs. Pittsburgo Pa., 1910 m., psl. 98. 50 centų.

LIETUVA, Pavasarį, Vasarą, Rudenį ir Žiemą. Kningelė susideda iš skaitymėlių parinktų iš aprašymų įvairių lietuviškųjų rašytojų. Labai gražųs skaitymėliai. Sutaisė Liudas Gira. Kaunas, 1911 m., pusl. 144. 30 centų.

KUNIGAS A. VIENOŽINSKIS IR JO DAINOS. Parašė Kl. Jurgelionis. Scranton, Pa., 1911 m., pusl. 26. 15c.

ROJUS IR PAŽANGA. Senovės pasakojimai apie rojaus amžius ir rojaus šalis. Parašė prof. M. Drogomanov. Vertė V. K. Račkauskas. Scranton, Pa., 1912 m., pusl. 112. 35 centai.

LIETUVIŲ VARTOTOJŲ DRAUGIJOS. Pagal 1912 m. ankėtos (Išparodyta kooperacijos naudingumas) Parašė P. K. Vilnius, 1912 m., upsl.(32. 10 centų.

MARGUMYNAI. Eilės M. Vaitkaus. Puikus ir turtingas eilių rinkinys. Kaunas, 1911 m., pusl. 112. 35 centai.

Yvairios dainos. Surinktos iš visokių raštų. So. Boston, Mass., 1912 m., p. 210. 50 centų.

ŽALIOJI PIEVELĖ. Eilių rinkinys. Parašė Liudas Gira. Rinkinys įvairus ir noriai skaitosi. Vilniuje, 1911 m., pusl. 80. 60 centų.

CHINIJA. Dangiškos Ciesorystės gyvenimo ir paproči vaizdeliai. Su paveikslėliais. S. K. Krukowskaja. Vertė I. Laukis. Chicago, Ill., 1911 m., p. 101. 35 centai.

BLAIVYBĖ. Labai gera kningutė su daug naudingų nurodymų apie kenksmingumą girtybės. Parašė I. G—dys. Vlnlius, 1912 m., pusl. 158. 35 centai.

KĄ PASAKOJO DĖDĖ DAKTARAS vaikui-giminaičiui. Pradinės lyties klausimo žinios. Parašė D-ras Oker Blom. Naudingas tėvams, auginantiems vaikus, vadovėlis. Vilnius, 1912 m., pusl. 16. 10 centų.

PASLAPTIS pasisekimo gyvenime. Patarimai jaunuomenei ir suaugusiems. Parašė D-ras M. Harvey. Vilnius, 1912 m., pusl. 64. 40 centų.

SVEIKATA, arba tiesus ir trumpas kelias į sveikatą. Pamatinės žinios iš anatomijos, fiziologijos ir hygienos. Sutaisė Dr. A. L. Graičunas. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 339. $2.oo.

DU ŠIMTAI ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išdavimais. Sutaisė M. Grigonis. Seinai, 1911 m., pusl. 144. 65 centai.

DEKLAMACIJA IR SCENIŠKOJI MIMIKA. Parašė Kl. J—is. II Žaismės. Parašė I. Laukis. Naudinga lošėjams ir šiaip išparodymas vertės lošimų Chicago, Ill., 191 1m., pusl. 27. 10 centų.

J. J. Paukštis & Co.,
120--124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

AR TURI

Mano kataliogą kningų, skrybelių ir kitokių daiktų, kaipo tai: maldakningių lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliškų ir šiaip visokių kningų; popierų laiškams su lietuviškais, lenkiškais ir rusiškais apskaitymais ir tt. visokių daiktų. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai.

C. Kentraitis,
448 Leonard Str., Grand Rapids, Mich.
(49)

NEWARKIEČIAMS!

Pirm pasirinkimo Kalėdų dovanų užeikite į Olshino Ruską Aptieką, kur noriai jis parodys jums daugelį Europejiškų ir Amerikoniškų kvėpalų, muilų, Watermano Fountain plunksnų ir dailių popierų rašymui, Whitmano sokoladų ir kitokių kendžių. Čionais jųs gausite geriausius tavorus už pigiausias čienes.

Visi esate nuolankiai kviečiami pirkti dovanos Kalėdoms, ypatingai kvėpalus-perfumas.

M. Olshin, Aptiekorius,
Vienatinė Ruska Aptieka
Cor. Congress and Lafayette sts,
Newark, N. J.
(53)

BĖKIM GREICIAU!

Nės dabar yr proga užsistelinoti Rudeninės ir Žieminės drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas dienos ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudus Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto
Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto
Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35
Visuotinoji historija (satyroje 60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½×21½ 30
„Vienybės Lietuvninkų" 25 metų sukaktuvių jubilėjinė kningelė, su 57 paveikslais 50
Žemių dulkės. (Labai akyva apysaka) 50
Ženybos Paikių Miko 10
Žemės Giesmė (apysaka). Pirmoji dalis $1.00
Žemės Giesmė (Apysaka). Antroji dalis 50
Žmogus. (Apysaka.) 15

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingo žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės. kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock Michigan, telefonuokite man į farmą Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų"
Keliaujantis
Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, „badges," saloloido „botonus." Visokius „emblems," su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas „sempelius" ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 So. 2nd Str.
Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius
M. PETRAUSKAS.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspaustą Naują Eilių Kningą
„LAIKO AIDAI"
pas C. M. Lukošių.
„Laiko Aidai" 112 puslapių 8¼x5¼ col. Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidai„ numeriai vertės $1.10. Tas visas kningas vertės $1.60. galima gauti už $1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

M. ROSENFELD & CO. HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) $52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A

V I E N Y B Ė

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10 tai.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia galėsite gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavinėti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

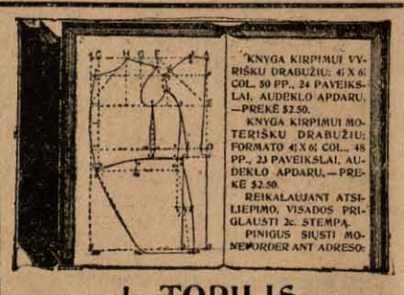

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai. Knygos teipgi par iduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:

A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipgi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažinojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA. Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie jųsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jųsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jųsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra: ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

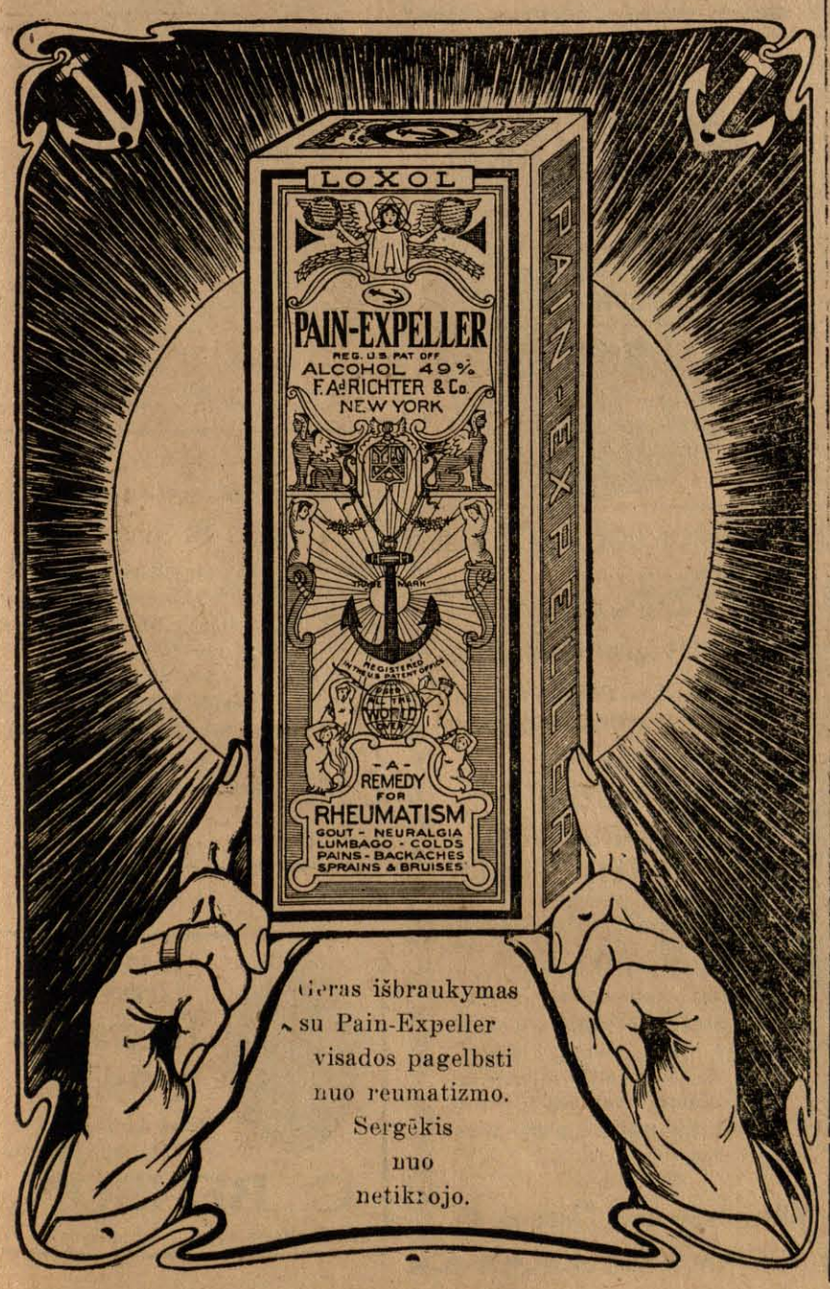

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS**, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knynga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tu Esi Geriausias Prietelis!

Tai žodžiai pačių žmonių išgydytų nuo visokių ligų!

Kaip jokios liekarstos ir visoki daktarai negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydet.

Garbingas Daktare! Jųsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krutine, galvos, didžio nusilpnėjimo ant sveikatos ir baltųjų tekėjimo, kurios ikšiol niekas nepataikė išgydyti, o kaip Jusų prisiųstas liekarstas suvartojo, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokį tikrą moksliškę ir pasekmingą gydymą visiems Tamistų vardą apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis.

Pasiliekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefonavičiai, 1413 Brynmower, Scranton, Pa.

Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laike! Malonus Tamista! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutinės pasekmingai, teip lygiai tik Jųs įstengiate išgydyti, nuo ligos išbėrimo ant odos spuogais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metu nesurado pagelbos. Už jusų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas siunčiu šimtą kartų ačiu. Su guodone, **A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.**

Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass. Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nno visokių paslaptingų ligų, kurių jokiu budu negalima sutalpinti.

ĮSITĖMYKIT, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitam laike pataiko sergantiems pagelbėti todel, kad gydo išsyk, o nedaro experamentų ant sergančių. **Vyriausias Klinikos Daktaras**, per Amerikos valdžią, net **medaliu apdovanotas**. Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatiškoj LABARATORIJOJ Ph. M. Kliniko, atsišaukusiems sutaiso kiekvienam liekarstas iš sviežių gvarantuotų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kurios tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmoniu.

KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuose, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo, slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užsikrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpno plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio be pjaustymo be aparacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių visokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ IR MOTERIŲ. **Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras"**

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

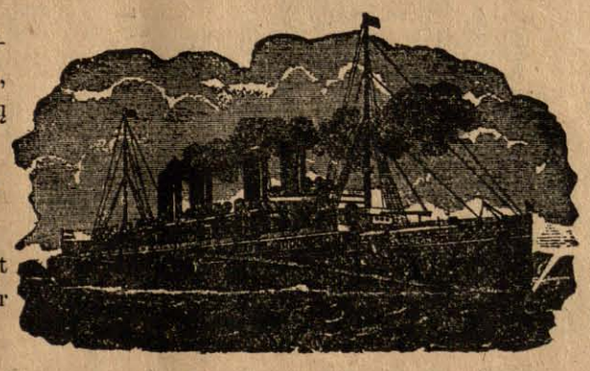

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS

RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

ATIMA JUMS VYRISZKUMĄ

BUKIE Iszmintingas Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Ofise.**

Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vesellioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj: Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE: Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna par visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St.

MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.oo.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

J. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

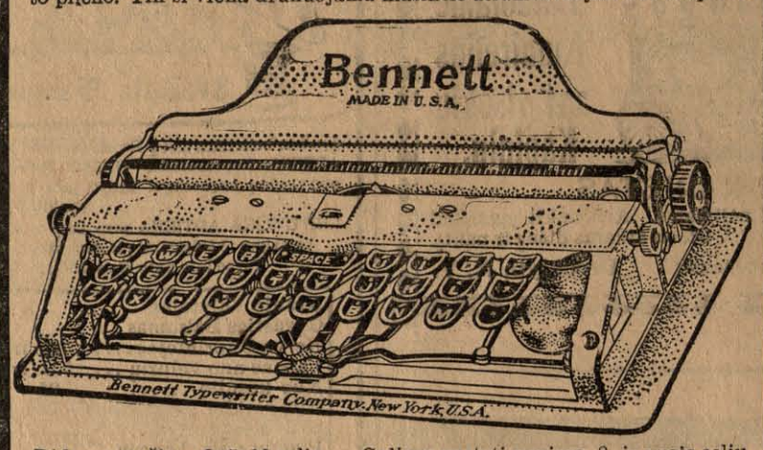

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00 3-čios klesos $33.00.
$45.00 2-ros klesos $50.00.
$65.00 1-mos klesos $75.00.

Išplaukia kas antra subata.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.

Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ŽIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ZYROJE
Laimi už nuopelną

Žmijecznikas yra tikrasis

Žmijecznikas yra tikrasis Albertas G. Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKI.
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI. 12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON, 817--819 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1162 Williamsburgh

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

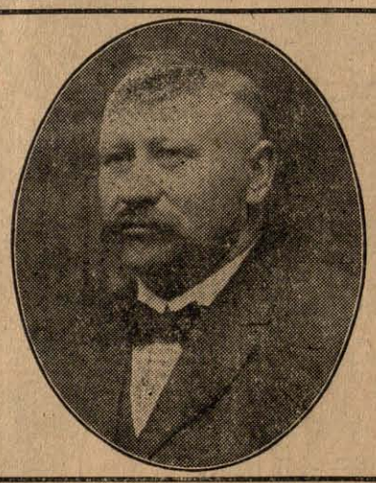

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

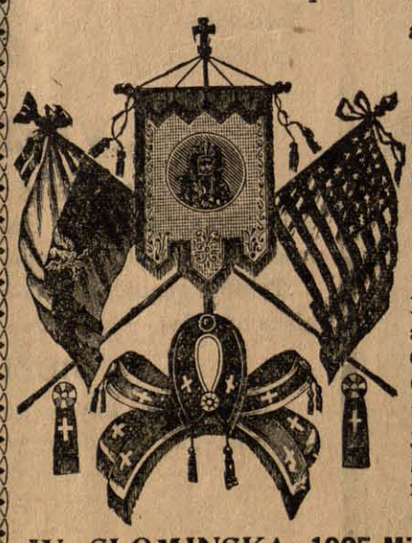

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.